

Charley Nilsson

Tidevarv komma tidevarv försvinna

Släkthistoria från Skåne och Blekinge

Tidevarv komma
tidevarv försvinna

© Charley Nilsson 2003

Frågor och synpunkter välkomnas till
charley.nilsson@telia.com
eller

Vindögatan 62
257 33 RYDEBÄCK
042-22 27 75

Tryck:
Allkopiering i Helsingborg AB
allkopiering@telia.com
Karlskatan 5
252 24 Helsingborg
042-21 42 06

År 1655 är Karl X Gustaf kung i Sverige, men han härskar dessutom över Finland, Estland, norra delen av Lettland samt delar av norra Tyskland. Samtidigt regerar Fredrik III över såväl Danmark som Norge.

I den danska provinsen Skåne föds i Norra Rörums socken en pojke som ges namnet Sven Olufsson. 348 år senare skriver Sven Olufssons sonsons sonsons dotterdotters dotterdotters dotters man dessa rader.

Detta är berättelsen om en del av det som hände däremellan.

Innehåll och förklaringar

I Lantarbetarsonen och skomakardottern	7	Kalabaliken i Svenstorp	37
Harry och Gudrun Larsson	9	Sone Hansson och Cissa Pehrsson	41
Esther, John och Harry	9	Ola Pehrsson och Silla Olsdotter	43
Skolåren	11	Sven Persson och Gunella Iversdotter	43
Eget hus i Vittskövle	13	Per Larsson och Troen Troedsdotter	44
Livets nödort	15	Per Jacobsson och Elna Johansdotter	44
Dräng och snickarlärling	15	Håkan Andersson From och Elna Sonesdotter	45
Militärtjänst och beredskap	16	Mårten Carlsson och Bengta Olsdotter	48
Skomakarfamiljen Gustafsson	17	Lars Svensson och Anna Pehrsson	49
Harry och Gudrun	19	Johannes Persson och Gunilla Pehrsson	50
Från Ronneby till Kristianstad	21	Inga Håkansson	52
Söndagsskollärare och ordförande	21	Karin Mårtensdotter	53
På äldre dar	22	Johannes Larsson och Elna Johannesdotter	55
Barnen och deras familjer	23	Arnold Pettersson och Anna Olsdotter	59
Familjen Harry och Gudrun Larsson	24	John Larsson och Esther Svensson	66
II Släkten följa släktens gång	25	Gudrun Larssons släkt	67
Ord och begrepp från svunna tider	27	Ingrid Svensdotter	69
Socken, församling och husförhör	27	Gisse Gissasson och Kerstin Månsdotter	69
Lägersmål och absolution	27	Johannes Nilsson och Eva Jönsdotter	70
Inhyreshjon och försvarslösa	28	Jöns Nilsson och Elna Jönsdotter	70
Tjänstehjon, statare och torpare	28	Nils Johansson och Hanna Larsdotter	71
Båtsmän	29	Påhl Påhlsson och Gunnil Svensdotter	72
På sjön	30	Jöns Christoffersson och Anna Jönsdotter	74
Namn	30	Sven Svensson och Gertrud Svensdotter	78
Harry Larssons släkt	31	Lars Gisesson och Karin Johannesdotter	79
Davert Månsson och hans hustru Inga	33	Jöns Jönsson och Pernilla Nilsson	82
Nils Davertsson och Anna Svensdotter	33	Måns Paulsson och Cecilia Jönsdotter	83
Jon Håkansson och Bodil Svensdotter	34	Gustaf Svensson och Karin Larsdotter	87
Pehr Nilsson och Signe	34	Nils Jönsson och Gustafva Månsdotter/Pålsson	90
Iver Persson och Elna Andersdotter	35	Adolf Gustafsson och Ida Nilsson	91
Anders Nilsson och Inga Johnsdotter	36	Källor	93
		Till sist	95

Teckenförklaringar

Upphöjd siffra ⁽¹²⁾ hänvisar till **not** i avsnittet *Källor* på sidorna 93–94. I uppställningarna med personuppgifter hänvisar den dock vidare till nästa släktled inom samma uppställning. Pil hänvisar framåt (►) respektive bakåt (◄) till angiven **sida**.

Tidigare har utgivits

Man har ju lite minnen – släktingar och annat folk genom två sekler (2001)

A few memories (sammanfattning på engelska av *Man har ju lite minnen*, 2002)

Omslagsbilder

Framsidan

Skördetid på Vittskövle gård i Torrlösa socken, Skåne, mot slutet av 1910-talet. Sittande från höger nr 2 Esther Svensson, nr 3 Johanna Johannesdotter, nr 4 Botilla Johannesdotter. Stående nr 2 från höger Anders Eriksson (Johanna Johannesdotters man).

Baksidan

Harry och Gudrun Larsson har en glad guldbröllopsdag i september 1995.

I

**Lantarbetarsonen
och skomakardottern**

- 1 Bräkne-Hoby
- 2 Harkniven
- 3 Hjärtonemåla
- 4 Rödby (Röaby)
- 5 Svenstorp
- 6 Järnavik
- 7 Väby (byn)
- 8 Väby (där Harry Larsson föddes)
- 9 Skönavik
- 10 Vieryd

A map of the Blekinge region in southern Sweden. The word "BLEKINGE" is written across the top. Below it, "Blekinge län" is written. The map shows the coastline of the region, with several towns marked: Karlskrona, Ronneby, and Östersjön. A shaded area is shown in the center of the region, representing the study area. The map also shows the location of the Baltic Sea (Östersjön) to the east.

Harry och Gudrun Larsson

En septemberdag 1945 gifte sig lantarbetarsonen Harry Larsson och skomakardottern Gudrun Gustafsson, båda hemmahörande i Bräkne-Hoby socken i Blekinge. Här berättar de om sin bakgrund, uppväxt och livet tillsammans.

– I början av 1900-talet var möjligheterna att få arbete betydligt bättre i Skåne än i Blekinge. Så det var ju rätt många unga, framförallt kvinnor, som flyttade till Skåne för att tjäna sitt uppehälle där. Sen uppmanade dom andra att också söka sig dit, berättar Harry Larsson, åttiotvårig snickare med rötter i de båda sydsvenska landskapen.

Bland dem som lämnade hembygden i Blekinge var Harry Larssons mor, Esther Svensson. Esther var dotter till Sven Arnold Pettersson och Anna Olsdotter (► 59), vilka bodde på ett torp i Väby i Bräkne-Hoby socken. När hon var tretton år flyttade Esther 1910 till Skåne och började arbeta som barnpiga på Nydala, en gård i Torrlösa socken, någon kilometer öster om samhället.

Barnpigan Esther blev så småningom lantarbetare och tog som tjugotvåring formellt ut flyttningsbetyg i Bräkne-Hoby för att skriva sig i Torrlösa församling.

Esther, John och Harry

Esther Svensson kom att lära känna den två år yngre John Larsson, född i Svalöv 1899 och son till Johannes Larsson och Elna Johannesdotter (► 55). John hade som femtonåring flyttat hemifrån för att bli dräng hos en bonde i Norrvinge socken och arbetade därefter på olika gårdar i Svalöv, Torrlösa och intilliggande församlingar.

När Esther var fjorton år gammal konfirmerades hon i Torrlösa kyrka. I samband med denna händelse i Esthers unga liv för hon till Teckomatorp, där hon i Ragnitts Efterträdares ateljé blev förevigad av fotografen Nina Johansson.

På våren 1921 reste Esther hem till sina föräldrar Arnold och Anna i Bräkne-Hoby för att föda det barn hon väntade tillsammans med John Larsson. Föräldrarna hade vid det laget egen gård i Väby och den 29 maj föddes där en pojke som fick namnet Harry Verner Svensson.

– Mor var 24 år när hon flyttade hem till Väby, berättar Harry. Far blev kvar i Skåne och arbetade där, men han kom och hälsade på oss i Väby åtminstone en gång. Det minns jag särskilt, för han hade med sig till mig en sån där trähäst med tre hjul som man trampade. Far och mor hade kontakt hela tiden de bodde var och en på sitt håll, och några gånger var mor och jag nere hos far i Munkagårda utanför Svalöv.

John Larsson

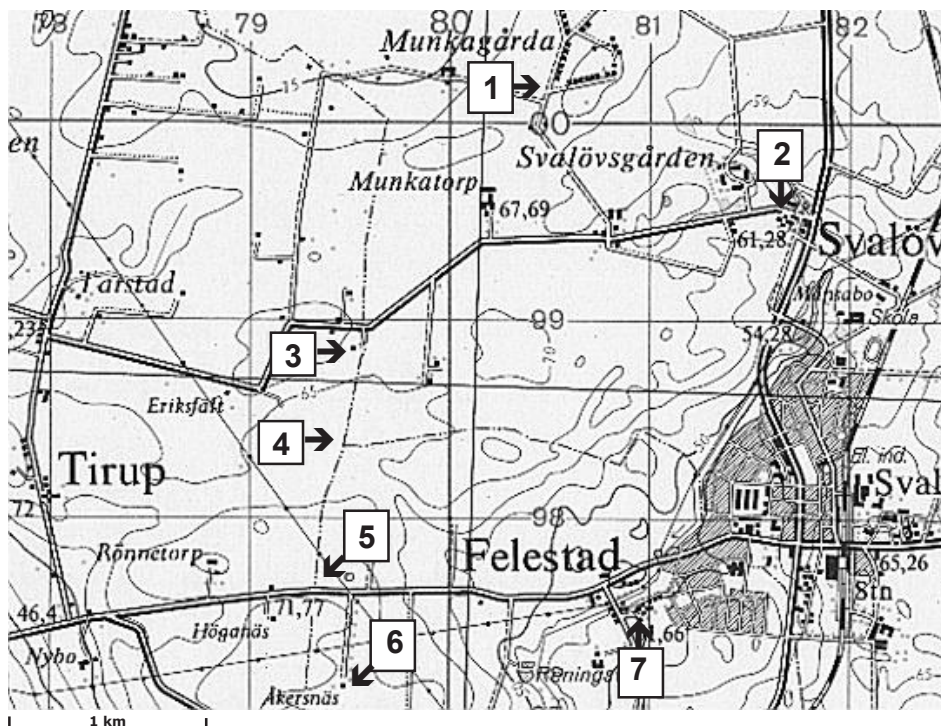
John Larsson som varit anställd härstädes som fördräng sedan den 1ste augusti 1923 är instundande 24 oktober på egen begäran från denna sin plats ledig.

Larsson har under denna tid skött sig på ett utmärkt sätt, är kunnig i skötsel och körning af alla här förekommande landtbruksmaskiner, och då han alltid visat sig nykter, arbetsam, pålitlig och ordentlig samt fullgjort honom förelagt arbete till min fulla belåtenhet, har jag alla skäl att honom på det bästa rekommendera för erhållande af mera ansvarsfull plats.

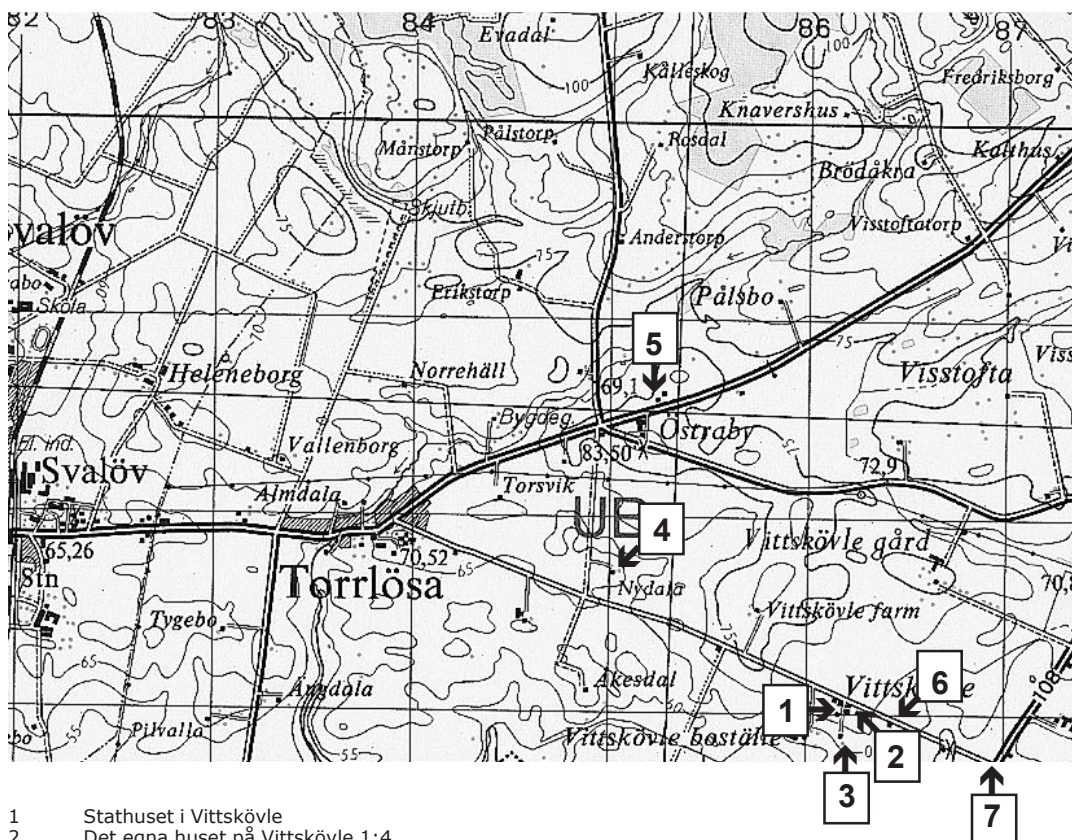
Munkagårda Svalöv den 2 Sept 1926
Olof Bengtsson, Landtbrukare ¹

Under tiden som John tjänade sitt levebröd som fördräng på Munkagårda arbetade Esther hemma på föräldragården i Väby. På den tiden fanns inte elektricitet framdragen, så man använde fotogenlampor som belysning.

– Jag minns att de tog fotogenlampan med sig när de skulle ut till stallet. Men sedan omkring 1925 fick vi ju elektriskt ljus. Ledningarna var två tvinnade trådar som satt på en porslinsknopp med skruv igenom. De var antagligen isolerade på nåt sätt, fast inte som idag. Men då var det ju bara 110 volt i ledningen.

- 1 Munkagårda 4 där Lars Svensson och Johannes Larsson bodde
- 2 Svalövs kyrka
- 3 Agda och Åke Åkessons gård
- 4 Gräns för socknarna Tirup, Felestad och Svalöv
- 5 Här låg stathuset där John, Esther och Harry bodde
- 6 Åkersnäs, där John och Ester arbetade medan de bodde i ovannämnda stathus
- 7 Felestad kyrka och skola

- 1 Stathuset i Vittskövle
- 2 Det egna huset på Vittskövle 1:4
- 3 Gård där Wilhelm (Ville, son till Johns moster Johanna) och Anna-Greta Eriksson bodde
- 4 Nydala, där Esther hade sitt första arbete i Skåne
- 5 Snickeriet i Östraby
- 6 Här bodde Ola och Botilla Persson Lindbäck
- 7 Anders och Johanna Erikssons hus

Skolåren

I september 1927 flyttade Esther och sonen Harry ner till Skåne, till ett stathus tillhörande Vittskövle boställe. Den 13 november samma år gifte sig Esther och John i Torrlösa kyrka.

– Då flyttade vi ut till Felestad, där far jobbade som dräng på Åkersnäs hos en som hette Sjunneson. Mor arbetade bland annat med att städa och jag fick följa med henne om morgnarna. På gården hade de en tös i min ålder och vi fick dammtorka på morgonen innan vi gick till skolan. Vi bodde i ett gammalt stathus, men far och mor var aldrig anställda på stat utan var lantarbetare.

Huset låg i Felestads socken, alldeles vid gränsen till Tirup. I den rågång som utmärkte gränsen kunde man gå en dryg kilometer norrut till den gård som Johns syster Agda och hennes man Åke Åkeson ägde vid Tarstad i Tirups socken.

1928 började Harry sin skolgång i Felestad, knappt två kilometer från hemmet. Skolverksamheten bedrevs i en byggnad som än idag ligger intill kyrkan. Läraren Nils Bengtsson var en sträng man som höll alla 32 barnen i de sju åldersklasserna i strama tyglar.

– Vintern 1928–29 var det kolossalt med snö. Så jag har faktiskt inskrivet i min betygsbok att jag var hemma från skolan två dagar på grund av naturförhinder, berättar Harry Larsson.

Hösten 1929 flyttade familjen till Vittskövle, där John började arbeta på Vittskövle boställe hos den dansktättade Dore Pedersen.

– Vi bodde i boställets stathus. På den tiden subventionerades faktiskt mjölken till dom som jobbade där. Så för oss kostade den 10 öre liten, annars kostade den väl 15 eller 18 öre.²

Stathuset bestod av fyra lägenheter. En av lägenheterna beboddes av boställets ryktare och hans fembarnsfamilj, medan en annan beboddes av säsongs- och tillfällighetsarbetare. Nedanför huset rann en bäck (ett biflöde till Braån) med småfisk i och längs bäcken växte saftigt gräs som skördades till djurfoder.

– I Vittskövle hade jag nära till skolan. Jag gick i småskolan hos en lärarinna som hette Inez Sjöström och som var väldigt snäll och bra. Sedan gick jag i storskolan, eller folkskolan som det egentligen hette, hos Ivan Paulsson. Han var en väldigt duktig lärare och ansågs vara den bäste i kommunen.

Sommarloven tillbringade såväl Harry som hans kusin Folke (son till Harrys moster Edit) hos morföräldrarna i Blekinge.

– När jag hade börjat skolan var både Folke och jag i Väby på somrarna. Mor och far blev ju kvar hemma i Vittskövle och arbetade, men det hände att mor också var i Väby när hon kunde komma ifrån därhemma.

Utöver sommarloven tillbringade Harry och Folke även någon jul i Väby och reste också dit vid enstaka andra tillfällen.

– Mormor fyllde 60 år på Menlösa barns dag 1930 och då åkte vi upp dit. Det var träbänkar på tåget och man eldade i vanliga kaminer. Rök gjorde det och sakta gick det! Sedan var det ju så att i Skåne skulle man ha spettkaka med sig när nån fyllde år, så det hade Edit. Dom är ju väldigt ömtåliga, och när vi åkte upp på julafton var det så mycket folk på tåget så Edits man Johan fick stå ute i gången och hålla spettkakan hela tiden, i sex timmar. Sedan kom morfar och hämtade oss med häst och vagn vid Kullåkra. Men spettkakan höll!

Skolklass i Felestad 1928. Sjuåringe Harry Larsson sitter på främsta raden, trea från höger. På bilden till vänster är Harry tillbaka på samma plats, 75 år senare.

Ester Svensson

John Larsson

Vittskövle
gård,
Torrlösa
socken

På den tiden var alla i hatten!
Stående från vänster:
1 Anders Eriksson
2 Botilla Lindbäck
4 Johanna Eriksson
(gift med Anders Eriksson)
6 Ola Lindbäck (Botillas man)
Sittande från vänster:
nr 2 Olof Lindbäck
(Olas och Botillas son)

Efter att en tid ha tjänstgjort på bostället började John Larsson att arbeta på Vittskövlegården. Där hade vid det laget Birger Olsson, som för övrigt Esther varit barnpiga åt när hon allra först kom till Skåne, blivit förman.

– Det som gällde på den tiden var att om mannen skulle få jobb så måste kvinnan också jobba på samma ställe. Så mor arbetade i gårdens kök och med att städa, men hon hjälpte också till med höet och annat utomhusarbete.

Tidvis fanns det inte tillräckligt med arbete på gården för Esther och John. Då kunde arbetet med betorna ge en bra extraförtjänst. Det var främst sockerbetor som odlades, med gallring på sommaren och upptagning sent på hösten. De betor John och Esther tog upp transporterades till sockerbruket i det näraliggande Teckomatorp.

Sockerbruket kom för övrigt längre fram att bli välkänt, sedan dess mark och lokaler i mitten av 1960-talet övertagits av det danska företaget BT Kemi, som tio år senare gjorde orten allmänt känd i mindre smickrande miljösammanhang.

En gång när Harry var tretton-fjorton år gammal hjälpte han sonen på Vittskövlegården, Knut, att passa gårdens kvigor.

– Vi vaktade kvigor från hästryggen, så vi var som riktiga cowboys. Men så tyckte Knut att vi kunde rida hem och dricka kaffe, för han trodde kvigor skulle klara sig själva ett tag. Så vi satt inne i ”folkastuan” med vårt kaffe när nån kom in och sa att ”sitter ni här inne? Alla kvigor är oppe i rabbestycket!”. Och vi fort ut och iväg på hästarna. Men kvigor flyttade sig inte för hästarna, så vi fick sitta av och hade fullt sjå med att schasa bort dom.

John Larsson på besök hos mor Elna i Munkagårda. Kvinnan till vänster är Johns halvbror Johans dotter Elsa.

Eget hus i Vittskövle

Under de år då Harrys föräldrar arbetade på Vittskövlegården bodde familjen först i det tidigare nämnda stathuset och därefter i två andra hus, innan de mot slutet av 1930-talet kunde köpa ett eget hus på Vittskövle 1:4 i Torrlösa socken.

Till lantarbetaren John Larsson och hans hustru Ester Larsson i Vittskövle, försäljer vi härmed vår ägande fastighet 27/10240 mantal n:o 1 Vittskövle (av 1:4) i Torrlösa socken, mot en köpeskilling av tvåtusenniohundra/2900/kronor...säljes i nu befintligt skick, och tillträden den 1 juni 1939...övertager betalningsansvaret för i fastigheten in-tecknad skuld ettusenfemhundra/1500/kronor, som avräknas köpeskillingen och av dem förräntas från tillträdesdagen, återstående beloppet ettusenfyrahundra/1400/kronor, har köparen nu betalt kontant, som härmed erkännes och kvitteras...

Vittskövle den 21 april 1939.

Gösta Ohlsson. Clara Olsson.

Godkännes till förbindelse.

John Larsson. Ester Larsson.³

– Från Vittskövle boställe hade man tidigare styckat av två gårdar på vardera 60 tunnland, berättar Harry. En av gårdarna fick den som far köpte huset av. Huset kostade ett par-tre tusen, men far hade lyckats få ihop pengar till det.

– Vi var ju bara tre i hushållet och det var ju en skillnad ekonomiskt mot dom som var många i familjen. Mor hade också fått en del pengar sedan morfar sålt sin gård i Blekinge.

Harrys mormor Anna Olsdotter hade avlidit 1933 och en tid därefter sålde änklungen Arnold Pettersson huset i Väby till sonen Albert, på så sätt att Albert löste ut sin sex syskon.

– Mors del blev ungefär 500 kronor. Det var ju mycket pengar på den tiden och blev väl också till hjälp när far och mor skulle köpa huset.

Den andra av de två gårdar som styckades av från Vittskövle boställe hade köpts av Olof Lindbäck, son till Botilla och Ola Persson Lindbäck.

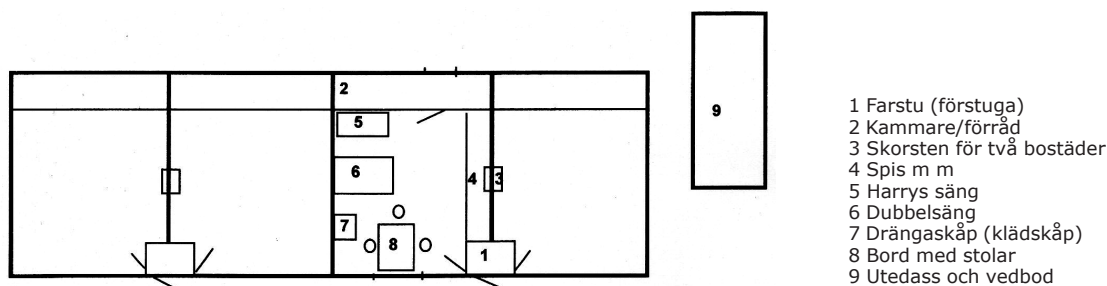
– Olof hade varit husar och arbetade som fördräng på Teckomatorpsgården, fortsätter Harry. Hans äldste son Erik och jag hängde alltid ihop.

Erik bodde hos sina farföräldrar Ola och Botilla, i ett hus alldeles intill där Harry och hans föräldrar bodde.

– Jag var ofta hos Botilla i hennes lilla kök. Botilla bakade stora och tjocka brödkakor, som Erik gjorde mackor av. Han hällde sirap på brödskvivorna, skar en tjock skiva ost och så åt han det och drack kaffe till. Botilla tömde nästan aldrig den

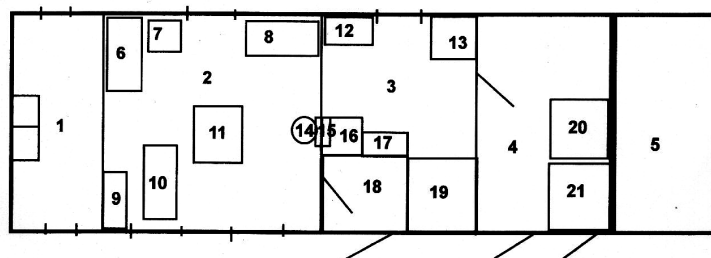
Stathuset i Vittskövle

Huset var uppdelat i fyra lägenheter, där familjen John Larsson bodde i den tredje. Varje lägenhet omfattade 25–30 kvadratmeter.⁴

Johns och Esters hus i Vittskövle

Fastigheten Vittskövle 1:4 omfattade 27/10240 mantal och köptes av John och Ester Larsson den 21 april 1939 för 2 900 kronor. Dödsbodeläggarna efter John Larsson sålde den 1 oktober 1946 fastigheten för 5 300 kronor.⁵

- 1 Extrarum/gästrum etc
- 2 Sov- och vardagsrum
- 3 Kök
- 4 Förråd med cyklar och annat
- 5 Tillbyggt hönsbhus
- 6 Johns säng
- 7 Bord med radio
- 8 Harrys säng
- 9 Buffé
- 10 Esters säng, hopfädd dagtid
- 11 Bord

22

- 12 Skåp
- 13 Skafferi
- 14 Kamin (eldades med koks)
- 15 Skorsten
- 16 Tvättgryta
- 17 Spis
- 18 Farstu
- 19 Bakugn
- 20 Kol, koks ved
- 21 Torrdass
- 22 Brunn

Stathuset 2003

Johns och Esters hus, 57 år efter att de sålde det

stora kaffekitteln utan fyllde för varje gång bara på lite mer kaffe, så där var sump till hälften. På så sätt utnyttjades börnorna fullt ut!

Även en annan moster till John, Johanna, bodde med sin man Anders Eriksson och sonen Ville (William) i närheten av Johns och Esters hus.

– I deras lilla kök satt alltid Anders på en så kallad puff och åt. Innanför dörren stod en liten soffa där Ville hade sin plats och så satt Johanna framme vid järnspisen. Sen hade de ett stort finrum där innanför, det hade de ju ofta förr. Längst in var en kammare. Där hade de ingen eldstad, men Anders sov alltid där, sommar som vinter.

– Johanna sov i köket i en utdragssäng, en sån där säng dom kallade för dragspel. De hade en lamp i taket och på den tiden var strömbrytaren en tryckknapp. Så när Johanna hade lagt sig så släckte hon genom att trycka på strömbrytaren med sin käpp, så slapp hon gå upp!

Livets nödtorft

Samhället Vittskövle bestod då som nu främst av en rad hus längs båda sidor om väg 108. Där fanns en affär där man handlade mjöl, socker och salt sill. Det fanns också ett slakteri som drevs av en som kallades Nils Slaktare. Nils körde även runt med bil och sålde sina köttvaror och det fanns även bröduktörare i trakten.

– Där kom en som hade bageri halvvägs ner mot Marieholm. Han körde med häst och vagn och sålde skorpor och grovbröd, rejäla brödkakor som mor köpte. Sen var där en annan som mor också köpte av, till och med nån napoleonbakelse ibland. Fast mor bakade ju mycket själv. Kanske inte matbröd, med vetebröd och kakor bakade hon i den vanliga spisen. Vi hade en stor bakugn, men den användes aldrig.

Längs vägen i Vittskövle fanns också en möbelverkstad och där fanns också en man som kallades Folke Slaktare, bror till Nils Slaktare. Folke var

dock inte slaktare utan skomakare, så där köpte familjen Larsson sina tofflor.

– Och så rökte han fläsk. Vi brukade köpa en hel eller halv gris. Sen saltade vi ner bitarna i ett stort träkar och så fick de ligga där tills de

togs upp och röktes hos Folke Slaktare. Skinkan hängde vi sen upp på vinden i en stråsäck, den fick hänga så för att inte mössen skulle komma åt den.

Hemma vid huset odlade Harrys föräldrar främst sockerbetor som såldes till sockertillverkning. För eget bruk odlades potatis, kål, lök och andra grönsaker i sådan omfattning att familjen i princip var självförsörjande vad gäller sådant. Dessutom hade de höns i höns huset.

Beträffande klädbehovet sydde Esther en hel del, bland annat flanellskjortor, medan mycket annat inhandlades i Teckomatorp.

– På den tiden var Teckomatorp större än Svalöv och handelscentrum för trakten. Dit åkte man och handlade, bland annat köpte jag kostym och skor där. Fast vi gick ju mest i de tofflor som Folke Slaktare gjort, säger Harry.

Dräng och snickarlärling

Innan John och Esther Larsson flyttade till eget hus hade sonen Harry börjat arbeta hos sin morbror Albert Svensson i Väby.

– När jag blivit konfirmerad så ville Albert ha mig till hjälp på gården, så jag arbetade i två år hos honom som nån sorts dräng. Men mor ville inte att jag skulle hålla på med det. Hon ville att jag skulle komma till Skåne igen och lära mig ett yrke.

Ville (son till Johanna och Anders Eriksson) var byggnadssnickare och tyckte att det var ett lämpligt yrke för Harry.

– Ville skulle ordna jobb till mig hos en byggmästare i Marieholm. Så han och jag cyklade dit, men de hade inget jobb till mig just då.

Johanna Eriksson, moster till Harrys far John.

Johns och Esters hus (vid stolpen) i Vittskövle, cirka 1940

Men Harrys mor Esther städade ibland åt en granne, en pensionerad lärarinna vid namn Hanna Bäckström. Hanna såg en annons om att man ville ha en snickarlärning till Östraby (mellan Torrlösa och Ask) och på så sätt kom Harry in på den yrkesbana han kom att hålla sig till under hela sitt arbetsliv.

– Så 1938 fick jag börja där och lära till snickare och hann vara där i fyra år innan jag i ryckte in i värnplikten. Det var stränga vintrar då, så verkstaden var stängd och istället var vi ute och skottade snö. Jag hade hand om uppfarten till Vittskövle boställe, en lång uppfart som jag skottade ren med skyffel varje dag. I januari 1942 skulle jag hämta min inkallelse i Marieholm och då fick jag åka skidor dit och hämta den.

Harry Larsson (tvåa från höger) som snickarlärning i Östraby, ca 1938-1939.

Militärtjänst och beredskap

– Jag hade mönstrat 1941 på hotellet i Eslöv och fick välja mellan att komma till A3 i Kristianstad och bli snickare där, eller till kustartilleriet. Och jag valde då kustartilleriet.

I april 1942 började Harry sin militärtjänstgöring i Karlskrona. De första sex veckorna gick åt till exercis på kasernplanen.

– Sedan åkte jag ut till Kungsholmen för utbildning till mätare eller eldledare, men jag blev eldledare sen. Därefter kom jag till västra Hästholmen, där vi låg nere i bunkrar i kojor i två våningar som på en båt. Vi reste omkring i ett par månader och bara sköt varje dag. Det var ju batterier överallt där på öarna. Sedan blev jag placerad på batteri LR på Ungskär i östra skärgården, långt ut mot Utlängan till. Det låg så långt ute så vi kunde se ljuset från Långe Jan på Öland. Där låg vi tjugo man plus ett befäl i en av de sex-sju baracker som fanns där.

Värnplikten omfattade för Harrys del ett och ett halvt år, men på grund av det då pågående andra

världskriget övergick värnplikten i beredskapstjänst i september 1942 och fram till närmare jul 1943.

– Så det blev fjorton månader där ute på Ungskär. Vi var två bemanningar, så vi var fria varannan helg och kunde ibland bli lediga från fredag eftermiddag till måndag förmiddag.

– Det stället var den sämsta kommenderingen befälen kunde tänka sig. Vi hade en kapten som hette Lennqvist. Han hade gjort nåt fuffens så vi fick honom på halsen där ute. Han synade oss varje morgon och skällde på oss en kvart om vi inte var ordentligt klädda. Sen såg vi honom inte mer. Men han var bra på så sätt att han beviljade fler permissioner än någon annan. Så vi tyckte om honom på det viset!

– Jag klarade mig hyfsat med pengarna. Vi hade en fri hemresa på hösten och en på våren. Båten var gratis från förläggningen till Karlskrona, liksom de permittenttåg som gick till Kristianstad och kanske också vidare till Malmö. Och maten fick vi ju. Sedan hade vi en krona om dan det första året och sen 1:50. Så var tionde dag gick vi upp och hämtade en tia. Jag klarade mig bra, men där var andra som så fort de fått pengar satt och spelade poker och rökte. Dan efter var de pankar. Så en del sålde sina klockor och annat för att få ihop pengar.

– Vissa lottade ut sina klockor. Jag hade väldig tur och vann två armbandsur och ett fickur. Far fick en av klockorna och så sålde jag en av de andra.

I december 1943 avslutades Harrys militärtjänst. Han flyttade då till Blekinge för att arbeta i den snickeriverkstad hans morbror Egon Svensson hade byggt i Bräkne-Hoby.

– Han ville att jag skulle stanna där, fast mor tyckte väl inte riktigt om det. Hon ville att jag skulle fortsätta på snickeriet i Östraby, men det var svårt att neka Egon, för han behövde ju hjälp. Så jag arbetade hos morbror Egon och bodde hos honom i Mölleskog i ett rum på vinden, från det att jag muckat strax före jul 1943 och fram tills jag gifte mig 1945.

Kustartilleristen Harry Larsson

Skomakarfamiljen Gustafsson

Genom sin mors släkt hade Harry omkring 1943 kommit i kontakt med missionskyrkan i Bräkne-Hoby. Till missionskyrkan gick också skomakardottern Gudrun Gustafsson.

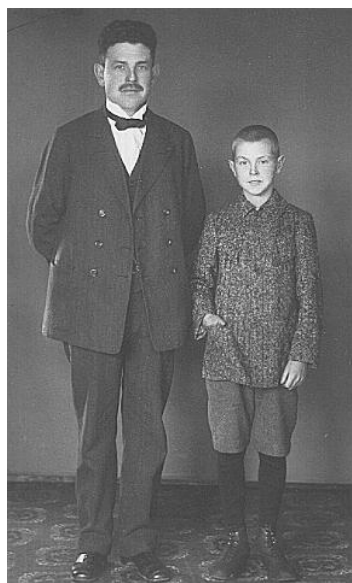
– Ingen av mina föräldrar hade frikyrklig bakgrund, men far var mycket sträng godtemplare och inte ens pilsner förekom i vårt hem, berättar Gudrun. Dom gick ju förstås i Svenska kyrkan och i och med att vi barn började gå i söndagsskolan – det gjorde ju alla på den tiden – i missionshuset, så hände det att mor också gick dit en och annan gång.

Gudruns far hette Adolf Gustafsson och hade skomakeri hemma i huset på Bräknevägen 52 i Svenstorp, intill Bräkne-Hoby, där han lagade, halvsulade och klackade skor.

Adolf Gustafsson var son till bonden Gustaf Svensson och hans hustru Karin Larsdotter (► 87) och hade växt upp på familjens gård i Hjertone-måla, omkring 7 kilometer norr om Bräkne-Hoby. Efter avslutad skolgång lämnade fjortonårige Adolf hemmet och blev efter ett tag lärling hos skomakare Håkansson i Hoby. 1908 gifte Adolf sig med den något år yngre Sara Linnea Carlsson, som dock dog efter mindre än fyra månaders äktenskap.

Ett par år senare övertog Adolf föräldrarnas hus i Svenstorp, Bräkne-Hoby, men Gustaf och Karin Svensson bodde dock kvar till 1912. Fastigheten Svenstorp 2:40 omfattade 1 765 kvadratmeter och hade bebyggt omkring år 1800 med ett enplans trähus. Adolf lät 1917 bygga till huset så det kom att omfatta fyra rum och kök samt källare. ⁶

1911 gifte änkemannen och skomakaren Adolf Gustafsson om sig med Ida Nilsson, som växt upp och arbetat hemma hos sina föräldrar Nils Jönsson

Skomakaren Adolf Gustafsson
med sonen Bertil

och Gustafva Pålsson i Lillasäte några kilometer väster om Höör (► 90).

Adolf och Ida Gustafsson fick under åren 1912–1921 två söner och fyra döttrar:

Äldsta barnet

Karla gick på folkhögskola 1931 och arbetade sedan bland annat som hembiträde i Ängelholm. Men redan tidigare, när hennes farfar Gustaf Svensson blev sjuk och dog

Svenstorp 2:40, Bräkne-Hoby

1927, hade Karla bestämt sig för att bli sjuksköterska. 1932 antogs hon som sjuksköterskeelev på Kronprinsessan Victorias sjukhus, ett sanatorium i Vejbystrand norr om Ängelholm.

Efter ytterligare ett år på folkhögskola genomgick Karla under åren 1937–1941 sjuksköterskeutbildning i Kristianstad, inklusive tid som elev vid epidemisjukhus i Stockholm och sanatorium i Broby. Som nyutexaminerad sjuksköterska arbetade hon som nattsköterska på lasarettet i Karlshamn, men var också civilvärnpliktig på Gotland under hösten–vintern 1944–1945.

1949 började Karla arbeta på ett sjukhem för tuberkulösa i Fur vid Eringsboda och blev sedan föreståndarinna på länssjukhemmet i Asarum. När länssjukhemmet flyttades till Karlshamn följde Karla med och det blev hennes sista arbetsplats.

– Hon hade hela tiden bott där hon jobbade. Hela tiden hon var i Asarum hade hon bara ett litet rum där som tjänstebostad. Men när länssjukhemmet flyttade till Karlshamn skaffade hon sig egen lägenhet, säger Gudrun.

Karla hade redan i ganska unga år fått problem med hörseln, vilket ledde till att hon senare opererades i båda öronen. Problemet hindrade dock inte henne från att även på äldre dagar vara en hängiven musiklyssnare, med Vladimir Ashkenazys pianospel och Kathleen Ferriers sång bland favoriterna. Hon var också mycket konstitresserad och fyllde lägenhetens väggar med tavlor av olika slag. I hennes bokhylla på Hantverkaregatan 64A i Karlshamn

Karla Gustafsson 1932

Gustaf VI Adolf i samspråk med en av Karlas patienter

fanns bland annat tillägnade exemplar av blekingeförfattaren Sven Edvin Saljes böcker, ett resultat av den vänskap som uppstod i samband med att Salje i mitten av 1940-talet var en av Karlas patienter.

Under en promenad hemma i Karlshamn drabbades Karla av hjärnblödning och kom till ett sjukhem vid lasarettet och därefter till ett äldreboende inne i Karlshamn. Hon repade sig aldrig efter hjärnblödningen och avled på våren 1995.

Sommaren 1913 fick Adolf och Ida sitt andra barn, sonen **Bertil**. Bertil kom att huvudsakligen arbeta vid sågverket i Hoby, där han med tiden blev verkmästare. Efter moderns död övertog Bertil 1943 fastigheten i Svenstorp. Tillsammans med sin fru Margareta fick han barnen Inge, Tore och Bodil. Bertil dog 1963, endast 49 år gammal.

– Bertil fick en hjärnblödning, så det gick väldigt fort. Han föll ihop och dog vid en brädstapel på jobbet. Han hade aldrig varit sjuk innan dess, berättar hans syster Gudrun.

Idas och Adolfs tredje barn **Ebba** föddes 1915 och uppnådde endast nio års ålder. Ebba dog av

Ida Gustafsson med barnen Gudrun, Bertil och Konrad

hjärnhinneinflammation, en komplikation i samband med att hon haft mässlingen.

I slutet av 1916 föddes **Konrad**. Liksom sin bror Bertil kom han först till sågverket, men efter militärtjänsten sökte han sig från hembygden. Sedan han bland annat arbetat på en torvmosse i Småland kom han till flygplansfabriken i Linköping. Mot slutet av 1940-talet flyttade han till Göteborg och började som plåtslagare på Volvo. Efter ett kortare gästspel på Götaverkens varv återvände han till Volvo i Torslanda och kom att bli kvar där resten av sitt yrkesverksamma liv.

1951 träffade Konrad nittonåriga Solveig Hermansson och gifte sig med henne. Solveig kom att arbeta i skoaffär och under ett tjugotal år i en klädesaffär, innan hon började på ett kemiföretag där hon stannade till pensioneringen.

Konrad och Solveig fick på 1950-talet sönerna Ronny och Hans. Familjen flyttade i mitten av sextioalet från stadsdelen Biskopsgården till ett radhus i Torslanda, där Konrad fick möjlighet att ägna sig åt sitt främsta intresse, trädgårdsarbete. 1987 gick Konrad och Solveig skilda vägar, men Konrad bodde kvar i radhuset. 1996 sålde han det dock till sonen Hans och svärdottern Helene och flyttade till en lägenhet. Efter en kortare tids sjukdom avled Konrad i augusti 2003.

Konrad musicerar

Dottern **Irma** kom till världen ett par år efter

Konrad. Innan Irma sommaren 1944 gifte sig med byggnadssnickaren Georg Sonesson och blev hemmafru hade hon arbetat i Malmö som hembiträde och kokerska. Efter giftermålet var Irma, bortsett från att hon under ett antal år arbetade som tidningsbud, hemmafru.

Irma och Georg bodde först i Georgs hus i Järnavik, söder om Bräkne-Hoby. Irma trivdes dock inte med den ganska isolerade tillvaron där, utan paret flyttade ganska snart till en lägenhet i Karlshamn, där barnen Thomas och Eva föddes under senare delen av 1940-talet.

Tre sjuksköterskor från Lund på båtutur med Georg Sonesson. Längst till höger syns för övrigt Ester Nilsson, faster till denna släktkrönikas författare.

I Karlshamn tillhörde Irma och Georg baptistförsamlingen och deltog i dess verksamhet. Irmas stora intresse var annars att sy, något hon gjorde mycket även åt andra. För Georgs del kom alltid intresset för Järnavik att finnas kvar. Längre fram delades tiden mellan bostaden i Karlshamn och fritidsfastigheten i Järnavik. Där kunde han ägna sig åt det bästa han visste, nämligen att vara ute med båten och fiska. I Järnavik byggde han också flera stugor som han först hyrde ut och senare sålde.

Efter att sedan mitten av 1950-talet bott på Hantverkargatan i Karlshamn flyttade Irma och Georg i samband med pensioneringen till en lägenhet på Kolonigatan 15. Georg avled 1996 och Irma 2002.

Ida och Adolfs yngsta barn **Gudrun** föddes i december 1921. Efter folkskolan gick hon på lanthushållsskola i Hoby och arbetade därefter i ett par omgångar som hembiträde i Malmö.

I samband med att Gudruns syster Irma 1944 gifte sig med Georg Sonesson började Gudrun umgås med snickaren Harry Larsson. Vid det laget var Gudruns föräldrar, Adolf och Ida, döda.

– Både mor och far hade god hälsa och var friska och krya tills dom drabbades av det dom dog av, berättar Gudrun. Far var på sin bror Ottos begravning i Helsingborg och fick en förkylning. Den satte sig på lungorna, och så fick han tuberkulos som ledde till att han dog på sommaren 1936. Min mor fick cancer och dog 1942.

Harry och Gudrun

– Det var ju så att Bertil bodde hemma hos mor i Svenstorp, berättar Gudrun. När så mor dog blev Bertil ensam och då flyttade Irma hem och skötte hushållet åt honom. Men sen rätt vad det var så gifte Irma sig och då var det min tur att flytta hem till Bertil. Sen träffade jag Harry och när vi gift oss flyttade han också dit.

Den 22 september 1945 vigdes Harry Larsson och Gudrun Gustavsson i Bräkne-Hoby av den tillförordnade landsfiskalen, varefter färden ställdes till missionshuset.

Borgerlig vigsel 22 september 1945. Från vänster Georg och Irma Sonesson, brudparet Gudrun och Harry, Egon Gustavsson, Ester Larsson och Edith Persson

Ett högtidligt bröllop ägde på lördags-eftermiddagen rum i Bräkne-Hoby missionshus, då snickaren Harry Larsson från Mölleskog, Bräkne-Hoby, sammanvigdes med fröken Gudrun Gustavsson, Svenstorp, Bräkne-Hoby. Under tonerna av en bröllopsmarsch intågade brudparet, företrädd av brudnåbb, fram till den vackert dekorerade estraden. Sedan ps. "Jag lyfter mina händer" sjungits, förrättades vigseln av past. Th. Palmstam, varpå följde solosång av fr. Lisa Modigh. Efter vigseln inbjödos gästerna, som uppgick till ett femtiotal, till det smakfullt dukade kaffebordet. Tal hölls till de nygifta av pastor Th. Palmstam, församlingens ordförande Sam Nyström, ordföranden i ungdomsföreningen Sven Nilsson, lärarinnan Frida Håkansson samt av pred. Karl Nilsson. Telegram anlände från vänner och bekanta under aftonens lopp.⁷

Harrys 25-årsdag den 29 maj 1946. Från vänster ses August Pettersson; okänd sadelmakare med hustru Cissa (Harrys gudmor); Albert Svensson och hans fru Hilma; Harry; Gudrun med Alberts och Hilmas dotter Anna-Karin; samt Gudruns syskon Irma och Bertil.

Vid tiden för bröllopet bodde och arbetade Harry hos sin morbror Egon, som dock inte kunde betala så bra. Harry sökte sig därför till Ronneby, där han började arbeta i en snickerifabrik vars ägare Harry träffat under militärtjänstgöringen.

– I början cyklade jag de 14 kilometerna till Ronneby varje dag. Men sen tyckte jag det blev för drygt, så då skaffade jag motorcykel. Den förste jag hade var en Rex, men jag hann också med en Ariel och en tjeckisk Strakonik innan jag omkring 1954 köpte min första bil.

I mitten av 1940-talet drabbades Harrys far John Larsson av cancer i tjocktarmen och blev stomi-opererad. Komplikationer tillstötte dock och i juli 1946 dog John innan han uppnått 47 års ålder.

Huset i Vittskövle såldes den 1 oktober 1946 för 5 300 kronor (varav in-tecknad skuld 1 500 kr) och Esther flyttade tillbaka till Väby, där hon bosatte sig hos sin syster Adele.⁸

Ingemo och farmor Esther

I november 1946 föddes Gudrun en son som dock dog i samband med födseln. 1947 flyttade Harry och Gudrun till en lägenhet på Karls-kronagatan 14 i Ronneby. Där föddes på våren 1948 dottern Ingemo, följde fyra år senare av sonen Berth. 1953 köpte Harry och Gudrun ett hus på Kommungårdsvägen 7, där yngste sonen Mats föddes 1954.

Gudrun

– När Mats var två år gammal började jag arbeta på mejeriet som vi tidigare bott mittemot, säger Gudrun. Till en början var jag semestervikarie och sedan fick jag deltid. Jag hade hand om maskinen som diskade flaskorna.

På snickerifabriken i Ronneby omkring 1948 och med Harry Larsson som fyra från höger.

Gudruns svärmor Esther kom att alltmer ta hand om barnen, framförallt sedan Berth och Mats kommit till världen. Esther bodde också periodvis hos familjen i Ronneby, men barnen vistades också mycket hos Esther och hennes syster Adele i Väby. Hösten 1958 flyttade Esther även formellt in hos Harry och Gudrun i Ronneby.

Under tiden hade Harry jobbat vidare på snickerifabriken och fick dessutom ett arbete till.

– Kommunen började med kvällskurser i bland annat snickeri, säger Harry. Så jag fick skolöverstyrelsens behörighet och blev lärare på kvällskurserna. Jag jobbade tre timmar från sex till nio och som mest fyra kvällar i veckan. Så det var ju rätt slitsamt, för jag jobbade ju på dagen också som vanligt. Men jag tjänade mer på kvällen än på dagen!

Under en tid hade Harry också egen snickerifirma, dock utan större ekonomisk framgång.

Från Ronneby till Kristianstad

I början av 1959 fick Harry anställning på Ljungqvists snickerifabrik i Kristianstad. Han skaffade sig därför ett rum i Kristianstad, där han bodde under arbetsveckan medan han var hemma i Ronneby över veckoslutet.

På grund av barnens skolgång ville Harry och Gudrun inte lämna Ronneby, så det dröjde till sommaren 1966 innan familjen, inklusive Harrys mor Esther, flyttade till Albogatan på Gamlegården i Kristianstad.

Under tio år arbetade Harry på snickerifabriken och blev så småningom verkmästare.

– Hos Ljungqvist var vi närmare tjugo anställda. Där var mycket att göra och jag fick sköta det mesta. Men så sålde han firman 1968 och då var det ju osäkert hur det skulle bli. Men eftersom jag kände många av kunderna bestämde jag mig för att försöka igen på egen hand.

Så Harry återupptog den egna rörelsen och arbetade tillsammans med en anställd, Evert Persson, med att framförallt renovera lägenheter. Sparbanken var också en stor kund eftersom man ofta byggde om i banklokalerna, och en hel del arbete gjordes också åt fritidsförvaltningen.

– Det lönade sig dåligt att ha någon anställd, men många gånger var det ju svårt att vara ensam på ett jobb. Men längre fram tog jag mest sådant som jag kunde klara själv, så mot slutet innan pensioneringen var jag ensam. Under tiden hade ju också Mats blivit så pass stor att han kunde hjälpa till, så han var ofta med mig och lärde sig mycket.

– Sedan hade jag ju kvar kontakterna med Sparbanken. Jag borrade upp många hundra bankfack, till exempel när folk hade dött eller tappat nycklarna. Det var folk som bara flyttat och slutat betala

för facken. Så jag fick åka runt i hela kommunen och borra upp bankfack. Hade man kunnat hålla på med det hade man tjänat bra med pengar!

– Jag har också gjort mycket i Heliga Trefaldighetskyrkan. Jag var ju deras snickare och har till och med gjort julkrubban.

Harrys mor Esther på äldre dar

Snickaren och hans tös

Efter flytten till Kristianstad hade Gudrun arbetat med att paketera ost på Riksost, ett arbete som dock slet hårt på hennes axlar. Efter två års sjukskrivning fick hon sjukpension när hon var 58 år gammal.

I början av 1980-talet flyttade Harry, Gudrun och Esther från lägenheten på Albogatan till ett radhus som missionsförsamlingen ägde på Pastorsvägen.

Mot slutet av 1986 blev Harrys mor Esther så senil att hon inte längre kunde bo hemma hos Harry och Gudrun. Esther kom därför till ålderdomshemmet i Hammar. Där bröt hon dock efter någon vecka lårbenshalsen och kom att vårdas på lasarett tills hon dog i mars 1987, fem dagar efter sin 90-årsdag.

Två år senare flyttade Harry och Gudrun till den lägenhet på Östra Kaserngatan där de bott sedan dess.

Söndagsskollärare och ordförande

Under större delen av sitt liv har Harry varit en mycket aktiv föreningsmänniska, framförallt inom missionskyrkan.

– Det frikyrkliga kom från min mors sida. På min fars sida fanns ingen frikyrklig anknytning. Men min morfar, Arnold Pettersson, var en riktig gammelläsare liksom mormor Anna, säger Harry.

– Morfar hade ju en väldigt sträng syn på vad man skulle göra och inte göra. När dom fick radio i början av trettioalet så ville min kusin Folke och jag höra dragspelsmusiken. Men det fick vi inte, då stängde morfar av! Men sen kom vi ju på att om vi bad morbror Albert – som skötte gården – att sätta på radion så stängde inte morfar av!

– Såvitt jag vet var far aldrig intresserad av det frikyrkliga. Men han hade inget emot mors intresse, och jag upplevde aldrig att det blev nåt problem hemma på grund av det. Vad jag minns gick dom

inte ofta i kyrkan och mor var väl inte så väldigt engagerad, men hon gick till sammankomster i hemmen. Man hade ju ingen frikyrkolokal, så dom hade sina möten hos en familj i byn.

– Även hemma hos morfar i Väby hade de stugmöten förr. Fast jag minns inte så mycket av det, eftersom jag var liten då och mest sov under mötena. Men där var mycket folk. De hade bockar som de lade en plankan över att sitta på, och där var folk ända ifrån det innersta rummet och ut i köket.

Harry kom med i missionskyrkan i Bräkne-Hoby omkring 1943. Där träffade han också som tidigare nämnts sin blivande fru Gudrun.

– Man hade inte mer än kommit med förrän man blev söndagsskollärare, säger Harry. När vi sen flyttat till Ronneby dröjde det inte länge förrän jag var föreståndare för söndagsskolan, fick hand om ungdomsarbetet och blev ordförande. När dom där uppe i Stockholm skulle göra missionsförbundets årsbok och matrikel så undrade dom om det inte fanns nån mer än jag i Ronneby!

När familjen flyttade till Kristianstad hade Harry föresatt sig att inte ta på sig några uppdrag mer.

– Men det blev ju etter värre! Vi flyttade hit på sommaren -66 och jag kom in i styrelsen -68. Året därpå blev ordföranden sjuk och då lyckades de till sist övertala mig att bli ordförande.

Harrys första period som ordförande varade i tio år, men sedan tyckte han det fick vara nog. Men han blev inte borta från ordförandeposten mer än två år.

– Jag hade ju lovat Gudrun att inte ta ordförandeskapet igen, men de höll på och försökte övertala

Gudrun och Harry Larsson

mig. Och Gudrun och jag pratade länge och väl. Ja, sa Gudrun till sist, det är väl inget annat att göra än att du får ta det. Så då blev det åtta år till och under den tiden byggde vi kyrkan. Men sen drog jag mig med ålderns rätt definitivt tillbaka!

Förutom ordförande var Harry under 28 år ansvarig för missionskyrkans fastighet, först för den gamla kyrkan på Södra Kaserngatan (byggd 1902) och sedan i den nya, Odalkyrkan, på Gårdsgatan.

– Och samtidigt var jag vice församlingsföreståndare och ordförande. Jag hade liksom hand om allt ihop. Jag var också med i soldathemsstyrelsen och var vice ordförande där. Sedan lades ju regementet, P6, ner och då blev det ju inte mer med det. Jag har också haft en del andra uppdrag genom församlingen, till exempel i RIA (eumenisk organisation som arbetar med alkoholmissbrukare) och annat.

På äldre dar

Efter pensioneringen 1986 har Harry fortsatt att leva ett synnerligen aktivt liv. Hans yrkesskicklighet har kommit väl till pass, såväl i samband med en del så kallade extraknäck under åren närmast efter pensioneringen, underhåll av huset i Väby eller när det gällt att hjälpa barnen med husrenoveringar eller annat praktiskt.

Under senare delen av 1995 fick Gudrun problem med magen. I början av 1996 blev hon inlagd på Kristianstad lasarett, där man konstaterade en tumör i tarmen. Efter bland annat stomioperation tillbringade hon en längre tid på sjukhus och rehabilitering innan hon kunde återvända hem.

Mot slutet av 1999 tillstötte dock nya problem i form av att hon fick värk i benen och svårt att gå. Det konstaterades att hon hade en fistel i benet, vilket ledde till sjukhusvistelse och nya operationer från den 10 december 1999 fram till hösten 2000.

Pensionär?

Syskonen Larsson

När detta skrivs är såret fortfarande inte läkt och hon måste dagligen få det omlagt.

Även när det gäller Gudruns sjukdom har Harrys praktiska anlag visat sig komma väl till pass och han har fått god vana i att agera sjuksköterska åt Gudrun. Att det dessutom har fört med sig möjligheter till småprat med unga distriktsköterskor och andra inom vården har han ju inte sett som särskilt betungande.

När detta skrivs under hösten 2003 delar Harry och Gudrun sitt liv mellan lägenheten i Kristianstad och huset i Väby. Huset har visserligen formellt överförts till de tre barnen och Harry räknar sig därför inte längre som husägare utan som fastighetsskötare. Som sådan fortsätter han trots sina 82 år att hålla huset i gott skick och har dessutom under året gjort klart ombyggnaden av ett tidigare hönshus till gäststuga.

Barnen och deras familjer

Dottern **Ingemo** genomgick 1968 barnskötarutbildning i Landskrona och har därefter arbetat med barn med olika former av utvecklingsstörning, först i Växjö och från 1970 i Helsingborg där hon sedan ett par år tillbaka arbetar som lärarassistent. Ingemo gifte sig 1971 med Charley Nilsson, som i närmare trettio år arbetat på polisen i Helsingborg, först som fotograf och sedan 1994 som informatör.

Ingemos och Charleys söner Pär och Johan är båda utbildade inom IT-området. De jobbar båda sedan sommaren 2003 vid samma dataföretag i Malmö.

Berth utbildade sig till kemist och arbetade bland annat som laborant vid Värö bruk i Halland. Han utbildade sig sedan inom dataområdet och arbetar nu på ett internationellt IT-företag i Malmö, där för övrigt även dottersönerna Pär och Johan arbetar.

Berth är gift med Eva Thulin-Larsson, som tidigare arbetat som studievägledare men som när detta skrivs är i färd med att bygga upp egen verksamhet inom antikvitsbranschen. Båda sönerna bor i Lund, där Daniel studerat matematik och nu undervisar på högskolan och forskar. Hans bror Max har studerat biomedicin och håller på att doktorera inom det området.

Berth och Eva har tidigare bott i halländska Bua samt under många år i Båstad. När detta skrivs bor de i lägenhet i Landskrona under tiden drömhuset i Båstad projekteras och byggs.

Harrys och Gudruns yngsta barn **Mats** tog först ingenjörsexamen inom el och tele. Han var sedan busschaufför ett tag innan han utbildade sig till elektriker. Mats har sedan många år sin huvudsakliga arbetsplats som elektriker på kryddföretaget Culinar i Fjälkinge. Mats är gift med tandhygienisten Ann och tillsammans har de sönerna Jens och André. Familjen, som ägnar en stor del av sin tid åt sport av olika slag, bor sedan många år i Hammar utanför Kristianstad.

Berth, Ingemo och Mats, sommaren 1982

Familjen Harry och Gudrun Larsson

Harry Verner Larsson	1921-05-29 B-Hoby
gift 1945-09-22 med	
Gudrun Ingeborg Doris Gustafsson	1921-12-30 B-Hoby
barn	
Ingemo Elisabeth ¹	1948-03-08 Ronneby
Berth Ingolf ²	1952-05-19 Ronneby
Mats Gunnar ³	1954-04-04 Ronneby

1) gift 1971-12-04 med	
Carl-Hugo (Charley) Nilsson	1947-12-01 Bjuv
barn Pär Andreas ¹¹	1975-02-28 Kvistofta
Johan Marcus	1978-10-12 Kvistofta

11) samboende med	
Anna Brenner	1975-06-25 Sofia, Sthlm

2) gift 1973-07-21 samt 1990-10-11 med	
Eva Thulin	1950-10-11 Skutskär
barn Måns Daniel	1973-01-23 Möllev, Malmö
Max David ²²	1975-07-01 Värö-Stråvalla

22) samboende med	
Charlotta Sandin	1976-06-02 Åhus

3) gift 1986-08-02 med	
Ann Ingrid Helen Rosenberg	1956-12-01 H Trefaldighet, Kstd
barn Jens Martin	1984-05-11 Nosaby
John André	1988-03-01 Nosaby

Större delen av klanen Larsson samlad framför det tidigare hönshuset i Väby vid firandet av Harrys 80-årsdag 2001. Sittande: Harry och Gudrun. Stående från vänster: Johan, Ann, André, Daniel, Ingemo, Eva, Berth, Charlotta, Mats, Max och Charley.

II

Släkten följa släktens gång

Såväl Harry som Gudrun Larsson har sina rötter i både Skåne och Blekinge. Gudruns fars bakgrund återfinns framförallt i blekingesocknarna Backaryd, Bräkne-Hoby och Ronneby, medan hennes mors anor är förankrade i trakterna av Höör i mellersta Skåne. Harrys bakgrund på faderns sida hittar man öster om Helsingborg och Landskrona, medan hans mors förfäder levde i Bräkne-Hoby och näraliggande socknar.

I den genomgång som följer – efter ett inledande avsnitt med ord och begreppsförklaringar – presenteras släktleden familjevis och relaterade till Harry, respektive Gudrun, Larsson. Utöver levnadsbeskrivningar redovisas i tabellform personers namn; födelsedatum och -församling (vänstra kolumnen) samt dödsdatum och -församling (högra kolumnen).

Ord och begrepp från svunna tider

I släktforskningsammanhang stöter man på många ord och begrepp som i många fall inte längre används. Andra benämningar är mer välkända, men har idag kanske en lite annan betydelse än den ursprungliga. Här följer därför en liten ordlista som kan vara till nytta vid den fortsatta läsningen!

Socken, församling och husförhör

Socken var den ursprungliga benämningen på de personer som sökte sig till samma kyrka, men blev sedermera en geografisk enhet. Den kyrkliga självstyrelsen förekom redan på medeltiden och utövades genom sockenstämman. Vid tillkomsten av 1862 års kommunallagar behölls socknen som grund för indelning och blev landskommunal grundenhet för såväl den samhälleliga indelningen i kommuner som för den kyrkliga i församlingar. Genom den första kommunsammanslagningen 1952 splittrades enheten. Församlingsindelningen motsvarar ännu i huvudsak den gamla sockenindelningen, även om ett antal församlingssammanslagningar skett framförallt på senare år.

Husförhör innebar att prästerna förhörde församlingsborna i hemmen om deras kristendomskunskap, ett åliggande som prästerskapet fick genom 1686 års kyrkolag. De obligatoriska och årligen återkommande förhören syftade främst till att värna om den rätta läran och den som inte deltog kunde fram till 1888 straffas för sin försummelse.

Husförhörlängd är en förteckning över invånarna i en församling, uppställd hushållsvis. Husbonden med hustru och barn, pigor och drängar, föräldrar och inhysesshjon, finns noga noterade under byar och gårdar på landet respektive rotar och kvarter i städerna. Av husförhörlängderna framgår när och var personer var födda, liksom in- och utflyttning, giftermål, död samt ibland även anteckningar om till exempel absolution för födande av utomäktenskapliga barn, militärtjänst, brott och straff. Där noteras också kunskapsbetyg i katekes och läsning. Tyvärr är husförhörlängderna ofullständigt bevarade och finns för de flesta socknar inte förrän från senare hälften av 1700-talet. Ofta omfattar en husförhörlängd fem år, men det förekommer både kortare och längre tidsomfång.

Födelsebok är en kronologisk förteckning över födda barn. I 1686 års kyrkolag bestämdes att från och med år 1688 skulle prästerna i församlingarna föra födelseböcker. Vanligtvis antecknades barnets namn, tidpunkt för födelse och dop, föräldrarnas namn och hemort samt faddrarna. I slutet av 1600-talet och början av 1700-talet fördes ofta enbart dopböcker, där födelsetiden inte nämns.

Äktenskapens ingående förtecknades i kronologisk ordning i **vigselboken**, även den från 1686 års kyrkolag. Noterat i vigselboken finns oftast åtminstone kontrahenternas namn och hemort samt tidpunkt för vigseln.

Ytterligare en kronologisk förteckning härstammar från 1686 års kyrkolag, nämligen **dödboken**. Här finns som regel den avlidnes namn, ålder och hemort, tidpunkt för dödsfall och begravning, samt från och med 1749 oftast även dödsorsak.^{13, 14, 15}

Lägersmål och absolution

Enligt 1734 års lag och även tidigare var utomäktenskapligt sexuellt umgänge, **lägersmål**, straffbart. Var båda kontrahenterna ogifta blev straffet böter, men om tillgångar saknades kunde straffet för **lönskaläge** omvandlas till fängelsestraff. Var en av dem gift, **enfalt hor**, blev påföljden fängelse för den som var gift. Var båda gifta, **tvéfalt hor**, var påföljden enligt nämnda lag dödsstraff, något som dock senare mildrades till fängelse.

Även när utomäktenskapligt umgänge var straffbart, det vill säga fram till 1865, föddes många barn som **oäkta**, det vill säga utan att föräldrarna var gifta. Så föddes till exempel i Stockholm i mitten av 1800-talet inte mindre än 40 procent av barnen utom äktenskapet, en siffra som dock var långt över riksgenomsnittets 8 procent.

I de fall en kvinna födde barn utom äktenskapet och sedan gifte sig med barnafadern blev barnet ”äkta”. Detta var en viktig detalj eftersom oäkta barn saknade arvsrätt, även efter modern och hennes familj. Från 1866 kunde det utomäktenskapliga barnet med vissa inskränkningar arva sin mor, medan det kom att dröja mer än hundra år ytterligare innan en oäkting fick rätt att arva sin far.

När en kvinna som fött barn utom äktenskapet skulle begå nattvarden fick hon inte delta tillsammans med övriga församlingen i det allmänna skriftmål som föregick nattvarden. Hon skulle istället vid **kyrktagandet** (varje kvinnas återupptagande i församlingen efter att ha blivit oren genom barnafödelse) **skriftas** – bikta sig och få **absolution**, det vill säga syndaförlåtelse – enskilt. Hon blev på så sätt utpekad inför församlingen. Noteringar om absolution finns ofta i husförhörlängderna.

Med **trolovningsbarn** avsågs i äldre lagstiftning sådana barn som avlats medan föräldrarna var förlovade (trolovade) eller vars föräldrar ingått förloving senare. Fadern kunde erkännas i samband med vigsel, vilket innebar att barnet efter vigseln räknades som äkta. Fadern kunde också ställa upp genom att vara med då modern kyrktogs. Detta innebar ett erkännande av faderskapet och sågs också som trolovning. Trolovningsbarn hade bättre rättsställning än andra utomäktenskapliga barn.

Sedan 1970 finns ingen rättslig skillnad mellan barn i äktenskap, trolovningsbarn och barn utom äktenskap.^{13, 16, 19}

Inhysesjon och försvarslösa

Personer som saknade egna tillgångar och som inte stod i någon annans tjänst betraktades som **försvarslösa**, eller utan laga försvar. De var skyldiga att ta anställning som tjänstehjon och kunde annars dömas till tvångsarbete i upp till fyra år. Lagen ersattes 1885 av en förordning om lösdriveri.

Den som utan att vara i tjänst var inneboende hos en bonde benämndes **inhysesjon**. Förkortningen ”Inhs” eller ”Ihs” är en vanligt förekommande benämning i husförhörlängderna och innebär att personen (oftast på grund av ålder och skröplighet) inte klarade att arbeta och tjäna sitt uppehälle i den omfattning som krävdes för att vara i tjänst. Dock förväntades såväl inhysing som den som var satt på fattighuset att arbeta efter förmåga.

Under 1800-talets förra hälft var jordbruket i Bräkne-Hoby socken inte tillräckligt bärkraftigt för att försörja den starkt växande befolkningen. Spannmål måste anskaffas utifrån vilket ledde till kronisk brist på kontanter. För varje år ökade antalet sjuka och vanföra, liksom övergivna barn och arbetslös ungdom som varken hade mat för dagen eller tak över huvudet. Följden blev ett omfattande tiggeri, vilket ledde till att man efter hand tog steg i riktning mot en ordnad fattigvård.

En ny fattigstuga stod klar i socknen 1821. Några år senare tillsattes en kommitté med uppgift att ta fram förslag till det som 1826 blev socknens fattigvårdsreglemente. I reglementet slogs fast att fattigvården var en angelägenhet för alla socknens hemmansägare, men även de som hade förmögenhet utan att äga hemman var skyldiga att bidra till de fattigas underhåll med en viss mängd spannmål och potatis. Två gånger om året tog sockenstämman ställning till de hjälpsökandes behov och fördelade förnödenheterna till dessa.

1840 klassades inom socknen 240 personer som **fattighjon** och fick understöd, men de hjälpsökan-

des antal blev allt större. Utgifterna blev större än de medel man fick in från hemmansägarna eller som gåvor.

Enligt landets första fattigvårdslag av 1847 ålades varje hemmansägare att sörja för ett visst antal fattiga. I Bräkne-Hoby beslöts att orkeslösa samt barn under 8 år skulle bortackorderas ”i den mån fattigkassans tillgångar förslår”, medan övriga fattiga fördelades på socknens invånare. Besluten var knappast populära. Många hemmansägarna vägrade ta emot tilldelade fattiga och dessa blev tvungna att fortsätta att gå runt och tigga.^{9, 10, 11}

Tjänstehjon, statare och torpare

Under äldre tid var **tjänstehjon** den lagliga benämningen på de årsanställda drängarna och pigorna i jordbruket. Deras ställning reglerades med början 1664 i särskilda tjänstehjons- eller legostadgar. Tjänstehjonen hade arbetsplikt och kunde, om de höll sig undan tjänst, häktas och som försvarslösa tas ut till krigstjänst eller dömas till tvångsarbete. Den sista tjänstehjonsstadgan utfärdades 1833 och upphävdes först 1926.

På 1800-talet skedde en övergång från årsanställning till tidsbegränsat lönearbete. Den som arbetade inom jordbruket men inte var årsanställd enligt tjänstehjonsstadgan benämndes **lantarbetare**.

Statarsystemet fick sitt genombrott under 1800-talet på de större godsen och fanns kvar till 1945. Systemet innebar i huvudsak att jordbruksarbetare anställdes på stat, det vill säga med hela sin familj bosatt på godsets ägor och med ungefär hälften av sin lön i form av till exempel ved, spannmål och mjölk. Inte minst i Skåne var systemet väl utbrett och ansågs passa bra för de många stora godsen.

Statarna anställdes på årsbasis. Under sista veckan i oktober kunde man se åtskilliga flyttlass med statarfamiljer och deras bohag på de skånska vägarna, varje gång med förhoppningen att den nya anställningen skulle innebära bättre förhållanden för den ofta snabbt växande familjen.

Hemman är en äldre benämning på en jordbruksfastighet som mättes i **mantal** i förhållande till sin storlek och skatteförmåga. Ursprungligen grundades denna beräkning på att en fastighet om ett mantal ansågs vara tillräckligt stor för att ge uppehälle åt en familj.

Egnahem kallades ursprungligen enskilda jordbruks- och bostadsfastigheter på landsbygden, vilka finansierades med hjälp av den år 1905 inrättade egnahemslånefonden. Beteckningen har sedan dess kommit att bli en mera allmän benämning på en familjshus.

Den så kallade **egnahemsrörelsen** hade sitt ursprung i de sociala förhållandena i Sverige mot slutet av 1800-talet. Rörelsen hade som mål att ge den egendomslösa lantbefolkningen möjlighet att köpa egna bostäder, med eller utan tillhörande jordbruk. Statens intresse för rörelsen hade direkt samband med en strävan att motverka den då omfattande utvandringen. Egnahemsbyggandet spred sig också till tätorterna och framväxten underlättades av tomträttsinstitutet och en ny byggnadslagstiftning.

Åbo är inte en som bor vid ett vattendrag, utan är en person som har besittningsrätt, åborätt, till annans jord. Åborätten var inte tidsbegränsad, den gick i arv ungefär som annan egendom och den innebar vanligen också rätt att friköpa fastigheten.

Gårdman respektive **gårdskvinna** kallades den som saknade jord men som hade hus på annans ägor, det vill säga inte sällan samma som **undantagsman** eller **-kvinna**.

Att vara ”satt på **undantag**” innebar att man tillförsäkrades livstids underhåll i form av kost, logi (till exempel i **undantagsstuga**) och andra naturförmåner mot att man överlät en jordbruksfastighet till någon annan, ofta den äldste sonen. Ofta upprättades ett **undantagskontrakt** där villkoren – vars värde av naturliga skäl skiftade – angavs.

Backstugusittare var personer som bodde i en **backstuga** (stuga på annans mark, ofta på byns allmänning), utan att de i likhet med torparna brukade jorden eller som i likhet med statarna var anställda av markägaren. Istället livnärde sig denna förhållandevis omfattande och bland de lägst socialt stående grupp människor så gott det gick på tillfälliga arbeten inom jord- och skogsbruk. Den skånska motsvarigheten till backstugusittare var **gatehusfolk**.

Torp innebar ursprungligen en gård som jordägaren upplät åt en brukare, **torparen**, mot att denne i gengäld utförde dagsverken. Fram till senare delen av 1800-talet utgjorde torparna en stor del av arbetskraften inom jordbruket. De sågs som en väl avgränsad grupp som på samhällsstegen befann sig mellan arrendatorer och backstugusittare.

I Hoby socken i Blekinge anlades de första torpen redan på 1700-talet, främst på svårbrukad jord intill byarna. På 1800-talet anlades många skogstorp, eftersom bönderna blev ”måna om att förvara åt sig god tillgång på arbetare till skogsröjning om vårarna, potatisplockning om höstarna samt brännvinsbränning och skogsfällning om vintrarna”.

Torparbebyggelsen i Bräkne-Hoby nådde sin höjdpunkt omkring 1870, då 430 torpare fanns i socknen. Torparna och deras familjer svarade då

för mer än en tredjedel av socknens folkmängd. Torpbebyggelsen minskade därefter, dels eftersom de mest avlägsna eller svårbrukade torpen övergavs, dels på grund av att de inköptes eller användes vid sidan av de egentliga levebrödet.

En betydande del av torpen utgjordes av båtsmanstorp. I mitten av 1700-talet fanns ett sjuttiototal båtsmän i Bräkne-Hoby, medan namnrullan hundra år senare upptog 106 båtsmansnamn.

9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18

Båtsmän

Det svenska indelningsverket organiserades under senare delen av 1600-talet. Vissa kronohemman och skatteinkomster avdelades för krigsmaktens underhåll. Officerarna fick som naturalön boställen att bruka och bebo, medan de meniga fotsoldaterna till sitt underhåll fick **soldattorp** och en viss avlöning av bönderna. Inom flottan kom den indelte fotsoldatens motsvarighet att kallas **båtsman**.

Rusthållare kallades ägaren till ett **rusthåll**, ett större hemman som underhöll en soldat eller båtsman i utbyte mot skattefrihet. Men eftersom gårdarna ofta var små delades de in i grupper, **rotar**, som var och en höll en båtsman.

Genom indelningen fick Sverige en armé av yrkeskrigare som i fredstid var jordbrukare. Även civila ämbetsmän fick på detta sätt sin lön. Systemet levde kvar fram till slutet av 1800-talet.

För att fylla de stora behoven av arbetskraft och sjömän till den svenska flottans huvudstad Karlskrona indelades Blekinges socknar inledningsvis i tre **båtsmanskompanier**, där bland annat Ronneby, Bräkne-Hoby och Öljehult hörde till 1:a kompaniet medan Åryd och Asarum tillhörde 3:e. Senare gjordes en ny uppdelning och då med fyra kompanier.

I Blekinge tjänstgjorde omkring 1500 båtsmän. Från början hämtades de från Finland och andra delar av den tidens Sverige, detta på grund av att de svenska makthavarna inte litade på folk från de tidigare danska provinserna.

När båtsmannen anställdes fick han ett båtsmansnamn, vilket brukade följa med torpet. Namnet fick man efter någon personlig egenskap, plats, vapen eller skeppsdetaljer, men också efter växter och djur. Bland de blekingiska båtsmansnamnen kan nämnas Dyster, Tjock, Pihl, Kranbalk, Ankarboja, Elg, Björk och Åkerblad.

I fredstid brukade båtsmännen arbeta fyra månader varje år i Karlskrona, där de sysslade med vakthållning, exercis, arbete på varvet eller tjänstgöring ombord på flottans fartyg.

Betalningen till båtsmannen var av tre slag. **Lega** var den summa pengar som båtsmannen fick när han anställdes; **lön** var en mindre summa som betalades ut två gånger om året; **hemkall** utgjordes av sådant som båtsmannen fick för att familjen skulle kunna leva på torpet som till exempel ved, spannmål, åker, äng eller lada. Därutöver fick båtsmannen varje år beklädnadspersedlar som jacka, byxor, två skjortor och ett par strumpor.

Torpen som båtsmännen och deras familjer bodde i var oansenliga hus med ladugård för en eller två kor samt en kåltäppa för odling. Många gånger låg båtsmanstorpen utspridda på den sämsta marken i byns utkanter.

För att försörja sig måste familjen hjälpas åt med arbetet på torpet och de hade också – i likhet med andra torpare – skyldighet att hjälpa till på rusthållarens gård. Som en hjälp till försörjningen av sin familj tjänade båtsmannen ofta extra som skomakare, murare eller inom annat hantverk, även det i likhet med andra torpare.

Båtsmannen skulle tjänstgöra så länge han dög till krigstjänst och kunde avskedas för oduglighet, bräcklighet eller ålderdom. **Pension** fick den som blivit fördärvad i tjänsten eller efter lång och trogen tjänst. Den som inte var sjuklig skulle vara över 60 år för att få pension. När båtsmannen avskedats måste han och hans familj lämna båtsmanstorpet och fick ofta mycket svårt att klara uppehållet.

Systemet med indelt krigsmakt upphörde 1887, men den som då var anställd inom systemet fick fortsätta som båtsman eller soldat tills han fick pension.^{10, 11, 20}

På sjön

Båtsmännen tjänstgjorde till sjöss på olika slags fartyg. **Skepp** kallades tidigare större segelfartyg med minst tre master, inom örlogsflottan benämningen på ett stort **artillerifartyg**, till exempel pansarskepp och slagskepp. Enligt sjölagen är skepp ett fartyg vars skrov har både en största längd av minst tolv meter och en största bredd av minst fyra meter. Fartyg som är mindre än så kallas **båt**.

En **brigg** är ett segelfartyg med två master som båda bär råsegel. Den aktra, stormasten, bär dessutom ett gaffelsegel.

Fregatt var benämningen dels på ett seglande handelsfartyg och synonymt med fullriggare, dels mellan omkring 1650 till 1900 ett tremastat, snabbseglande krigsfartyg med kanoner på ett batteridäck och på övre däck. Dess uppgifter övertogs under 1900-talet närmast av kryssaren.

Korvett var på segelflottornas tid ett fullriggat örlogsfartyg och försett med 18-20 kanoner på övre däck. Senare byggdes korvetter som ångfartyg.

Back kallas den förligaste och över relingslinjen uppbyggda skrovdelen på ett fartyg.

En **skans** är manskapets gemensamma bostadsutrymmen ombord på fartyg, oftast inrymda förut under backen eller i däckshus på fördäck. Efter hand ersattes skanssystemet under första hälften av 1900-talet av hytter. Begreppet lever kvar som benämning på ett bostadsutrymme under fördäck på mindre fartyg.^{9, 12}

Namn

Slutligen några ord om namn och släktnamn. Varianter av en persons **förnamn** förekommer mellan husförhörlängderna (till exempel Kirsti – Kristin, Sissela – Cecilia), liksom stavningen Carl – Karl etc. Som regel har jag i sådana fall använt den tidigaste kända varianten, såvida det inte klart framgått att ett senare namn eller stavning varit den allmänt brukade för personen.

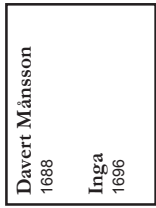
När det gäller **släktnamn** tillämpades allmänt fram till omkring förra sekelskiftet (förutom beträffande adelssläkterna vilka saknar representation i denna skrift!) så kallat **patronymikon**, det vill säga efternamn togs efter faderns förnamn. Barn till exempelvis Per Larsson heter således Olof Persson och Karna Persdotter. Avsteg från denna regel gjordes till exempel när någon blev soldat och då gavs betydligt färgstarkare namn (se ovan under båtsmän), men ofta också i samband med att någon blev gesäll inom något hantverk och då tog sig annat släktnamn. Observeras bör att på den tiden behöll kvinnan sitt släktnamn, sitt så kallade flicknamn, efter giftermålet. Under en längre period omkring år 1900 ändrades sedvänjorna beträffande namn till att kvinnan vid giftet fick mannens släktnamn och att man ärvde faderns släktnamn.

I de i följande avsnitt i tabellform redovisade personuppgifterna gäller således – om inget annat anges – patronymikon fram till omkring 1900, varefter utgångspunkten är senare tiders bruk att ärvva släktnamn.^{9, 12}

Harry Larssons släkt

Davert Månsson
1688

Inga
1696

Harrys morfars morfars farfars föräldrar

Davert Månsson och hans hustru Inga

Kronologiskt börjar denna genomgång av Harry Larssons anfäder med den omkring 1688 födde Davert Månsson. Uppgifterna om Davert Månsson inskränker sig till att han på 1750-talet tillhörde första matlaget på nr 108 Röaby (Rödbby) i Hoby socken i Blekinge. Det gjorde även hans hustru Inga, barnen Nils och Kerstin samt 76-åriga "Fattiga Elin". Sonen Nils Davertsson (se nedan) vet vi åtminstone lite mer om!

Namn: 108. Röaby.	äldsten.	Natvångs	ik. bost.	ik. bost.	föd. här.
Gfa. Olaf Kage.					
Davert Månsson	62				x
Inga	54				a.
Nils	24				+ x

Ur husförhörlängd Bräkne-Hoby 1750-1754

Davert Månsson	1688	
gift med Inga (e-namn okänt)	1696	
barn Nils	1725	1789 B-Hoby
Kerstin	1726	

Födelseåren har här beräknats efter åldersuppgifter i husförhörlängderna och är mycket ungefärliga.

Harrys morfars morfars farföräldrar

Nils Davertsson och Anna Svensdotter

Nils Davertsson var son till Davert Månsson och dennes hustru Inga i Röaby, Bräkne-Hoby. I mitten av 1760-talet bodde Nils kvar i Röaby och var gift med den åtta år yngre Anna som han fick åtminstone fyra barn med.

Efter Annas död omkring 1771 gifte Nils om sig med en ny Anna som var omkring 28 år yngre än Nils. Tillsammans fick de åtminstone två barn, dottern Inga samt sonen Anders (► 36).

Efter Nils död 1789 gifte änkan Anna om sig med den elva år äldre Ola Olsson, vilken blivit änkeman 1791. Fem år senare bodde Ola, Anna, Inga och Anders kvar på Röaby 108, inhysta hos Anders halvbror Måns och dennes familj. Deras vidare öden har – med undantag av Anders – inte kunnat klarläggas.

Nils Davertsson	1725 ¹	1789 B-Hoby
gift 1:a gången med Anna (e-namn okänt)	1730 ¹	1771 ¹
barn Kierstin	1758 ¹	
Måns	1761 ^{1, 2}	
Davert	1766 ¹	
Pär	1770 ¹	
gift andra gången med Anna Svensdotter	1750 ^{1, 3}	
barn Inga	1778 ¹	
Anders	1780-10-02 B-Hoby	1845-03-15 B-Hoby

1) Uppgift saknas om exakt år/datum. Året har beräknats efter åldersuppgifter i husförhörlängderna.

2) gift 1789-10-04 med Bengta Olasdotter
barn Nils 1791 ¹

3) gift andra gången omkring 1792 med Ola Olsson 1739 ¹

Harrys morfars morfars morförlrdrar

Jon Håkansson och Bodil Svensdotter

Om dessa personer är endast känt att de bodde i Törnery(d) i Åryds församling när dottern Inga (► 36) föddes 1788.

Jon Håkansson

gift med
Bodil Svensdotter
barn **Inga**

1788-07-10 Åryd

1834-04-06 Bräkne-Hoby

Harrys morfars mormors morförlrdrar

Pehr Nilsson och Signe

Föräldrarna till Harry Larssons morfars mormors mor Cissa Persdotters hette Pehr Nilsson och Signe. Ytterligare uppgifter har inte gått att få fram, mer än att de vid Cissas (► 41) födelse möjligen bodde i Bälganet eller Bårabygd i Bräkne-Hoby socken.

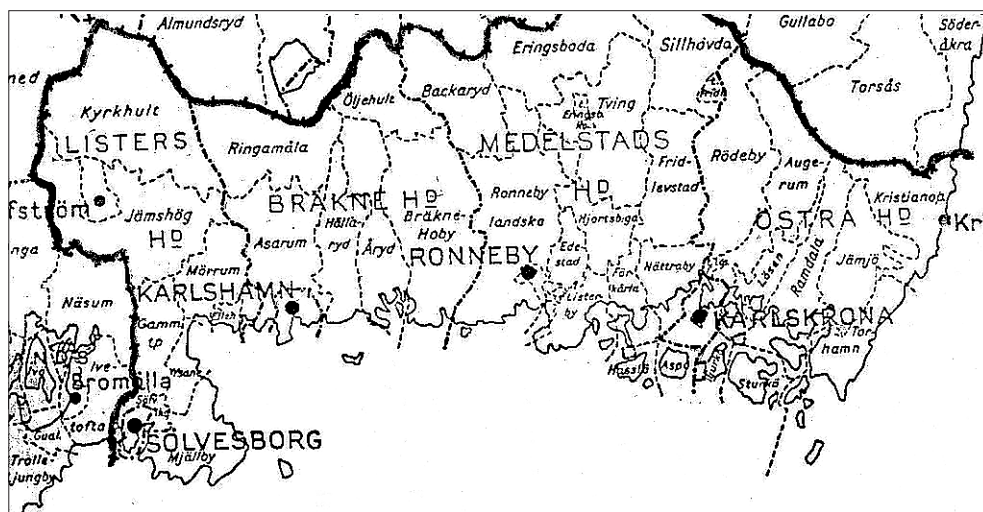
Pehr Nilsson

gift med
Signe

barn **Cissa**

1791-08-12 B-Hoby

1831-09-31 B-Hoby

Blekinges häradar och socknar ²¹

Harrys farfars farmors föräldrar

Iver Persson och Elna Andersdotter

Husmannen Iver Persson och hans hustru Elna Andersdotter bodde när dottern Gunnella föddes 1789 på Ormastorp nr 2 i Ottarps socken, omkring 10 km nordost Landskrona. Vid det laget hade Ivar och Elna sedan tidigare barnen Gertrud, Anders och Pehr. Familjen kom senare att bo på Ormastorp nr 18.

1816 betecknades Ivar av prostens i Ottarp som fattighjon. I augusti samma år avled Elna. Barnen, inklusive yngsta dottern Gunella (► 43), hade då sedan länge lämnat hemmet.

Iver Persson	1745-12-05 Hässlunda	
gift med		
Elna Andersdotter	1756-07-06	1816-08-26 Ottarp
barn	Gertrud	1780-07-05
	Anders	1784 ca
	Per	1787 ca
	Gunella (Gunnil)	1789-08-10 Ottarp

Huvuddelen av de i denna släktkrönika aktuella skånska socknarna ²¹

Harrys morfars morfars föräldrar

Anders Nilsson och Inga Johnsdotter

Anders Nilsson föddes 1780 som son till Nils Davertsson och Anna Svensdotter i Röaby, Hoby socken i Blekinge. Omkring 1814 gifte sig Anders med den åtta år yngre Inga Johnsdotter, dotter till Jon Håkansson och Bodil Svensdotter från Törneryd i Åryds församling. Paret bosatte sig på ett torp under nr 86 Svenstorp i Hoby socken, ett hemman om ¼ mantal ägt av bonden Ola Håkansson.

Anders och Inga fick sex barn. Äldste sonen **Nils** blev som sjuttonåring dräng och övertog efter faderns död 1845 födelsetorpet på nr 86 Svenstorp. 1857 insjuknade Nils och hans hustru Kerstin Andersdotter i kolera och dog med tre dagars mellanrum, kvarlämnande tioårige sonen Anders.

Anders Nilssons och Inga Johnsdotters andra barn Håkan dog redan efter en månad i livet. Men nästa barn fick också namnet **Håkan** och dennes liv finns beskrivet på annan plats (► 45). Brodern **John** dog i feber tre år gammal medan **Pehr** blev knappt två år gammal.

Systemen **Botilla** lämnade hemmet i tonåren, men flyttade i samband med moderns död 1834 hem till Svenstorp för att ta hand om sin far och de yngre syskonen Nils och Håkan. När Anders Nilsson dog i mars 1845 bodde han ensam kvar på sitt torp. De dramatiska händelser som ledde till hans död skildras i *Kalabaliken i Svenstorp* (► 37).

Botilla hade sedan bröderna Nils och Håkan lämnat hemmet gift sig med Jacob Håkansson från Ronneby. Den 29-årige Jacob antogs 1842 som båtsman vid Blekinges 4:e båtsmanskompani och gavs namnet Mård efter den året innan avlidne företrädaren Anders Andersson Mård. Jacobs militära karriär blev dock kortvarig. Innan han hunnit få någon sjövana ogillades han vid generalmönstringen 1846 på grund av fallandesot, det vill säga epilepsi.

Vid det laget bodde Jacob med Botilla och dottern Maria i ett båtsmanstorp på nr 88 Dönhult, men detta fick familjen nu lämna. Utan de ekonomiska fördelarna av att vara båtsman blev familjen inhysta på nr 110 Röaby och därefter på 82 Svenstorp, där Jacob noterades som fattighjon.

1862 dog Jacob Håkansson Mård ”på Carls-krona Lazarett”. Botilla bodde under några år kvar i Svenstorp, men sedan barnen lämnat hemmet flyttade hon till Risanäs i Ronneby socken, där hon blev inhyst på nr 24 hos den avskedade båtsmannen Erik Andersson Stare. Sedan Stare dött 1871 inhystes Botilla på ett par andra platser innan hon 1890 kom till nr 33 Risatorp där hon i januari 1894 avled, 78 år gammal.

Anders Nilsson	1780-10-02 B-Hoby	1845-03-15 B-Hoby
gift med		
Inga Johnsdotter ¹	1788-07-10 Åryd	1834-04-06 B-Hoby
barn Botil (Botilla) ²	1815-06-22 B-Hoby	1894-01-06 Ronneby
Nils ³	1818-05-23 B-Hoby	1857-09-03 B-Hoby
Per ⁴	1821-07-12 B-Hoby	1829-05-11 B-Hoby
Håkan	1824-12-23 B-Hoby	1825-01-27 B-Hoby
Håkan	1826-10-11 B-Hoby	1906-10-30 B-Hoby
John	1830-10-25 B-Hoby	1833-08-26 B-Hoby

1) osäkert dödsdatum, ej antr i dödboken

2) gift med		
Jacob Håkansson Mård	1813-07-31 Ronneby	1862-02-20 B-Hoby
barn Olof	1844-09-19 B-Hoby	1844-11-13 B-Hoby
Maria	1845-11-06 B-Hoby	
Olof	1849-05-30 B-Hoby	

3) gift med		
Kerstin Andersdotter	1814-10-16 B-Hoby	1857-08-31 B-Hoby
barn Anders	1847-03-22 B-Hoby	

4) eventuellt 1821-04-12, även dödsdatum något osäkert

Kalabaliken i Svenstorp

År 1845 inträffar i Hoby socken i Blekinge en händelse som kommer att leda till rättsliga påföljder för flera av personerna i denna släkthistoria och dessutom i ett fall till döden.

På kvällen den 9 mars 1845 sönderslås en fönster-ruta hos torparen och änklungen Anders Nilsson, 64 år gammal och boende under nummer 86 Svens-torp i Hoby socken. Sönerna Nils och Håkan kallas hem till fadershuset, liksom Anders Nilssons svär-son, båtsmannen Jacob Mård. I den diskussion som följer framkommer misstanke om att drängen Sven Samuelsson är skyldig till skadegörelsen.

Efter att med hjälp av en ansenlig mängd bränn-vin ha eldat på ilskan över nämnda illgärning beväp-nar sig Jacob Mård med en yxa, Håkan Andersson med en besman av trä, samt Anders Nilsson och drängen Måns Håkansson – liksom enligt vissa uppgifter även de båda drängarna Åke Mossberg och Samuel Abrahamsson – med andra tillhyggen.

Omkring klockan elva på kvällen kommer arren-datorn Måns Samuelsson i Röaby, torparen Sven Carlsson i Tararp och ovannämnde Sven Samuels-son till 53-åriga torparen Håkan Pettersson på Svenstorp 87 och bankar på dörren. De sena gäst-erna blir insläppta, eftersom de av Pettersson anses vara kända som beskedligt och anständigt folk.

Inkomna i stugan berättar de att de när de pas-serat Anders Nilssons hus hört buller och ljud och även sett att folk följde efter dem, varför de för att undkomma knackat på hos Pettersson.

Kort därpå kommer Anders Nilsson med följe till Petterssons hus, där Jacob Mård under våldsamt bankande på dörren kräver att få bli insläppt.

– Du ska bli insläppt så snart jag tänt ljus, svarar torparhustrun Anna Johannesdotter, men får – uppblandat med eder, förbannelser och mordhot – till svar att något ljus behövs inte.

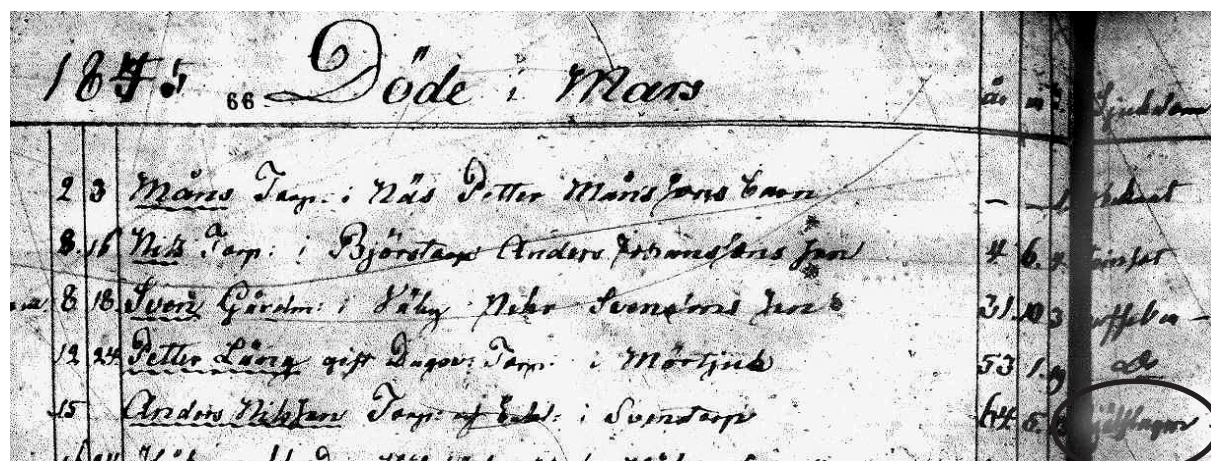
Den hetlevrade Jacob Mård och övriga ditkomna slår sönder flera fönster och ytterdörren med hjälp av yxor och andra tillhyggen. Angriparna tar sig så-lunda in i förstugan och lyckas med våld öppna stugudörren och med käppar förhindra att Petters-son och de andra som finns i huset kan stänga dör-ren. Dessa får under tumultet motta flera slag av angriparna, vilka dessutom kastar in stenar och påkar genom de sönderslagna fönstren. Under tiden hotar man Pettersson med att han ska dö så snart man får tag i honom.

– Tusan djävlar skall ta er allihop innan dager, hörs Jacob Mård ropa.

Gubben Anders Nilsson är, enligt vad Håkan Pettersson senare berättar för kronolänsman Bergh-man, under bråket den driftigaste i ord, om inte i gärning och uppmanar flera gånger sina söner och sin måg att inte skona någon utan gå på som karlar. Själv är Anders Nilsson beväpnad med en större gårdsgårdsstång som han använder som tillhygge vid bataljen. Han lyfter också i samband med bråket av en av Håkan Petterssons grindar och stampar och hoppar på den tills den går sönder.

För att försvara familjen och de övriga i huset tar Petterssons son, tjugotvååriga Johannes, fram ett laddat gevär. Efter att geväret klickat två gånger går slutligen skottet av.

Vid det här laget har de andra inne i Petterssons hus försett sig med de påkar som angriparna kastat in och bestämt sig för att ”styra våld med våld”. De lyckas också med förenade krafter att driva in-kräktarna ur huset. Dessa flyr men stannar till och pratar utanför en av grannarnas stuga.

Den svårtydda och här inringade anteckningen tolkades slutligen som "ihjålslagen". Det var första indikationen på att något utöver det vanliga hänt i samband med Anders Nilssons död.²²

– Kom ska ni se var jag träffades, säger Nils Andersson som sårats i halsen av Johannes Håkanssons gevärsskott. Men det gör inget, och det går ingen nöd på oss så länge vi har brännvin, bröd och flickor i överflöd!

Under tiden skickar Håkan Pettersson bud efter kyrkvärden Pehr Andersson samt nämndemannen Torsten Gummesson och hans son Nils. När efter ett tag angriparna återkommer i en förnyad attack blir de därför kraftfullt tillbakaslagna.

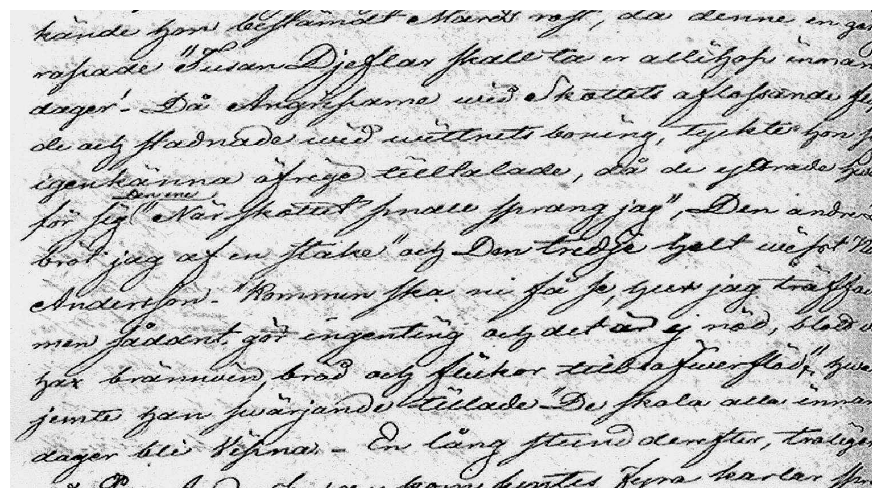
Anders Nilsson och hans söner Nils och Håkan, Jacob Mård samt Måns Håkansson grips av kyrkvärden, nämndemannen och övriga tillskyndande. De gripna sätts på en släde, framtagen för att föra dem till häktet i Hoby. Kyrkvärden Pehr Andersson säger dock till Anders Nilsson att bege sig hem, såvida han inte hellre vill följa med till häktet.

– Nej, Gud bevare mig för det, svarar Anders Nilsson, går av släden och ger sig av mot hemmet.

Nu bär det sig inte bättre än att Nilsson är mar-
kant ”öfverlastad af starka drycker”. Innan han kommer mer än ett par steg faller han baklänges och slår nacken i den hårdfrusna vägen ”så hårdt att det small, derwid äfwen gifwande ifrån sig ett ljud af smärta”. Han lyckas resa sig och raglar ett stycke framåt innan han åter faller, denna gång framstupa, och slår vänstra sidan av ansiktet i marken. På något sätt lyckas i alla fall Anders Nilsson ta sig hem och faller omkull innanför sin dörr.^{23, 24}

Länsmannens undersökning

När dagen gryr den 10 mars ses vid Håkan Petterssons stuga tydliga spår efter nattens våldsamheter. Dörrar är sönderslagna, fyra större och tio mindre blyinfattade fönsterrutor är trasiga, gårdsgårdar nedbrutna, grindar avlyfta och söndertrampade. Blodfläckar syns på marken och på något ställe är snön nedtryckt som om där legat en människa.

”Tusan Djefflar skall ta er allihop innan dager!”²⁴

Samma dag inleder kronolänsman G.A. Berghman sin undersökning av fallet. Efter att ha förhört målsäganden Håkan Pettersson tar han sig an de utpekade missdådarna: den sextiofyraårige torparen Anders Nilsson i Svenstorp; hans svärson, den trettioettårige blåögde och mörkhårige kronobåtsmannen Jacob Mård från Dönhult; Mårds sväger, den tjugosexårige blåögde och ljushårige drängen Nils Andersson från Tokaryd; dennes bror, den artonårige blåögde och ljushårige drängen Håkan Andersson; samt sextonårige brunögde och svart-hårige drängen Måns Håkansson från Muggeboda, vilka samtliga nu befinner sig i häktet i Hoby.

Epileptikern och båtsmannen Jacob Mård erkänner för länsmannen att han varit hos Pettersson och bankat på för att få utrett om någon därifrån möjligen slagit sönder fönstret i svärfadern Anders Nilssons hus. Mård anser vidare att Sven Samuelsson var den skyldige och att denne ansetts befinna sig hos Pettersson. Mård förnekar inte att han kommit till Pettersson för att hämnas, men nekar till att ha deltagit i några våldshandlingar, trots att svärfadern manat på både honom och övriga.

Anders Nilsson, som själv fått flera svåra sår i huvudet och ansiktet, har i nästan sanslöst tillstånd förts till häktet och kan eller vill inte berätta hur han fått skadorna. Han erkänner att han varit med hos Petterssons, och på länsmannens fråga vad han skulle göra där svarar Anders Nilsson att ”jag skulle väl någonstades gå”.

Nils Andersson, Anders Nilssons äldste son, har förutom skottskadan i halsen även ett sår i huvudet. Trots detta nekar han såväl till att ha deltagit i våldsamheterna som att ha varit på platsen för dessa.

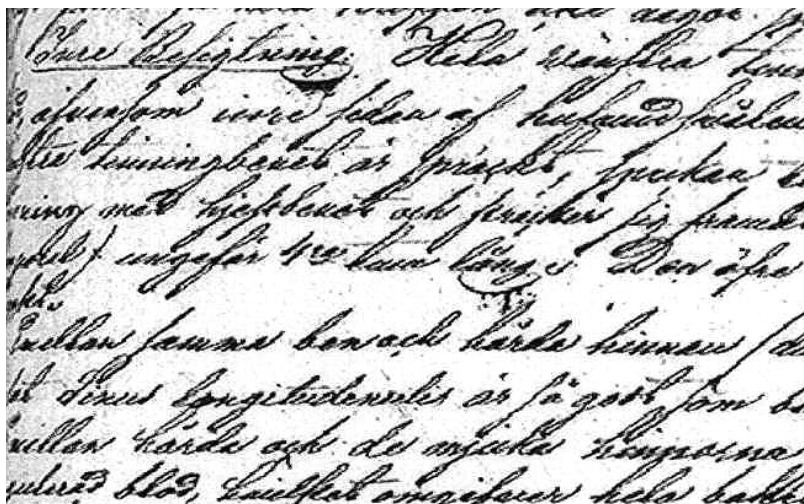
Nils Anderssons åtta år yngre bror Håkan medger att han följt med till Pettersson eftersom han sett Sven Samuelsson, som slagit in ett fönster hos Håkans far, bli insläppt där. Håkan erkänner att

han deltagit i våldsamheterna i avsikt att få tag på Samuelsson.

Drängen Måns Håkansson berättar att han varit hos Anders Nilsson när fönstret slogs in. Han hade därefter på Anders Nilssons uppmaning följt med till Petterssons för att hämnas. Han påstår sig inte ha deltagit i våldet, utan bara varit åskådare. Han vill dock inte tala om vilka som förövat våldet och skadegörelsen.

Sven Abrahamsson och Åke Mossberg, vilka också blivit utpekade som deltagare i bråket, efterspanas utan resultat.

I slutet av sin redogörelse påtalar länsman Berghman att han i särskild skrivelse till Konungens befattningshavande har ”begert att Provincial Läkaren måtte besöka de sårade på det de icke genom bristande tillsyn må gå förlorade, hwilket lätt kunde hända i fall såren wansködtes”.
23, 24, 25

”Venstra tinningsbenet är spräckt...”²⁴

Dör i Hoby häkte

Oavsett provinsialläkaren ser till de skadade eller ej avlider Anders Nilsson i häktet i Hoby den 15 mars. Två dagar senare obduceras Anders Nilssons döda kropp av Medicina Doctor C. Norin, i närvaro av länsman Berghman och häradstjänare Ola Månsson.

Protocoll hållet vid den Medico legala obduktionen å Torparen Anders Nilssons döda kropp den 17 mars 1845 i Bräkne Härads häkte.

Enligt berättelse skulle Torparen Anders Nilsson...begifvit sig, efter att förut hemma förtärt en mängd brännvin...till Torparen Håkan Pettersson i Svenstorp i afsikt att utkräva hämnd...hvilket aflöp så, att de anfallande blefvo slagne och i synnerhet Anders Nilsson...som var ungefär 64 år gammal lærer, på senare tider varit känd som en stor supare.

Yttre besigtning. Runt omkring vänstra ögat finns en stor utbredd blånad, sträckande sig öfver hela kinden. Ett koagulerat sår finns på öfre och bakre delen af venstra tinningen som i djuplek gå ända ned till benet. Ett lika beskaffat sår i öfre delen af nacken. Begge såren tycks vara tillfogade med något trubbigt instrument. Under venstra örat har blod flutit. För öfrigt finnes på hela kroppen icke något spår till yttre våld.

Inre besigtning...venstra tinningsbenet är spräckt. Sprickan tager från början till samma bens förening med hjessbenet och sträcker sig framåt och nedåt i Tinninggropen... Vid lever och Mjelte är ej något att anmärka. Magsäcken innehåller omkring ett halfstop mörkt flytande, illaluktande ämne...

...anser jag att Torparen Anders Nilsson gjutit döden af slag (apopl. sangv.) förorsakat genom tryckning af det på hjernans hemisphere befintliga blodlagret, hvilket uppkommit medelst tillfogade slag på hufvudet, och hafver dessa slag, genom sina följder såsom hjernskakning (commotio ceretas)...och derpå

följande inflammation i hjernan wardt owillkorligen dödande (absolutae lathiser) hwilket på min aflagda embetsed intygas och med denna min edeliga förpligtelse, såsamt mig Gud hjelpe till lif och själ ytterligare bestyrkes

Sölwesborg den 20de mars 1845.
C. Norin²⁴

Rannsakan och dom

Vid tiden för händelserna i Svenstorp pågick inne i Hoby häradsrättens lagtima vinterting för 1845. Målet mot de tilltalade kunde därför inleddas redan den 20 mars, alltså tio dagar efter det inträffade.

I domboken behandlas ärendet som punkt 364 på inte mindre än fjorton sidor, med vittnesförhör och andra inlägg. Trots omfattande redogörelser för händelserna ansåg rätten att ytterligare handläggning behövdes och uppsköt därför ärendet.

Den 10 april var Bräkne Häradsrätt kallad till urtima ting och då fortsatte rättegången mot Mård, bröderna Nils och Håkan Andersson samt Måns Håkansson.

Efter att kronolänsman Berghman begärt att rannsakingen skulle utsträckas till en undersökning om orsaken till Anders Nilssons död, vilket rätten biföll, tillkännagav åklagaren att han noga efterforskat

...huruwida Anders Nilsson genom andras handawerkan gjutit döden, men stadnat i den öfvertygelsen, att Anders Nilsson, som wid tillfället varit temligen öfverlastad, erhållit å honom befunna åkommor under de fall han gjort å hemvägen från stället der wäldet föröfwats...²⁴

Åklagaren ansåg därför inte att någon skulle ställas till svars för Anders Nilssons död.

Efter att obduktionsprotokollet lästs upp tillfrågades de tilltalade om de kunde lämna några upplysningar om orsaken till Anders Nilssons död. Jacob Mård menade att (i samband med att han själv greps) svärfadern troligen hade tilldelats ett par slag av de tillströmmande personerna. Mård ansåg sig dock inte med säkerhet kunna ge några ytterligare upplysningar.

Efter förhör med några vittnen, och redogörelse för vilka brott de åtalade misstänktes för, beslöts att rättegången skulle återupptas torsdagen den 24 april. Man beslöt också att ”emedlertid quarblifwa de tilltalade i fängsligt förwar samt skola till Läns-häktet åter försändas”.

Vid de nya förhandlingarna den 24 april genomfördes nya vittnesförhör varpå den vidare handläggningen uppsköts igen. När ärendet återupptogs den 15 Maj meddelade häradsrätten sitt utslag.

Rätten ansåg, trots att Nils Andersson och Måns Håkansson ihärdigt förnekat att de deltagit i våldshandlingar hos Håkan Pettersson, att de var överbevisade om sin skuld i sammanhanget. Rätten beslöt därför att döma drängen Måns Håkansson till att böta 13 riksdaler 16 skilling för hemgång (hemfridsbrott). Vad gäller Jacob Mård samt Nils och Håkan Andersson skulle deras bötesansvarighet prövas senare. Dock blev samtliga tilltalade dömda att ”gemensamt eller den af dem bäst gitter” ersätta Pettersson med totalt 25 riksdaler för skadorna på hans hus och för hans inställelser vid tinget.

Efter att ha varit häktade i drygt två månader försattes Jacob Mård, Nils Andersson och Håkan Andersson nu på fri fot i avvaktan på fortsatt rättslig prövning.

Vad gäller orsaken till Anders Nilssons död så förekom vissa vaga uppgifter om att slag skulle utdelats mot honom, men då

...deremot nästan alla vittnen instemma deruti, att han varit af starka drycker öfverlastad och hwid hemgåendet till sin boning ofta fallit omkull på den hårdfrusna, hala och skrofliga vägen... samt Åklagaren icke wändt sig mot någon med ansvarspåstående om wällande till Anders Nilssons död, antager urtima Tings Rätten att de wäldsamma tryckningar eller slag, som funnits Anders Nilsson tillfogade, tillkommit under de svåra fall, som Anders Nilsson gjort dels under hemgången, dels i sin egen stuga, hwarföre icke någon kan fällas till ansvar för att hafwa Anders Nilsson dem tillfogadt.²⁴

Vid sommartinget den 11 augusti avkunnade häradsrätten sitt utslag i målet mot kronobåtsmannen Jacob Mård. Mård dömdes till att böta totalt 33 riksdaler och 16 skilling banco för ”sabbatsbrott, wägafridsbrott, hemgång och för ett större sår”. Skulle det vara så att Mård av brist på tillgångar inte kunde betala böterna skulle han istället ”undergå Tjugofyra dagars fängelse wid watten och bröd i Länshäktet”.

När det gäller Nils och Håkan Andersson hade dessa ytterligare brott i form av skadegörelse och misshandel att stå till svars för. Först under hösttinget den 25 september fick de båda bröderna sin dom.

Nils och Håkan dömdes då, tillsammans eller var för sig, för flera fall av skadegörelse, sabbatsbrott, vägafridsbrott, misshandel och hemfridsbrott. Nils ålades att böta 74 riksdaler och 16 skilling, medan Håkan dömdes till böter om 88 riksdaler och 32 skilling. Om tillgångar saknades till att betala böterna skulle de var för sig betala med 28 dagars fängelse på vatten och bröd.

Hur det gick med straffet har ej kunnat klarläggas, men eftersom Håkans böter i stort motsvarade vad en dagsverksarbetare vid den tiden (utöver kost och logi) fick ut i kontanter *per år* är det sannolikt så att straffet enligt domen fick sonas i länshäktet.⁴⁹

Vem det var som, genom att slå sönder fönstret i Anders Nilssons stuga, utlöste det bråk som fick de här redovisade följderna blev såvitt kunnat utrönas aldrig klarlagt.

23, 24, 26, 27

Harrys morfars mormors föräldrar

Sone Hansson och Cissa Pehrsson

Sone Hansson, vars ursprung ej kunnat klarläggas, gifte sig omkring 1815 med Cissa Pehrsson, född i Bräkne-Hoby och dotter till Pehr Nilsson och dennes hustru Signe (34♦).

Sone och Cissa bodde på 1820-talet i Bräkne-Hoby socken, i ett torp under nr 169 Harkniven där åtminstone fyra av deras fem barn föddes, däribland Harrys morfars mormor **Elna** (► 45).

Sista barnet Nils föddes i augusti 1831 och sexton dagar senare avled 40-åriga Cissa som en följd av barnsörden. Änklingen Sone och hans barn lämnade då torpet i Harkniven och flyttade till Väby, där Sone fick tjänst som dräng hos bonden Pehr Hansson på nr 35.

I början av 1840-talet ledde vacklande hälsa till att Sone inte längre var tjänstbar som dräng och därför blev inhyst. Mot slutet av 1843 insjuknade han i influensafeber och avled.

Dottern **Carin** var det första av Cissas och Sones barn att 1832 lämna hemmet, medan äldste sonen **Anders** stannade kvar på 35 Väby till 1845.

Änkeman tre gånger

Näst yngsta barnet **Nils** lämnade redan som pojke hemmet och var sedan dräng på olika gårdar i Väbytrakten. Hösten 1858 gifte han sig med pigan Marta Jönsdotter och fick året därpå med henne sonen Swen August.

Hösten 1859 drog en rödsotsepidemi fram genom Bräkne-Hoby. Under årets fem sista månader dog inom socknen 181 personer, varav 122 av rödsot (dysenteri). Bland de som avled som en följd av farsoten var Nils Sonessons 25-åriga hustru Marta Jönsdotter. Efter Martas död flyttade änklingen Nils och den nio månader gamle Swen August till nr 73 Everyd, där Nils blev dräng hos bonden Enar Persson.

1861 blev Nils Sonesson torpare på nr 73 Everyd och gifte om sig med 27-åriga Inga Nilsson, även hon född i Hoby. Tre år senare fick Swen August en halvbror vid namn Martin, som dock bara blev några veckor gammal.

Torparlivet fortsatte sedan i Björkeryd (där Swen August dog 1864 och dottern Sissa föddes året därpå) och Örseryd, födelseplats för barnen Martin och Hanna.

Hösten 1889 dog Inga Nilsson, Nils Sonessons andra hustru, av lungsjuka och blodstörtning i en ålder av 55 år. Efter två år som änka gifte sig 60-åriga Nils Sonesson än en gång, nu med den

fem år yngre torparänkan och tvåbarnsmodern Inga Nilsson Rosett.

Efter tre års äktenskap blev Nils 1895 änka för tredje gången och kom längre fram att lämna Örseryd för att flytta till ålderdomshemmet på Svenstorp 2 i Bräkne-Hoby. Där avled han 1925 i den höga åldern av 94 år.

Åttioåringen som försvann

Nils Sonessons son i andra äktenskapet, Martin Nilsson, gifte sig 1892 med Karin Rosett (troligen släkt med styvmormor). Karin dog dock efter fyra års äktenskap, lämnande Martin ensam på torpet i Svalehult, Bräkne-Hoby, med barnen Selma och Ingrid.

1898 flyttade Martin Nilsson med sina då tre- och femåriga döttrar till Djurtorp i Åryds socken. Vid julen samma år gifte han om sig med den tio år äldre Bengta Olsdotter och fick några år senare med henne sonen Ivar. Familjen flyttade under senare delen av 1910-talet till Törneryd där Martin köpt lantbruksfastigheten Törneryd 1:16. Sonen Ivar och hans familj kom senare att ta över gården, men Martin Nilsson – som blivit änka 1931 – bodde kvar.

Måndagen den 4 juli 1949 begav sig Martin Nilsson hemifrån och kom inte hem igen.

Polismyndigheterna i Bräkne-Hoby distrikt måste natten till tisdagen och i går finkamma törnerydstrakten, där en 81-årig f.d. lantbrukare Hugo Nilsson²⁸, försvunnit. Nilsson hade tidigare uppgivit, att han tänkte försvinna för alltid och det synes som om han fullföljt sin avsikt. Skulle han icke komma tillrätta i dag ämnar man anordna skallgång med större folkuppååd. Nilsson, som är 1,60 m. lång brukar vara klädd i blåställ samt brun mössa och gå omkring i strumplåsten. Han har något framåtlutad gång och är flintskallig med undantag av en grå hårkrans i nacken. Om bärplockare eller andra skulle finna något spår efter den försvunne, är polisen tacksam för omedelbart meddelande till landsfiskalskontoret i Bräkne-Hoby.²⁹

Under onsdagen genomfördes skallgång, där landsfiskalen till sitt förfogande hade fått 27 man från F 17 i Kallinge. Under hela dagen letade man igenom den svårtillgängliga terrängen i Törneryd med omnejd, dock utan att hitta några spår efter den försvunne. Sökandet fortsatte även under de närmast följande dagarna.

Tidigt på söndagsmorgonen samlades ett 40-tal av ortens befolkning för att söka efter Martin

Nilsson, framförallt i gölar, mindre vattendrag och i ån vid Persgårde. Landstingsman Bror Nilsson i Tockarp, som Martin Nilsson omkring trettio år tidigare köpt gården i Törneryd av, framhöll för Blekinge Läns Tidning att försvinnandet skapat stor förstämning i orten och att Martin Nilsson ansågs vara en präktig och arbetsam människa. Enorma stenmurar vittnade om hans odlargärning och han hade ”sannerligen varit värd ett annat öde än det, som nu synes beskärts honom”.³⁰

Det fortsatta sökandet efter den försvunne åttiotåringen gav inget resultat. Först den 24 januari året därpå kunde Blekinge Läns Tidning rapportera följande:

F. lantbrukaren Martin Nilsson, Törneryd, vilken försvann den 4 juli i fjol, hittades igår i skogarna ett par kilometer nordöst om hemmet. Det var lantbrukaren Harry Svensson, Törneryd, vilken var ute i skogarna och sökte efter vedstaplar, som blev uppmärksammas på kringströdda klädespersedlar. Vid en närmare granskning av området fann hr Svensson kvarlevorna efter Nilsson, som låg inklämd mellan ett par stora stenar.

Försvunne törnerydsbon hittades i en stenklämman

F. lantbrukaren Martin Nilsson, Törneryd, vilken försvann den 4 juli i fjol, hittades i går i skogarna ett par kilometer nordöst om hemmet. Det var lantbrukaren Harry Svensson, Törneryd, vilken var ute i skogarna och sökte efter vedstaplar som blev uppmärksammas på kringströdda klädespersedlar.

Österblom i Bräkne-Hoby, vilken handhar utredningen, upplyser har Nilsson troligen halkat på en av stenarna och därefter fallit ner i stenklämman, där man nu fann honom.

Den under så tragiska omständigheter bortgångne inköpte för ett 30-tal år sedan ett mindre småbruk om 5–6 tunnland öppen jord, vilket han under hand arbetade upp till en

Blekinge Läns Tidning tisdagen den 24 januari 1950³¹

Enligt vad landsfiskal Eric Österblom i Bräkne-Hoby, vilken handhar utredningen, upplyser har Nilsson troligen halkat på en av stenarna och därefter fallit ner i stenklämman, där man nu fann honom.³²

Söndagen den 29 januari 1950 vigde slutligen i Åryds kyrka kyrkoherde Alpaidie stoftet efter förre hemmansägaren Martin Nilsson till gravens ro.³³

Sone Hansson gift med	1789-10-09 B-Hoby ¹	1843-12-26 B-Hoby
Cissa Pehrsdotter barn	1791-08-12 B-Hoby	1831-09-03 B-Hoby
Carin	1817-04-18 B-Hoby	
Elna	1824-02-03 B-Hoby	1908-09-16 B-Hoby
Botil	1825-12-14 B-Hoby	
Anders	1828-09-27 B-Hoby	
Nils ²	1831-08-18 B-Hoby	1925-01-20 B-Hoby
1) Födelsedatum enligt födelseboken. I vissa husförhörslängder anges felaktigt 1795-10-19.		
2) gift första gången 1858-10-19 med		
Marta Jönsdotter	1834-02-17 B-Hoby	1859-09-16 B-Hoby
barn Swen August	1859-01-19 B-Hoby	1864-11-03 B-Hoby
gift andra gången 1861-12-06 med		
Inga Nilsdotter	1834-03-11 B-Hoby	1889-09-23 B-Hoby
barn Martin	1864-03-29 B-Hoby	1864-04-18 B-Hoby
Sissa	1865-10-16 B-Hoby	
Martin ²¹	1869-02-16 B-Hoby	1949-07-05 Åryd
Hanna	1872-01-10 B-Hoby	
gift tredje gången 1891-12-04 med		
Inga Nilsdotter Rosett	1836-06-13 B-Hoby	1895-05-23 B-Hoby
21) gift första gången 1892-12-09 med		
Karin Rosett	1871-06-11 B-Hoby	1897-07-04 B-Hoby
barn Selma Eleanor	1893-08-29 B-Hoby	
Ingrid Amalia	1895-09-13 B-Hoby	1964-07-20 Åryd
gift andra gången 1898-12-23 med		
Bengta Olsdotter	1859-06-17 Åryd	1931-09-09 Åryd
barn Ivar Hjalmar ²¹¹	1901-08-29 Åryd	1978-03-31 Asarum
211) gift 1944-12-30 med		
Ida Mathilda (f ?)	1906-09-29 Åryd	1984-11-22 Asarum
barn Sven Ingvar	1946-02-22 Åryd	
Anna L Viktoria	1947-04-16 Åryd	
Gun-Britt Birgitta	1950-11-17 Åryd	

Harrys mormors mormors föräldrar

Ola Pehrsson och Silla Olasdotter

Harrys mormors mormors föräldrar hette Ola Pehrsson och Silla Olasdotter. Vad som i övrigt gått att klarlägga är att Ola var sockenskräddare i Trenså i Hållaryds socken i Blekinge och att Silla var 30 år gammal när dottern Bengta (► 48) föddes i december 1790.

Ola Pehrsson

gift med

Silla Olasdotter

barn **Bengta**

1760 ca

1790-12-07 Hållaryd

Harrys farfars farföräldrar

Sven Persson och Gunella Iversdotter

Gunnil Iversdotter var dotter till husmannen Iver Persson och dennes hustru Elna Andersdotter i Ottarp (35◄). År 1812 flyttade Gunnil (eller Gunella som hon nu kallades) till Kropps församling öster om Helsingborg. I september samma år gifte hon sig, sedan det den 30 augusti lysts ”1sta gången för drängen Sven Pehrsson från Hiortshög

samt pigan Gunnella Ifvertsdoter, Hässlunda”. Paret bodde under några år på Hjortshög nr 3, där sonen Lars föddes i februari 1813. Två år senare flyttade familjen till en annan socken, men deras vidare öden – bortsett från sonen Lars (► 49) – har inte kunnat kartläggas.

Sven Persson

gift september 1812 med

Gunella Iversdotter

barn **Lars**

1782-04-06 Kropp

1789-08-10 Ottarp

1813-02-19 Kropp

1849-12-24 Svalöv

Ej klarlagt om ytterligare barn fanns i familjen.

Harrys farfars morförlärlrar

Per Larsson och Troen Troedsdotter

Troen Troedsdotter föddes 1792, troligen i Kvistofta församling mellan Helsingborg och Landskrona. tjugosex år senare var Troen gift med den fem år äldre Per Larsson, hade fått första barnet Bengt och bodde i Härslövs socken. Familjen flyttade något år senare någon mil sydost till Tirup nr 12 i Tirups socken. Bland de sju barn som föddes där kan nämnas den 1820 födda dottern **Anna** (► 49) samt tvillingarna Lars och Anders ”af hvilka Lars fick nöddop straxt efter födslen, som blef

Confirmerad den 12:e och samma dag undfätt äfven Anders det heliga Dopet”. Två och en halv månad senare avled Lars av okänd sjukdom.

De flesta av barnen hade lämnat hemmet när Per Larsson 1844 insjuknade och avled av bröstsjukdom. Änkan Troen och elvaårige Jöns tycks ha blivit föremål för viss fattigvård innan **Jöns** lämnade modern för att börja arbeta. I mars 1848 avled Troen, 56 år gammal och även hon av en bröstsjukdom.

Per Larsson	1787-04-05	1844-05-20 Tirup
gift med		
Troen Troedsdotter ¹	1792-05-12 Kvistofta	1848-03-18 Tirup
barn		
Bengt	1818-07-02 Härslöv	
Anna	1820-06-23 Tirup	1898-11-17 Svalöv
Pernilla	1822-04-12 Tirup	
Per	1824-04-09 Tirup	
Lars	1826-03-10 Tirup	1826-05-29 Tirup
Anders	1826-03-10 Tirup	
Lars	1830-10-12 Tirup	
Jöns	1833-04-20 Tirup	

1) namnvarianten *Boel Truersdotter* förekommer i Husförhörslängd Härslöv AI:17

Harrys farmors farförärlrar

Per Jacobsson och Elna Johansdotter

Pehr Jacobsson och Elna Johansdotter var båda födda 1791 i Torrlösa socken. Vid slutet av 1820-talet var de gifta, hade fyra barn och levde under mycket knappa omständigheter i Gryttinge i Torrlösa socken. I början av 1830-talet såg det dock ljusare ut för familjen sedan Pehr fått arbete som tegelbruksdräng på Trolleholm.

1932 föddes sonen Johannes och sju år senare dottern Anna. 1841 avled Pehr Jacobsson, med påföljd att Elna och de då hemmavarande barnen

Anna och Johannes tvingades flytta till fattighuset i Hyllstofta.

På sommaren 1842 dog Elna. Äldsta dottern **Marna** flyttade då till fattighuset, där hon tog hand om de betydligt yngre syskonen Johannes och Anna. 1846 lämnade fjortonårige **Johannes** (► 50) fattighuset och blev dräng i Östraby, medan Marna tre år senare tog lillasyster **Anna** med sig till Trolleholm.

Pehr Jacobsson	1791-01-13 Torrlösa	1841- Torrlösa
gift med		
Elna Johansdotter ¹	1791-02-14 Torrlösa	1842-07-25 Torrlösa
barn		
Marna ²	1813-12-08 Torrlösa	
Anders ³	1818-03-21 Torrlösa	
Jöns	1821-04-06 Torrlösa	
Nils	1827-05-06 Torrlösa	
Johannes ⁴	1832-05-22 Torrlösa	1917-04-25
Anna	1839-04-08 Torrlösa	

1) tidigast förekommande födelsedatum, senare förekommer 1795-05-24. Dödsdatum något osäkert beträffande månaden.

2, 3) uppgiften för födelsedatum avser troligen dopdatum, det vill säga några få dagar efter födseln.

4) födelseboken uppger *Johan*, medan husförhörslängderna alltid anger *Johannes*

Harrys morfars morförlädrar

Håkan Andersson From och Elna Sonesdotter

Håkan Andersson var son till torparen Anders Nilsson och dennes hustru Inga Johnsdotter i Svenstorp, Bräkne-Hoby (36 ◀). Att döma av de tidigare återgivna händelserna år 1845 (37 ◀), vilka ledde till rättslig påföljd för såväl Håkan som hans bror Nils, hade Håkan en tämligen vild ungdomstid. Han tycks emellertid inte ha varit arbetsskygg och efter att 1842 som sextonåring ha börjat arbeta som dräng i Torp och Svenstorp kom han 1846 till Törneryd, varpå följde drängtjänst i Djurtorp och Hällaryd.

I november 1849 började Håkan Andersson arbeta hos bonden Nils Hansson på nr 161 Stengölsmåla. Dit kom vid samma tid en föräldralös piga vid namn Elna, född i Harkniven, Bräkne-Hoby och dotter till Sone Hansson och Cissa Pehrsson (41 ◀).

Elna Sonesdotter hade tolv år tidigare lämnat hemmet för att arbeta. I oktober 1849 var hon piga på nr 19 Hakarp där hon födde sonen Anders, som dock dog innan årets slut. Någon fader till oäktingen finns inte noterad i kyrkböckerna, däremot att Elna av överheten kyrkan givits förlåtelse för sin synd. Huruvida Håkan Andersson och Elna vid det laget kände varandra och om Håkan hade del i Elnas syndafall är okänt. Dokumenterat är i alla fall att den

...14 Juni 1850 beviljades lysning till äktenskap för drängen Håkan Andersson och pigan Elna Sones Dr, båda från No. 161 Stengölsmåla, att afkunnas Söndagen den 16 i Juni månad och följande 2 Söndagarna. Han 23 och hon 26 år.

Vigde d. 11 Augusti 1850.

Att Contrahenterna Håkan Andersson och Elna Sonesdotter i...till släkt och Svägerskap, trolofning med...laga ålder och vederbörande giftomans samtycke äro oförhindrade att med hvarandra ingå äktenskap det varder af de undertecknade, såsom af oss båda kända förhållande härigenom till laga ansvar intygadt af

Hoby som ofvan
Sven G. Wind
Pehr P. Hansson, bonde i
Wäby ³⁴

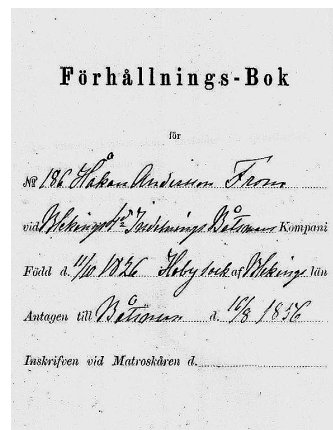
Trettio år som båtsman

Fyra månader efter giftermålet födde Elna en flicka som fick namnet Inga och i oktober 1852 kom pojken Sone till världen. Elna och Håkan hade då flyttat till nr 88 Dönhult, där Håkan var arbetskarl. Efter ytterligare flyttningar kom familjen 1856 till ett båtsmanstorp på nr 28 Väby. Håkan hade nämligen den 4 oktober 1856 antagits som båtsman och tilldelats det vakanta numret och namnet 186 From.

Den nyrekryterade båtsmannen var av medellängd och med normal kroppsbyggnad, hade ljusblå ögon och normalt färgsinne, ljusbrunt hår och fick med tiden gråsprängd skäggväxt. 1859 var Håkan till sjöss för första gången när han under en månad och nitton dagar tjänstgjorde som backsgast på ångkorvetten Orädd. ^{35, 36}

En dag i juli 1860 avvek 186 From från tjänstgöring och fick för sitt rymningsbrott tillbringa tio dagar i mörk arrest. Straffet tycks dock ha haft avskräckande verkan, för några andra bestraffningar kom inte att utdelas mot honom under hans många år som båtsman. ³⁶

1861 var Håkan From under tre månader skansgast på skeppet Stockholm. Under de tre följande åren tjänstgjorde han som maskingast på ångfregat-

Förhållnings-Bok
för Håkan Andersson From ³⁵

Håkan Andersson From var 1863 skansgast på Gladan, en brigg som sjösatts sex år tidigare och 1872–1873 kom att delta i en av Nordenskiölds arktiska expeditioner. ³¹

ten Wanadis, som skansgäst på briggen Gladan samt var under tre månader och två dagar maskin-gäst på skeppet Carl XIV Johan.³⁵

I nio år stannade familjen på båtsmanstorpets i Väby, där barnen Sissa, Sven Johan och Johanna föddes. När flyttlasset sommaren 1865 gick till Ölgehults socken i norra Blekinge var sonen Sven Johan inte längre i livet.

Framme i Ölgehult bosatte sig Håkan och Elna i ett torp på nr 159 Bälgalet. Här föddes deras sista barn Mathilda, som dock endast blev tre månader gammal. I oktober 1868 återvände familjen till båtsmanstorpets på nr 28 Väby i Bräkne-Hoby socken.

Vid tiden för generalmönstringen 1871 vid Blekinge 4:e indelningskompani hade Håkan From tjänstgjort sammanlagt fjorton månader till sjöss och befarenhetsklassades därför som sjövan. Ytterligare en tjänstgöring till sjöss blev det för Håkan när han den 8 maj till 16 september 1875 seglade som backsgäst med korvetten Norrköping. Han fick efter denna resa för första gången betyget A (Mycket Godt) i uppförande, fast ansågs när det gällde tjänstbarhet endast förtjäna ett D (Dåligt).³⁵

Med undantag för en vecka till sjöss år 1877 kom Håkan From att tillbringa sina resterande tjänstgöringsperioder på "Stationen", det vill säga på landbacken i Karlskrona. Liksom vid tjänstgöringen till sjöss varierade längden på tjänstgöringen från en till drygt fyra månader om året. Bland annat var Håkan under årets tre första månader 1879 vid "Artelleri Dept." liksom under fyra månader året därpå, för att under sommaren 1881 tillbringa fyra månader och tre dagar vid ekipageenheten. Hans sociala kompetens, som det kallas på tjugohundratallssvenska, tycks ha blivit bättre med tilltagande ålder eftersom hans uppförande från och med 1879 alltid ges högsta betyg.³⁶

Vid generalmönstringen 1886 anmäldes Håkan Andersson From vid Blekinge 4:e Båtsmanskompani "till afsked". Vid det laget hade Håkan tjänstgjort sammanlagt 18 månader och 19 dagar till sjöss respektive 68 månader och 28 dagar i land. Viktigast var dock att han varit båtsman i 30 år och därmed berättigad att sluta och att få pension.³⁶

Ur flottans pensionsrulla för 1886 ³⁷

Den 26 oktober samma år utfärdades sålunda ett pensionsbrev, där det framgick att Håkan From med början i november samma år skulle årligen erhålla 42 kronor i pension fram till sin död. Som jämförelse kan nämnas att vid den tiden fick en piga omkring det dubbla i kontanta medel, utöver kost och logi.^{37, 49}

Det var således ingen stor summa i reda pengar som den sextioårige Håkan och hans Elna hade som tillskott när de lämnade båtsmanstorpets och slog sig ner på Väby nr 6, där de dock sannolikt hade möjlighet till viss självhushållning. 1906 avled Håkan Andersson From medan Elna Sonesdotter levde till hösten 1908. Båda uppges ha dött av så kallad ålderdomsavtyning.

Barnen

Hur livet blev för Håkans och Elnas äldsta dotter **Inga** framgår på annan plats (► 52).

Äldste pojken **Sone** flyttade hemifrån 1871 och bodde på nr 11 Väby när han 1881 gifte sig med Bertha Jönsdotter från Asarum och blev torpare på Jeppas Hoka nr 3 i Asarums socken. Paret fick under åren 1882–1892 fem barn, däribland Johan Rickard som sju år gammal "drunknade när isen brast under honom". Tre år senare dog tolvårige Reinhold när han blev "krossad vid sågverk".

Sone Håkansson var husman å nr 3 Wäby när han dog av magkatarr 1897, 45 år gammal. Änkan Bertha flyttade 1922 tillsammans med dottern Ruth till Vannaröd (Norra Mellby församling) där de bodde resten av sina liv. Dottern Ester arbetade i Eslöv och var sedan under ett halvår hushållerska i Jönköping där hon födde sonen Kjell Anders. Enligt ett avtal daterat den 14 september 1918 var apotekaren Frans Åhlberg i Eslöv far till pojken. När Kjell Anders var tre månader gammal tog Ester honom med sig tillbaka Skåne, där de först bosatte sig i Höör och sedan i Sösdala. Såväl Bertha som hennes döttrar Ruth och Ester ligger begravda på Norra Mellby kyrkogård.

Håkans och Elnas dotter **Sissa** tycks ha stannat i hemmet hela tiden och avled 1871, tjugotre år gammal. Sonen **August** var från mitten av tonåren sjuklig. Han flyttade aldrig hemifrån utan dog 1885, trettio år gammal. **Johanna** flyttade som artonåring till Ronneby, återvände 1887 till hemmet och gifte sig som 25-åring vid midsommar 1888 med fiskarens sonen Åke Mattisson på Pagelsborg nr 4. Äktenskapet blev dock mycket kortlivat eftersom Johanna i september samma år dog av slag.

Elna Sonesdotter i förhållande med okänd barn Anders	1824-02-03 B-Hoby 1849-10-19 B-Hoby	1908-09-16 B-Hoby 1849-12-27 B-Hoby
gift 1850-08-11 med Håkan Andersson From barn Inga Sone ² August Sissa Sven Johan Johanna ³ Mathilda	1826-10-11 B-Hoby 1850-12-09 B-Hoby ¹ 1852-10-24 B-Hoby 1855-08-07 B-Hoby 1858-10-08 B-Hoby 1861-03-03 B-Hoby 1863-07-14 B-Hoby 1865-12-13 Ölkehult	1906-10-30 B-Hoby 1922-06-12 B-Hoby 1897-05-28 B-Hoby 1885-12-15 B-Hoby 1871-10-01 B-Hoby 1862-11-09 B-Hoby 1888-09-18 B-Hoby 1866-03-29 Ölkehult

1) Korrekt datum enligt födelseboken. Även 9/10 förekommer i hfl.

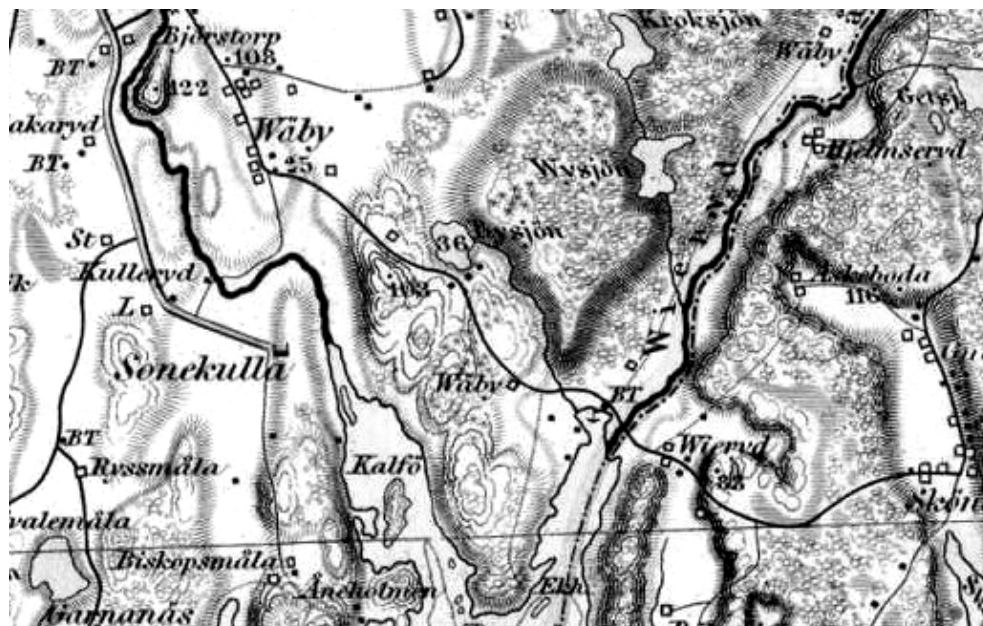
2) gift 1881-06-23 med Bertha Jönsdotter barn Reinhold Sundins Johan Rickard Anna Naemi ²¹ Ester Johanna Victoria ²² Ruth Amalia	1847-01-23 Asarum 1882-04-13 Asarum 1883-12-13 Asarum 1886-12-07 Asarum 1890-05-11 Asarum 1892-12-26 Asarum	1938-01-09 N Mellby 1894-04-14 Asarum 1891-03-03 Asarum 1974-07-04 N Mellby 1977-02-22 N Mellby 1967-08-28 N Mellby
--	--	--

21) gift 1911-01-28 med Sander Johan Persson barn Stig Egon ²¹¹ Ingrid Louise Greta Alfild Hans Alvar Helge Georg Paul	1887-09-25 1912-07-23 Burlöv 1915-04-14 N Mellby 1917-12-30 N Mellby 1917-12-30 N Mellby 1922-05-08 N Mellby	1970-12-11 N Mellby 1975-01-03 Ängelholm
---	---	---

211) efternamn Zander, gift med ? 1939-10-07

22) i förhållande med Frans Ferdinand Åhlberg barn Kjell Anders	1918-08-07 Jönköping V	1997-12-08 N Mellby
---	------------------------	---------------------

3) gift 1888-06-23 med
Åke Mattisson 1860-06-11

Väby med omgivningar år 1870

Mårten Carlsson och Bengta Olsdotter

Mårten Carlsson föddes 1797 i Edestads socken i Blekinge. Som sjuttonåring blev Mårten av Blekinge Tredje Båtsmanskompani antagen som båtsman och övertog den vakanta befattningen som nr 16 i Åryds socken och därmed också båtsmansnamnet Mallis.³⁸

Sex år senare hade Mårten varit till sjöss en hel del och klassades som sjövan. Han tycks dock efter hand ha utvecklat ett alltför otyglat levnadssätt och i samband med generalmönstringen 1826 noteras att han efter elva års tjänst ”strykes såsom vanfrestad och liderlig”.³⁸

Innan dess hade Mårten gift sig med den sju år äldre Bengta Olsdotter (43 ♠). 1831 bodde den före detta båtsmannen Mårten, hans fru Bengta och deras fyra barn under det av greve Carl T. Mörner ägda Eriksberg i Åryds socken. Året därpå flyttade familjen till nr 30 Merseum, där de uppenbarligen levde under ytterst knappa förhållanden och noterades som ”utan försvar”.

I januari 1836 föddes som Mårten och Bengtas femte barn en dotter vid namn **Karin**, den enda i familjen vars vidare öden kunnat klarläggas (► 53).

Mårten Carlsson ¹	1797-05-04 Edestad	
gift ca 1818 med		
Bengta Olsdotter ²	1790-12-07 Hällaryd	
barn	Inga ³	1819-07-31 Åryd
	Marina (Maria)	1823-12-20
	Anna	1826-09-25
	Pehr	1832-02-04 Åryd
	Karin	1836-01-10 Åryd
		1878-02-22 Åryd

1) under åren 1815-1826 med båtsmansnamnet Mallis

2) varianten Olsdotter förekommer också.

3) i förhållande med okänd

barn	Ola	1845-05-02 Åryd
------	-----	-----------------

Lars Svensson och Anna Pehrson

Som de flesta andra pojkar började Lars Svensson – son till Sven Persson och Gunilla Iversdotter i Hjortshög (43 ♠) – att tidigt arbeta och var i början av 1830-talet dräng i bland annat Tirups, Billeberga och Svalövs socknar. 1836–1837 arbetade han i Tromparp och Toarpshus i Kågeröd och 1839 kom den 26-åriga drängen till Norrvidinge socken, där han på nr 9 Gisteberga träffade den sex år yngre pigan Anna Pehrson.

Anna var dotter till Pehr Larsson och Troen Troedsdotter i Tirup (44 ♠), och kom närmast från Billeberga. Anna och Lars gifte sig omkring 1842 och flyttade till Svalövsgården, där sonen Johannes föddes 1844 följt två år senare av dottern Elna. Men på julafton 1847 dog Lars Svensson, endast 34 år gammal.

Livet var inte lätt för en ensam mor och hennes små barn, så redan i december 1848 lyses det i Svalövs kyrka för änkan Anna Pehrson och

drängen Anders Nilsson. I samband med giftermålet slog de sig ner på ett torp på Munkagårda nr 4, där de tillsammans fick fyra barn.

I februari 1866 avled 46-åriga Anders Nilsson. Anna Pehrson, änka för andra gången, blev sedan de flesta av barnen lämnat hemmet inhyst hos sonen **Johannes** (► 55) som bildat familj och återvänt till Munkagårda. Anna avled i november 1898.

Lars och Annas dotter **Elna** lämnade som sextonåring hemmet och arbetade som piga i några av grannsocknarna. 1865 kom nittonåriga Elna till Norra Möinge i Asmundtorps socken. Där blev hon med barn och födde dottern Ingrid hemma hos mor Anna på Munkagårda. Ingrid blev dock bara tjugo dagar gammal. Elna blev därefter piga på Kjellstorp i Svalövs socken innan hon, tillsammans med halvsystern Pernilla, i maj 1868 flyttade till Danmark.

Lars Svensson	1813-02-19 Kropp	1847-12-24 Svalöv
gift ca 1842 med		
Anna Persdotter ¹	1820-06-23 Tirup	1898-11-17 Svalöv
barn Johannes	1844-02-25 Svalöv	1913-10-05 Svalöv
Elna ²	1846-10-20 Svalöv	
1) omgift 1849-01-28 med		
Anders Nilsson	1819-10-26 Svalöv	1866-02-21 Svalöv
barn Anna	1849-09-28 Svalöv	
Pernilla	1852-09-19 Svalöv	
Else	1859- Svalöv	1859
Else	1862-01-15 Svalöv	
2) i förhållande med okänd		
barn Ingrid	1866-11-07 Svalöv	1866-11-27 Svalöv

Harrys farmors föräldrar

Johannes Persson och Gunilla Pehrsson

1846 lämnade fjortonårige Johannes Persson, son till tegelbruksdrängen Per Jacobsson och Elna Johansdotter (44 ◀), fattighuset i Vittskövle, Torrlösa socken. Johannes kom först att tjäna sitt uppehälle som dräng på Östraby nr 13, några kilometer öster om Svalöv. Därefter arbetade han bland hos hemmansägare Erik Månsson på Gryttinge nr 14.

Som så många andra drängar bytte Johannes ofta arbetsgivare. I mitten på 1850-talet arbetade han bland annat på Osbyholm utanför Hörby. 1859 kom Johannes till Pårup nr 1 i Torrlösa, där lantbrukare Fredrik Duviets ägde en större gård med mycket tjänstefolk. En av Johannes arbetskamrater där var drängen Anders Bengtsson, som ”gått fästningsstraff för vållande till annans död”.

Året innan Johannes Persson kom till Pårup hade 20-åriga Gunilla Pehrsson (vars bakgrund inte med säkerhet kunnat klarläggas) kommit dit från en tjänst som piga i Konga socken.

1863 hade Johannes Persson och Gunilla Pehrsson varit gifta några år och fått barnen Per och Elna. Elna dog dock samma dag hon föddes men en ny **Elna** (▶ 55) föddes 1866. På samma sätt föddes 1871 en Botilla som dog som treåring av kikhosta och följdes av en ny Botilla 1878, liksom en Johanna född 1880 som efterträdde den Johanna som 1876 dött av strypsjuka. Strypsjuka (difteri) var det året dödsorsaken för många inom Torrlösa socken, vilket tyder på att en epidemi då härjade i de trakterna av Skåne.

Drängen och sedermera husmannen Johannes och hans familj bodde kvar i Pårup, där ytterligare fyra barn såg dagens ljus inklusive den 1868 födde **Pål**. Denne blev ”intagen vid inrättning för döfstumma i Lund”, tog sig sedan släktnamnet Rosvall och

Botilla Lindbäck

var trots sitt handikapp snickare i Röstånga under många år. Hans bror **Olof** tog sig namnet Sjögren, gifte sig och fick tre barn och en fosterdotter.

Dottern **Botilla** fick först utomäktenskaplige sonen Joel innan hon gifte sig med Ola Persson Lindbäck och fick sonen Olof. Familjen hade en gård på Vittskövle 1:4 (numera 1:28) som

svärdotterns son Erik – som växte upp och var fosterbarn hos Ola och Botilla – tog över 1960 och fortfarande äger (10 ◀).

Ola och Botillas son Olof fick i juni 1922 sonen Ebbe tillsammans med Sigrid Nilsson, som vid det laget redan hade en son (den ovan nämnde Erik). En månad senare fick Olof ytterligare en son, denna gång tillsammans med en kvinna vid namn Marta Fredriksson.

I mars 1923 gifte sig dock Olof med Sigrid Nilsson och flyttade med henne, Erik och Ebbe till Mölletorp i Asks socken. 1924 kom Olof och Sigrid till Teckomatorps gård där Olof var arbetare och där paret fick ytterligare sex barn. 1939 flyttade familjen till Torrlösa socken, där Olof arrenderade gården Bäckåkra i Vittskövle. Sedan Olof avlidit 1960 flyttade Sigrid först till Vittskövlegården och sedan till Lund där hon avled 1980.

Även Botillas syster **Johanna** gifte sig och bosatte sig i Vittskövle, i ett hus vid väg 108 vid korsningen med vägen från Svalöv (10 ◀). Johanna och hennes man Anders Eriksson fick tillsammans sonen Ville (Erik William). Ville kom med sin fru Anna-Greta att driva en gård i Vittskövle (10 ◀), innan de 1972 flyttade till Ringvägen i Teckomatorp. Ville avled i hjärtinfarkt 1990, medan Anna-Greta bor kvar i huset i Teckomatorp.

Gunilla Pehrsson och Johannes Persson kom att bo kvar i Pårup resten av livet. Gunilla avled på hösten 1898 medan hennes make Johannes dog på våren 1917, 84 år gammal.

Olof Lindbäck

Anders och Johanna Erikssons hus i Vittskövle

Johannes Persson *	1832-05-22 Torrlösa	1917-04-25 Torrlösa
gift 1860-10-13 med		
Gunilla Pehrsdotter **	1838-07-29 Torrlösa	1898-09-08 Torrlösa
barn		
Per	1861-06-30 Torrlösa	
Elna	1863-11-04 Torrlösa	1863-11-04 Torrlösa
Elna	1866-04-01 Torrlösa	1943-06-18 Svalöv
Pål (Rosvall) ¹	1868-06-30 Torrlösa	1949-04-16 Röstånga
Botilla	1871-04-06 Torrlösa	1874-09-18 Torrlösa
Johanna	1873-08-29 Torrlösa	1876-03-03 Torrlösa
Olof (Sjögren) ²	1875-12-28 Torrlösa	1958-04-20 Torrlösa
Botilla (Bothilda) ^{3,4}	1878-03-10 Torrlösa	1969-12-07 Torrlösa
Johanna ⁵	1880-04-01 Torrlösa	1950-07-29 Torrlösa
Anna	1883-05-19 Torrlösa	1883-06-01 Torrlösa
*/ <i>Johan</i> enligt födelseboken, men samtliga husförhörlängder anger <i>Johannes</i>		
**/ Födelsedatum och plats ej klarlagda. Uppgiften tagen från senare husförhörlängder, men ej anträffat i födelsebok.		
1) gift 1914-03-12 med		
Matilda Nilsson	1868-03-14 Färingtofta	1950-08-11 Röstånga
fosterdotter		
Karla Sonja H Nilsson	1914-12-05 Lunds stadsf.	
2) gift 1901-04-13 med		
Emilia Billström	1875-05-19 Tirup	1952-02-13 Torrlösa
barn John ²¹	1902-02-23 Torrlösa	1982-10-11 Torrlösa
Anna	1903-11-16 Torrlösa	1903-11-17 Torrlösa
Anton Teofil	1911-05-14 Torrlösa	
fosterbarn Anna Billström ²²	1908-06-01 Torrlösa	1986-12-30 Möllevången, Malmö
21) Sjögren, gift 1928-03-08 med		
Anna Beata Bondesson	1903-06-02 Torrlösa	1996-05-01 Möllevången, Malmö
barn Evert Bertil	1928-06-30 Lund	
22) gift 1928-03-25 med		
Nils Hjalmar Öhlin	1903-07-24 Konga	1982-06-28 Möllevången, Malmö
3) i förhållande med ?		
barn Joel	1896-07-15 Torrlösa	
4) gift med		
Olof (Ola) Persson Lindbäck	1877-07-05 Torrlösa	1939-07-01 Torrlösa
barn Olof Gotthard ^{41,42}	1901-05-29 Torrlösa	1960-07-28 Torrlösa
41) i förhållande med Marta Natalia Fredriksson, Torrlösa		
barn Olle Bertil	1922-07-31	
42) gift 1923-03-18 med		
Sigrid Nilsson	1896-02-05 Kågeröd	1980-10-07 Håstad
barn Nils Erik ⁴²¹	1919-10-18 Torrlösa	
Ebbe Bertil	1922-06-27 Torrlösa	1989-03-24 Skarpnäck, Sthlm
Anna Evy ⁴²²	1924-04-15 Ask	
Tore Gunnar	1926-01-09 Norrvinge	
Stig Börje	1928-04-02 Norrvinge	
Per Elvir ⁴²³	1930-06-05 Norrvinge	1994-04-14 Eslöv
Elsi Viola ⁴²⁴	1933-02-10 Norrvinge	
Maj Gunnel	1935-07-30 Norrvinge	
Klas Ingvar	1938-01-07 Norrvinge	
Inga Berit ⁴²⁵	1940-01-04 Lund	
421) utomäktenskaplig son till Sigrid Nilsson. Flyttade 1926 till Sigrids svärföräldrar Ola och Botilla (4) och blev fosterson där.		
422) i förhållande med Karl Johan Persson, Norrvinge:		
barn Kjell Ingemar	1945-07-01 Lund	
423) gift 1956-10-27 med ?		
424) gift 1961-08-22 med		
Bo Herman O Svensson	1936-12-04 Ekeby	
425) gift 1965 med		
Stig Allan Malmqvist	1939-10-10 Lund	
5) gift 1901-03-09 med		
Anders Eriksson	1874-06-01 Löderup	1955-01-20 Torrlösa
barn Erik William ⁵¹	1911-10-06 Torrlösa	1990-03-11 N Skrävlinge
51) gift 1945-01-27 med		
Anna-Greta Persson	1914-08-10 Gudmuntorp	
adopt barn Maj Gunnel Pedersen	1925-07-30 Norrvinge	

Harrys morfars mor

Inga Håkansdotter

Eftre att i tonåren ha lämnat hemmet kom Inga Håkansdotter längre fram att arbeta på nr 11 Bökevik ”vid Gårholmen (Göholmen) och Pepparholmen, 5/32 mantal, Nils Svensson” i Ronneby socken. Där fick tjugotreåriga Inga sonen Arnold som resultat av en utomäktenskaplig förbindelse. Med vid dopet den 22 maj 1874 var hennes föräldrar

”Båtsman Håkan From från Hoby o h h Elna Sonesdotter” (45 ◀).

Fem år senare återvände Inga tillsammans med **Arnold** (▶ 59) till föräldrahemmet på Väby nr 6 i Hoby socken, där såväl Inga som hennes föräldrar stannade kvar resten av livet. Inga dog 1922 av en bröstsjukdom och ålderdomssvaghet.

Inga Håkansdotter
i förhållande med okänd
barn Sven **Arnold** ²

1850-12-09 B-Hoby ¹

1922-06-12 B-Hoby

1874-05-15 Ronneby

1943-01-08 B-Hoby

1) Korrekt datum enligt födelseboken. Även 9/10 förekommer i husförhörlängderna.

2) Efternamn Petersson, vilket rimligen innebär att den ej dokumenterade fadern hette Peter.

Harrys mormors mor **Karin Mårtensdotter**

Karin Mårtensdotter föddes 1836 och var dotter till båtsmannen Mårten Carlsson och hans hustru Bengta Olsdotter i Merserum i blekingesocknen Åryd (48◀).

Karin lämnade hemmet när hon var femton år för att arbeta som piga i hemsocknen. 1853 kom hon till ogifte bonden Åke Nilsson på nr 19 i Trenså, dit hon återvände 1856 efter något års tjänst på annan plats. Under denna andra period hos den då 46-åriga Åke Nilsson blev hon med barn och flyttade på hösten 1857 till bonden Ola Nilsson och hans familj på Åryd nr 10. Vid månadsskiftet mars-april 1858 var Karin kortvarigt hemma hos sina föräldrar i Åryd för att föda sitt barn. Pojken Johan dog dock av slag efter 2½ månad.

Syndens lön

På den här tiden var sexuellt umgänge utanför äktenskapet inte bara ansett som synnerligen omoraliskt. Det var dessutom olagligt och straffbart. Huruvida Karins syndafall ledde till rättslig påföljd är dock höljt i dunkel. Dokumenterat är i alla fall att såväl Karin som hennes förre arbetsgivare Åke Nilsson genomgick enskild skriftning och fick av kyrkan absolution för lägersmål. Detta innebar att Åke tog på sig faderskapet och dessutom att de båda enligt den tidens syn på saken i princip räknades som trolovade.¹⁶

I juli 1861 födde i Hållaryds socken den tjugofemåriga försvarslösa pigan Karin Mårtensdotter en son. Detta föranledde kronolänsmannen Anton Treutiger att till hösttinget vid Bräkne häradsrätt den 25 november 1861 instämma bonden Åke Nilsson i Trenså och ovannämnda Karin Mårtensdotter i Åryd, under yrkande av ansvar för att de ”med hvarandra föröfwat lönskaläge, i följd hwaraf Karin Mårtensdotter blifwit hafwande” och ”framfödt ett lefwande gossebarn, i dopet kallad Nils”. I samband med åtalet framfördes även krav på Åke Nilsson att årligen bidra till barnets uppfostran.³⁹

Pigan Karin erkände inför tinget det åtalade lägersmålet. Bonden Åke erkände även han och erbjöd sig dessutom att i fosterlön årligen betala 25 riksdaler riksmünt (ett belopp som motsvarade lön för omkring 17 dagsverken eller priset för 40 tjugögg), ett anbud som Karin antog.^{39, 49}

Samma dag avkunnade häradsrätten sin dom över syndarna:

För erkända lägersmålet fällas... jemlikt 53 Cap:1§, 55Cap:5§ Missg.B. samt Kongl Förordningen den 10 April 1810, Åke Nilsson att böta Fem Rdr till treskiftes emellan Kronan, Häradet och Åkl; samt att till Hållaryds församlings kyrka utgifwa eller med arbete aftjena Två Rdr, och Karin Mårtensdr att till samma kyrka utgifwa eller på enahanda fall aftjena En Rdr, Blifwande Åke Nilsson jemlikt till erbjudande, det Karin Mårtensdotter antagit, förpliktad att såsom bidrag till ifrågawarande barns underhåll och uppfostran, årligen förskottera till Karin Mårtensdotter erlægga Tjugofem Rdr Rmt, Och skall Åke Nilsson...till Karin Mårtensdr utgifwa lösen för ett exemplar af detta utslag med åsatt belopp.³⁹

Böter kunde av häradsrätten fördelas på sex andelar: konungens ensak, kronans andel, häradets andel, åklagarens eller målsägandes andel, kyrkans andel samt de fattigas andel. I det här fallet blev således konungen och de fattiga utan bötespengar, medan kronan, häradet och åklagaren vardera tilldelades 1 riksdaler 66 2/3 öre och kyrkan i Hållaryd 3 riksdaler.³⁹

Syndernas förlåtelse

1867 bodde den inhysta pigan Karin och sonen Nils på nr 12 Guö i Åryds socken. Där fick Karin i oktober sonen Martin och gavs av kyrkan i nåder syndernas förlåtelse för sitt tredje klart påvisbara lönskaläge. I december 1870 kom dottern Anna till världen, något som föranledde skrivaren av husförhörslängden att notera att Karin ”födt 4 oäkta barn”.

Straffansvar för samlag utanför äktenskapet hade dock avskaffats 1864 och någon rättslig påföljd drabbades därför Karin inte längre av. Samtidigt innebär detta att barnafaderns/fädernas identitet förblir okänd, eftersom Karin inte drog något av fallen inför tinget utan troligen fick till stånd överenskommelser i ersättningsfrågan. Åke Nilsson var dock sannolikt vid det laget ute ur fortplantningsbilden, eftersom barnen Anna och Martin fick Olsdotter/Olsson som efternamn och sålunda rimligen hade en far vid namn Ola.

Karin bodde kvar som inhyst piga på Guön nr 12 (som senare betecknas nr 1). I februari 1878 dog hon av maginflammation i en ålder av endast 42 år, kvarlämnande sina barn sextonårige Nils, tioårige Martin och sjuåriga Anna.

Barnen

Sedan **Nils** bildat familj lämnade han Guön och tog över ett torp under Åryd nr 1. Han hade dessförinnan gått i murarlära och kunde nu försörja hustru Anna och barnen med såväl inkomster från murandet som vad torpet kunde ge. Deras son Alfred emigrerade på våren 1913 till Nordamerika och följdes nio år senare av sina bröder Ernst och Karl.

Hösten 1881 tog sig fjortonårige **Martin** (Karin Mårtensdotters tredje son) till Karlshamn, där han

blev lärling hos tunnbindare Johan Jacob Holmberg. Efter närmare fem års lärotid ansåg sig Martin redo att ge sig ut i världen. Tillsammans med två andra av Holmbergs tunnbindararbetare lämnade han på våren 1886 Karlshamn och flyttade till Bornholm, varefter hans vidare öden är okända.

Lillasyster **Anna** lämnade som sextonåring Guön och blev år 1886 piga på Tockarp nr 2 (► 59).

Karin Mårtensdotter i förhållande med Åke Nilsson barn Johan Nils ^{1, 2}	1836-01-10 Åryd 1810-03-20 Trensåm 1858-04-01 Åryd 1861-07-23 Åryd	1878-02-22 Åryd 1858-07-23 Åryd 1929-01-19 Åryd
i förhållanden med okänd(a) barn Martin ³ Anna ⁴	1867-10-05 Åryd 1870-12-28 Åryd	1933-06-30 B-Hoby
1) Nils föddes i Hällaryds socken men är skriven som född i Åryd.		
2) gift 1890-02-20 med Anna Kristina Nilsson barn Alma Carolina Gustaf Robert ²¹ Alfred Mauritz Ernst Karl Theodor Edla Teresia ²²	1862-10-04 Åryd 1890-03-23 Åryd 1891-06-21 Åryd 1894-02-19 Åryd 1897-01-25 Åryd 1900-08-20 Åryd 1904-04-09 Åryd	1927-09-01 Åryd 1891-01-12 Åryd 1971-01-16 Knislinge 1987-03-31 Torup, Halland

1, 2, 3, 4) Nils hade inledningsvis Mårtensson som familjenamn. Han tog sig sedan namnet Åkesson efter fadern Åke Nilsson och i samband med att han blev gesäll. Martin och Anna heter Olsson respektive Olsdotter.

21) gift 1932-03-24 med Ruth Elisabeth	1900-12-23 Knislinge	1993-08-24 Knislinge
22) gift 1928-05-27 med Bror Valdemar Johansson	1897-06-06 Halmstad	1977-12-27 Torup, Halland

Harrys farföräldrar

Johannes Larsson och Elna Johannesdotter

Harry Larssons farföräldrar Johannes Larsson och Elna Johannesdotter gifte sig i december 1899. Elna hade då varit änka i närmare tre år och Johannes änklings i nio månader.

Johannes första äktenskap

Lars Svenssons och Anna Pehrson (49 ♣) son Johannes lämnade 1859 som femtonåring hemmet i Munkagårda, Svalöv, för att arbeta som dräng hos åbon Johannes Andersson på nr 2 Lilla Bjernarp i Kågeröds socken. Ett år senare återvände han dock till Svalövstrakten och blev en av drängarna hos Nils Åkesson, jordbrukare och ägare till 3/20 mantal på Munkagårda nr 2. Efter att 1863 ha flyttat till en av granngårdarna kom han året därpå till den stora Svalövsgården och sedan till Lönstorp.

Den 19 mars 1869 tog Johannes ut lysning med pigan Bengta Mårtensdotter på Lönstorp och gifte sig med henne senare samma vår. Bengta var född i Härslöv norr om Landskrona och kom närmast från Halmstad socken, en dryg mil öster om Härslöv. I Lönstorp fick paret under åren 1869–1873 tre barn. 1873 tog Johannes sin familj med sig till Munkagårda och bosatte sig i ett torp på nr 4, där Johannes mor Anna Pehrson bodde. Där utökades familjen med ytterligare två barn.

Såväl dottern **Elina**, som dog när hon var 20 år gammal, som hennes syster **Anna Maria** led av mental ohälsa. Den senare blev i tonåren ”intagen å idiotanstalt i Lund” där hon på hösten 1900 avled, tjugosex år gammal.

Sönerna verkar det dock ha gått bättre för. **Håkan** blev skräddarlärling i Helsingborg, tog sig gesällnamnet Lind och flyttade till Västergötland. Hans fyra år yngre bror **August** valde samma yrke och kom mot slutet av 1890-talet att bedriva skrädderiverksamhet i såväl Stockholm som Härnösand. Yngste brodern **Magnus** flyttade år 1900 till Göteborg och befann sig omkring 1913 i England.

Munkagårda 4 på den tiden Johannes Larsson bodde där

Våren 1889 avled Bengta Mårtensdotter av en bröstsjukdom. Änklingen Johannes gifte sig nio månader senare om sig med änkan Elna Johannesdotter.

Elnas första äktenskap

Elna Johannesdotter, dotter till Johannes Persson och Gunilla Pehrson (50 ♣), lämnade 1883 som sjuttonåring hemmet i Torrlösa och blev piga i grannsocknen Ask. Fem år senare gifte hon sig med statdrängen Ola Nilsson, även han från Torrlösa.

De första åren bodde paret i Källstorp norr om Svalöv, men flyttade 1891 till kvarteret Venedig i Landskrona. Hösten 1893 återvände Elna, Nils och deras barn Karolina och Nils Joel till Svalövs socken, där de slog sig ner i Lönstorp. Elna och Nils fick där ytterligare två barn, Johan Robert och Gerda.

1897 dog Ola Nilsson. Elnas och Olas dotter **Karolina** flyttade som 15-åring till Tirup och därefter till Norrvidinge, var efter hennes öden är okända.

Johan Olsson och hans fru Kristina

Hennes bror **Johan** gifte sig 1916, fick fyra barn och stannade kvar i Svalövstrakten. **Nils** gifte sig på 1920-talet och blev fabriks- och textilarbetare i Malmö. Nils och hans Hulda fick tillsammans sonen Lars, men tog sig också en fosterdotter vid namn Inger.

Johannes och Elna

Annandag jul 1899 gifte sig trettiofemåriga änkan Elna Johannesdotter med femtiofemåriga änklings Johannes Larsson och flyttade med sina fyra barn in hos honom på nr 4 Munkagårda, nordväst om Svalöv. Dessutom hade Elna några månader tidigare fött parets första gemensamma barn, tvillingarna John och Emma. På våren 1902 föddes sista barnet Agda.

Hösten 1913 avled Johannes Larsson, 69 år gammal. Hans kvarlåtenskap inkluderade den 4 936 kvadratmeter stora fastigheten på Munkagårda 4,

Elna Johannesdotter

vilken inklusive huset var åsatt ett taxeringsvärde om 600 kronor. Det är inte klarlagt huruvida Johannes friköpt det torp där modern och styvfadern bott, eller om den fastighet han ägde när han dog låg på annan plats inom Munkagårda 4.⁴⁰

Johannes lämnade även efter sig en ko värd 100 kr, en gris 30 kr och höns 5 kr; ”enkans säng med sängkläder” 20 kr; möbler, sängkläder, ”den aflidnes garderob”, linne, tavlor, husgeråd, porslin, kofertar m m för totalt 83 kronor; samt ”en del otröskad gröda” värderad till 20 kronor.⁴⁰

Sammantaget uppgick tillgångarna till 828 kr och skulderna (till Elnas två söner Nils och John) till 140 kr, vilket gav en behållning om 728 kr.⁴⁰

På den tiden – och ända fram till 1988 då arvsreglerna ändrades så att gemensamma barn inte får ut sitt arv förrän båda makarna dött – kunde äkta makar i likhet med Johannes och Elna skriva ett så kallat inbördes testamente:

Undertecknade äkta makar förordna härigenom såsom sin yttersta vilja att den som den andre överlever skall fritt och oinskränkt äga och besitta allt vad i vårt gemensamma bo finnes, fast som löst.

Detta förordnande hava vi med sunt och fullt förstånd och av fri vilja upprättat samt i vittnens närvaro underskrifvit.

Munkagårda den 23 februari 1913
Johannes Larsson Elna Larsson
m.h.p.⁴¹

Johannes änka Elna levde i ytterligare 30 år och hade uppnått 77 års ålder när hon 1943 dog av hjärtinflammation.

– Mormor var så kolossalt rädd för åska, berättar Elnas barnbarn Åke Olsson. En gång hade blixten slagit ner i huset där hemma och gått in genom ventilen, slagit i sängen och ut genom dörren, utan att sätta fyr. Så efter det blev hon nåt så makalöst rädd när det åskade!

Johannes och Elnas gemensamma barn **John** flyttade 1914 till Norrvidinge (► 66).

Johns tvillingsyster **Emma** gifte sig 1918 med Otto Olsson från Torrlösa. Otto arbetade på kvarnen i Svalöv, men dagen efter att han och tre arbetskamrater bildat fackförening fick de sparken. En sväger i Bjuv var förman på tegelbruket i Bjuv och ordnade arbete åt Otto. Detta ledde till att Otto, Emma och sonen Erik år 1919 kom till Selleberga i Bjuv. 1922 hade familjen utökats med tre barn och flyttade till det näraliggande gruvsamhället Gunnarstorp, där Otto blev gruvarbetare. Efter drygt trettio år med slitsamt gruvarbete dog Otto 1950, i en ålder av 55 år. Hans fru Emma var dock pigg långt upp i hög ålder och hann fylla 92 år innan hon dog 1992.

Familjen Emma och Otto Olsson. Sittande från vänster: Emma, Åke och Otto; stående Bertha, Sven, Erik och Knut.

Emmas och Ottos äldste son Erik tog sig namnet Olshede och blev järnvägstjänsteman i bland annat Östra Ljungby och Kristianstad. 1962 flyttade han tillsammans med hustrun Anna Bette till Helsingborg, där han bodde resten av livet.

Eriks bror Sven arbetade på gummifabriken Tretorn i Helsingborg. Liksom Eriks äktenskap blev Svens barnlöst, medan systemen Bertha fick en son tillsammans med sin make, busschauffören och förmannen Gunnar Ericsson. Paret bodde i Ängelholm och Ystad innan de 1958 flyttade till Helsingborg där de fortfarande bor.

Knut, med förflutet som ingenjör på bland annat Findus i Bjuv, är idag änkeman och bor liksom tidigare i Helsingborg. Hans bror Åke utbildade sig till svarvare och har alltid arbetat som sådan, framförallt i verkstaden på Findus. Åke och hans fru Inga Lisa bodde först i Billesholm, men flyttade med sina båda döttrar 1959 till Bjuv.

Johannes och Elnas yngsta barn **Agda** flyttade till Dagstorp 1916 och gifte sig elva år senare med lantbrukaren Åke Åkesson, född i Axelvold och

son till arrendatorn Tomas Åkesson. Åke blev som fjortonåring dräng på Måsauset i Halmstad (Skåne) och kom året därpå till Steninge i Axelvold (Svalövs socken). Något senare började han arbeta på en större gård som hette Böksill en bit från Svalövs kyrka, samtidigt som han arrenderade odlingsmark. Sedan köpte han egen jord och blev självägande bonde i Tarstad (några kilometer väster om Svalöv), Tirups församling (10 km). 1960 köpte Åke ett hus på Gjutaregatan i Svalöv där han och Agda levde resten av sina liv. Agda och Åke fick inga egna barn, men hade en fosterson vid namn Kay.

Munkagårda 4 år 2003

Johannes Larsson gift 1869-04-16 med Bengta Mårtensdotter	1844-02-25 Svalöv	1913-10-05 Svalöv
barn Elina	1835-10-07 Härslöv	1889-03-25 Svalöv
Håkan ¹	1869-05-29 Svalöv	1889-12-12 Svalöv
Anna Maria	1871-01-01 Svalöv	
August	1873-11-08 Svalöv	1900-10-28 Svalöv
Magnus	1875-04-18 Svalöv	
	1877-12-15 Svalöv	

1) gift med okänd kvinna och far till två barn. Avled före oktober 1913.

Elna Johannesdotter gift 1888-10-27 med Ola Nilsson	1866-04-01 Torrlösa	1943-06-18 Svalöv
barn Karolina	1853-01-20 Torrlösa	1897-03-16 Svalöv
Nils Joel ¹	1889-01-28 Konga	1984-01-12 Möllevången, Malmö
Johan Robert ²	1891-07-13 Svalöv	1969-07-26 Svalöv
Gerda Dorotea	1895-06-07 Svalöv	1907-12-09 Svalöv
	1897-02-06 Svalöv	

1) gift 1922-12-24 med Hulda Viktoria Larsson	1898-04-16 Brågarp	1986-11-06 Möllevången, Malmö
barn Lars Olle Leon ¹¹	1923-03-04 Svalöv	1992-12-02 S:t Johannes, Malmö
fosterb. Inger M Svalstedt ¹²	1927-03-21 S:t Joh, Malmö	1990-04-12 Husie, Malmö

11) ogift och såvitt känt utan barn

12) dotter utom äktenskapet till hembiträdet Hildur Svalstedt och bilrep. Fritz Göransson
gift 1971-11-13 med

Erik Valdemar Karlsson	1918-01-12 Listerby	1983-07-31 Husie, Malmö
------------------------	---------------------	-------------------------

2) gift 1916-12-02 med Kristina Erlandsson	1889-07-24 Billeberga	1974-06-04 Svalöv
barn Bror Gunnar ²¹	1917-09-26 Tirup	1992-07-18 S:t Johannes, Malmö
Elsa Birgit	1920-02-05 Tirup	
Ture Einar ²²	1922-04-12 Tirup	1985-03-11 G Adolf, Helsingborg
John Artur ²³	1922-04-12 Tirup	1974-12-18 Svalöv

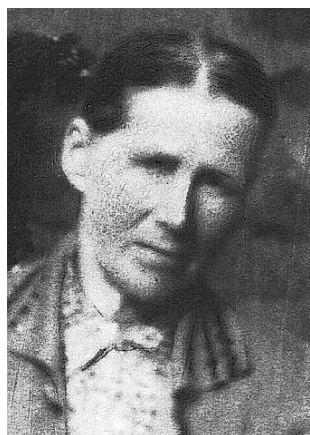
21, 23) ogift och såvitt känt utan barn

22) gift 1947-06-21 med Margit Linnea Malm	1920-03-23 Strövelstorp	1982-05-05 G Adolf, Helsingborg
---	-------------------------	---------------------------------

Johannes Larsson gift 1899-12-26 med Elna Johannesdotter barn John Emma ¹ Agda ²	1844-02-25 Svalöv 1866-04-01 Torrlösa 1899-08-09 Svalöv 1899-08-09 Svalöv 1902-02-18 Svalöv	1913-10-05 Svalöv 1943-06-18 Svalöv 1946-07-22 Torrlösa 1992-04-24 Bjuv 1987-08-10 Svalöv
1) gift 1918-04-27 med Bror Otto Olsson barn Erik Bertil ¹¹ Sven Allan ¹² Berta Alice ¹³ Knut Olof ¹⁴ Åke Egon ¹⁵	1895-02-16 Torrlösa 1918-03-26 Torrlösa 1919-05-11 Bjuvs 1920-07-17 Bjuvs 1922-09-11 Bjuvs 1925-06-07 Norra Vram	1950-03-20 2000-10- Landskrona
11) gift 1947-06-23 med Anna Bette Bernhardsson	1914-09-18 Österlöv	
12) gift 1945-11-25 med Maj-Britt Andersson	1920-09-04 Mörap	1988-10-03 Filborna, Helsingborg
13) gift 1938-08-06 med Gunnar Edvin Ericsson barn Bertil Lennart	1916-05-23 Ausås 1938-09-23 Ängelholm	
14) gift 1946-10-26 med Ulla-Britt I Billqvist barn Knut Arve Per Anders	1925-12-25 Välluv 1948-02-14 G Adolf, Hbg 1951-03-13 G Adolf, Hbg	1986-06-14 G Adolf, Helsingborg
15) gift 1952-03-08 med Inga Lisa Margareta Olsson barn Gunnel Ingela Christel M ¹⁵¹	1930-01-04 Kropp 1954-09-22 Norra Vram 1956-11-18 Norra Vram	
151) gift med Håkan Håkansson barn Fredrik Sara	1975-06-28 1979-09-17	
2) gift 1927-11-26 med Åke Gunnar Åkesson fosterbarn Kay Å L Bäckgren ²¹	1903-09-27 Svalöv 1927-11-22 Bunkeflo, M-ö	1989-05-27 Svalöv 2000-01-11 Svalöv
21) gift 1952-12-13 med Elsa Maj-Britt Gran barn Eva Britt-Marie	1930-10-24 Svalöv 1953-04-27 Svalöv	1999-08-05 Svalöv

Arnold Pettersson och Anna Olsdotter

Karin Mårtensdotters (53♦) fjärde oäkta barn Anna Olsdotter lämnade 1886 som sextonåring Guön i Åryds socken, där hon efter moderns död 1878 bott på nr 1 hos den inhyste muraren Nils Mårtensson.

Anna Olsdotter

Anna blev först piga på Tockarp nr 2 och därefter i Djurtorp, även det inom Åryds församling. Kortvariga anställningar i Karlshamn och Hällaryd följde innan Anna 1891 kom till Torp i Bräkne-Hoby socken. Där bodde hon när hon sommaren 1895 gifte sig med Arnold Pettersson.

21-årige Arnold hade tre år tidigare lämnat morförlädrarnas (Håkan Andersson From och Elna Sonesdotter) hem på Väby nr 6 (45♦). Han var nu stenhuggare och hade som sådan bland annat arbetat på Bornholm. Tillsammans med Anna slog sig Arnold ner på ett torp under Väby nr 12.

I november samma år föddes dottern Adele och sexton månader senare Esther. Paret fick under åren 1900–1913 ytterligare fem barn: Edit, Albert, Rut, Anni och Egon.

Med hjälp av de några år tidigare inrättade egnahemslånen köpte Arnold Pettersson 1908 en gård på omkring 28 tunnland på Väby nr 9:4. Marken hade ingått i en större lantbruksfastighet som nu delats upp i tre delar. Till fastigheten flyttades det boningshus och den ladugård som varit uppförda på torpet på nr 12, eftersom Arnold ägde byggnaderna men inte den tillhörande marken. Ladugården flyttades först och under tiden boningshuset flyttades och återuppbyggdes bodde familjen på logen. Boningshuset var byggt i vinkel, och väl på plats inreddes ett kök och byggdes till en veranda.⁶

Fastigheten bestod såväl av åkrar som skog och sten. Mycket sten, som fick röjas undan för att ge möjlighet till odling. Samtidigt gav därigenom natu-

Arnold Pettersson

Anna, Arnold, Anni och Esther framför huset på Väby 9:4

Afgångsbetyg.

Sven Pettersson
 son (dotter) af *Håkanusdottern Olga "Gäkanstam" Väby*
 är född den *15/6* 18*74* och har bevisat härvarande *folke* skola samt vid afgång
 från *5* årsklassen erhållit följande vitsord:

För insigter i

Kristend. kunskap	Bibl. historia	<i>med bevis godkänd</i>
	Katekes	<i>med bevis godkänd</i>
Modersmålets	Läsning	<i>med bevis godkänd</i>
	Skrifning	<i>godkänd</i>
Räkning		<i>med bevis godkänd</i>
Geografi		<i>med bevis godkänd</i>
Naturkunnskap		<i>med bevis godkänd</i>
Historia		<i>med bevis godkänd</i>
Geometri		<i>med bevis godkänd</i>

För färdighet i

Välskrifning	<i>med bevis godkänd</i>
Teckning	<i>godkänd</i>
Sång	<i>icke godkänd</i>
Gymnastik och Exercis	<i>med bevis godkänd</i>
Trädgårdsskötsel	
Slöjd	

Allmänt vitsord

för Flit	<i>bevisligt</i>
» Uppförande	<i>godt</i>

Anm.: Afgår således med godkända kunskaper ~~men~~ (över) minimikursen.

Kullerød den *21 December* 18*88*

Uppvist för

Ordf. i Skolrådet.

Lärare

Skolbetyg för Sven Arnold Pettersson 1888 ⁴²

Hushållerskan Adele Svensson som
 varit i min tjänst sedan den 1^{sta} November
 1924 och till den 1^{sta} september 1925 har under
 denna tid skött sina åliggande till min fulla
 belåtenhet, samt varit mycket uppsatt och
 ordentlig med det, som varit henne anförtrott.
 Hon har även deltagit i mjölkning, samt varit
 behjälplig vid alla utomhus förkommande
 sysslor näst hon därtill har haft tid och
 tillfälle. Det är därför mig ett rent nöje
 att rekommendera henne till envar, som
 behöver en ärlig, pålitlig och ordentlig
 hushållerska.

Häby härad den 1° 1925
Pent. & O. Olsson.
 Arendator.

Tjänstgöringsbetyg för Adele Svensson 1925 ⁴³

ren stenhuggaren Arnold Pettersson i det närmaste obegränsat med arbetsmaterial. Under åren 1918-1928 arrenderade Arnold dessutom ytterligare åkermark i närheten. Med hjälp av vad stenhuggandet, korna, svinen och åkrarna gav kunde Arnold och Anna försörja sig och sina barn.

Som dottersonen Harry Larsson minns det var det framförallt gatsten Arnold högg till, både så kallad storgatsten och en mindre variant som kallades knott. På 1920-talet såldes mycket av Arnolds sten till Tyskland. Små träskutor kom till Vieryd för att hämta stenen, men viken var för grund för skutorna så man använde pråmar för att frakta ut stenen till dem. Utöver gatsten högg Arnold sten till husbyggen, men också till bland annat trappor och grindstolpar.

Att skaffa bete åt djuren krävde mycket arbete. Även ute på de närmaste småöarna ordnade Arnold bete åt sina kor. Han var den ende i familjen som kunde simma, så transportfrågan löste han själv genom att ta ner korna till vattnet, hoppa i och simma ut med korna efter sig.

Arnold och sönerna jagade inte och de fiskade inte heller för egen del, trots närheten till havet. Däremot fångade man i ån Mörteströmmen mört (eller "mörte" som man kallade det) för att ha till hönsfoder. Man fångade mörten i håvar och körde sedan hem fångsten med häst och vagn. Väl hemma trädde ståltråd genom ögonen på mörten och sedan hängdes den upp till tork på baksidan av ladugården.

Dottern Adele hade hand om hönsen. Hon brukade ta ner en knippa torkad mört från väggen, ta fram en yxa och "hackedellan" (en plankbit till underlag), hacka fiskarna och sedan utfodra hönsen med mörthacket.

Skördetid i Väby. Esther, Anna-Karin, Hilma samt grannen Frida Ståhl

Albert, Esther, Hilma, Anna-Karin och Frida Ståhl tar rast.

Barn, barnbarn och barnbarnsbarn

Sommaren 1933 dog Anna Olsdotter av inklämt bräck och en tid därefter köpte äldste sonen **Albert** gården av sin far Arnold. 1937 gifte Albert sig med den halvåret yngre Hilma Petersson, som var dotter till Johan Pettersson och Karolina Svensson och även hon från Hoby socken. Tre år senare föddes Alberts och Hilmas enda barn, dottern Anna-Karin.

Albert arbetade hårt med sin gård, som under senare delen av 1940-talet bestod av 7 hektar åker, 6,2 hektar skog och med bland annat två hästar och sex kor.⁶ Några pigor eller drängar anställdes aldrig, men syskonen Adele och Rut liksom fadern Arnold hjälpte till så mycket de kunde på åkrarna och med höns, grisar och mjölkkor. Mjölken hölldes i kannor som hämtades ute vid vägen av mjölk bilen. I retur fick man skummjolk till kalvarna samt smör och ost.

1966 dog Albert, följt tre år senare av Hilma som sedan en längre tid vistats på sjukhem på grund av multipel skleros (MS). Gården övertogs av dottern Anna-Karin, som tillsammans med sin man Ingmar Petersson sedan dess drivit lantbruket.

Arnolds och Annas äldsta dotter **Adele** (Adela, Adelia) tjänade i unga år först som piga innan hon med början 1917 under ett halvår genomgick husmodersutbildning på Blekinge läns folkhögskola. Förutom teoretiska ämnen som svenska, samhällslära, bokföring och näringslära ingick praktiska övningar i hushållsgöromål, trädgårdsskötsel och slöjd. Efter utbildningen fick Adele tjänst framförallt som hushållerska. Hon arbetade bland annat i två år hos Sida Svensson, som hade charkuteriaffär på Karlskronagatan 2 i Ronneby, och tjänstgjorde några år senare på Väby gård.

Hushållerskan Adele Svensson, som varit i min tjänst sedan den 1sta November 1924 och till den 1ste september 1925 har under denna tidskött sina åligganden till min fulla belåtenhet, samt varit mycket sparsam och ordentlig med det, som varit henne anförtrött. Hon har även deltagit i mjölkning, samt varit behjälplig vid alla utomhus förekommande sysslor när hon därtill haft tid och tillfälle. Det är därför mig ett sant nöje att rekommendera henne till envar, som behöver en ärlig, pålitlig och ordentlig hushållerska.

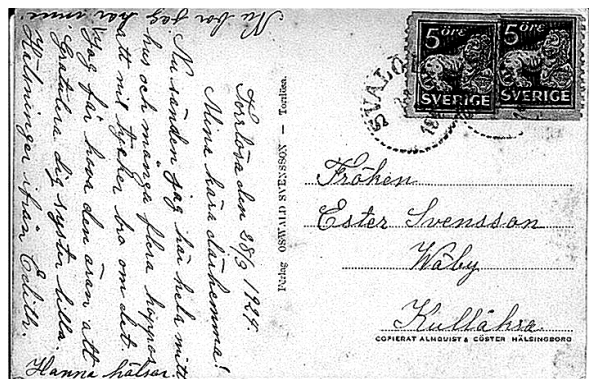
Wäby Gård den 1/10 1925
Gust. Edv. Olsson
Arrendator ⁴³

Efter ett antal års arbete som hushållerska och piga på olika gårdar kom dock Adele att framförallt bo och arbeta hemma på föräldrarnas gård.

Adeles sjutton månader yngre syster **Esther** sökte sig i mycket unga år till trakterna av Svalöv och Torrlösa i Skåne (94).

Även **Edit** lämnade Blekinge och flyttade 1914 som fjortonåring till Eslöv, där hon under några år arbetade hos apotekare Åhlberg. Därefter var hon piga hos olika lantbrukare i Torrlösatrakten.

Våren 1924 gifte Edit sig med jämnåriga Johan Palmon Persson, vars far Johannes var föreståndare för fattiggården i Torrlösa. Johan Persson hade i unga år arbetat som dräng och tröskearbetare och

Födelsedagsgratulation till Esther från hennes nygifta syster Edith. "Torrösa den 28/3 1924. Mina kära därhemma! Nu sänder jag här hela mitt hus och många flera hopas att ni tycker bra om det. Jag får hava den äran att Gratulera dig syster lilla. Hälsningar från Edit."

Ida Persson (Johans mor), Johan, Edith och Folke.

kom att ha visst nödhjälpsarbete under senare delen av 1920-talet. Åren 1930–1936 arbetade han under somrarna på oljefirman Ceres i Malmö och under vintern hos olika lantbrukare. Omkring 1940 började han arbeta på Centralföreningen i Svalöv och blev kvar där fram till pensioneringen. Johan var under många år politiskt aktiv inom socialdemokraterna, såväl inom Torrlösa som Marieholms kommuner. Han satt i kommunfullmäktige och var mycket aktiv i Torrlösa arbetarkommun, kyrkofullmäktige och kyrkorådet.

Edit fortsatte även som gift att arbeta och hjälpa till med olika göromål hos traktens lantbrukare. Hon kom senare även att assistera sin svärmor Ida, som var flitigt anlitad kokerska vid kalas och andra festligheter. Edit och Johan bodde hela tiden i Torrlösa och dog båda 1976.

Sedan Edits och Johans son Folke avslutat sin skolgång blev han möbelsnickarlärling. 1951 började han arbeta som verkstadssnickare i Lund och tillverkade där bland annat köksinredningar. I slutet av 1950-talet övergick han till att arbeta som byggnadssnickare, först hos Burlövsbyggen, sedan vid BPA och slutligen under närmare tjugo år vid Skanska. Folke var under några år politiskt aktiv med uppdrag bland annat i byggnadsnämnden i Svalövs kommun. Folke, som hela sitt liv bott i Torrlösa, är även känd som dragspelare och spelade under många år på en mängd olika fester och kalas.

Folkes fem år yngre fru Wiwie tillbringade sin uppväxt framförallt i sydöstra Skåne. Som sextonåring flyttade hon till Torrlösatrakten och arbetade en tid i en lanthandel i Gryttinge innan hon 1949 gifte sig med Folke. Wiwie beskrivs av sonen Tommy som "en riktig mångsysslare, som gallrat och tagit upp betor, serverat vid fester, jobbat på posten och i olika affärer, varit fritidsledare inom Svalövs kommun och slutligen men inte minst varit husmor på Forslidsgården i Svalöv".

Politiken har spelat en stor roll även i Wiwies liv och sedan 1976 har hon varit mycket aktiv inom

socialdemokraterna. Hon har varit ledamot ibland annat kommunfullmäktige, kulturnämnden, socialnämnden och kyrkorådet. Under ett tjugotal år var hon dessutom barn- och ungdomsledare i Torrlösa församling där hon även varit kyrkvärd, och hon har även under många år tjänstgjort som nämndeman vid tingsrätten i Landskrona.

Folke och Wiwie Persson har tillsammans barnen Tommy (närpolischef) och Lena (undersköterska) samt tre barnbarn.

Arnold Petterssons och Anna Olsdotters femte barn **Rut** arbetade i unga år hemma på gården i Väby, men hade också arbete som hushållerska och hembiträde. Bland annat var hon i Bökevik hos en fru Tonning i villa Solvik, innan hon kom till sin svägerska Hilmas bror August. August Pettersson drev nämligen Svinavallen (Väby 1:4, en gård om 3,3 hektar åker och 13 hektar skog och betesmark)⁵ med hjälp av Hilma, och när Hilma gift sig med Albert Petersson började Rut att arbeta på Svinavallen. Varken Rut eller August var någonsin gifta, men från 1946 står Rut formellt skriven som hushållerska hos August på Svinavallen.

Stenhuggare Evald Nilsson och hans sväger Egon Pettersson

Ruts syster **Annie** gifte sig med Evald Nilsson, född på Öland och son till fiskaren och hästskötaren Andreas Nilsson. Annie och Evald bosatte sig i Ronneby socken på Bökevik 1:16, där enda barnet Lennart föddes. Evald var från början stenhuggare, men efter kriget var efterfrågan på gatsten dålig och

Evald blev då grovarbetare. Senare kom han att sysselsätta sig med att sköta om ett antal sommarbostäder, innan han relativt tidigt sjukpensionerades. Annie var hemmafru, men hade under större delen av livet problem med nerverna och vistades från och till på sjukhem. På grund av Annies hälsoproblem bodde Evald och Annie periodvis hos sonen Lennart och hans familj i Kalmar (Uppsala län).

Lennart tog sig 1957 namnet Anesund, gick pastorsutbildning inom Missionsförbundet, var scoutsekreterare och arbetade på scoutförbundet. Därefter blev han marknadschef på tidningen Svensk Veckotidning och dess efterföljare Sändaren. Lennart är gift och har två söner med sjuksköterskan Maiken.

Väby 9:11, ca 1947 ⁶

Arnolds och Annas yngsta barn **Egon** blev snickare med egen verkstad, men sysslade även med kycklinguppfödning och sålde egenproducerade ägg och grönsaker på torget i Ronneby. Egon gifte sig med postkassörskan Ebba Nilsson och bodde i ett större hus på Mölleskogsvägen i Bräkne-Hoby. Ebba avled 1991 och följdes fem år senare av Egon, som dog i Hoby kyrka just när högmässan skulle börja.

Väby 9:11

Vid en lantmåteriförrättning den 1 mars 1937 styckade man av 1 700 kvadratmeter från Albert Svenssons fastighet Väby 9:4.

Till min syster Adela Svensson försäljer jag härmed den lägenhet å mitt hemman 5/96 mantal ...som...avstyckats från sagda hemman, emot en köpesumma av Tvåhundra /200/ kronor... tillförsäkras köparen fri rätt till utfartsväg för lägenheten.

Väby den 6 april 1937
Albert Svensson
ogift ⁴⁴

Avstyckningen gjordes således åt Adele, som vid det laget var det enda av Alberts syskon som bodde hemma, för att hon skulle kunna få ett eget hus. Hennes far Arnold högg sten till grunden, varpå huset byggdes av tre byggnadssnickare, som hade mellan 60 och 90 öre i timmen i lön.

Adele Svensson

Tvåvåningshuset stod klart redan samma år. Utöver Adele flyttade även Arnold in där, i ett rum Albert bekostat för att fadern skulle bo där istället för i undantagsrummet hos Albert.

Adele fortsatte att arbeta åt Albert och fick för det viss ekonomisk ersättning plus mjölk. Dessutom hade hon höns hus och levererade ägg till handlare. Adele kom att förbli ogift och barnlös och stannade kvar i huset till sin död i februari 1973. Fastigheten, som utökats till 1 884 kvadratmeter, hade hon dessförinnan testamenterat till systersonen Harry, som genom åren hjälpt henne med snickrande, målning och annat praktiskt.

Undertecknad, fröken Tekla Adela Svensson, Väby, Bräkne-Hoby, förordnar härigenom såsom min yttersta vilja och testamente, att min systerson möbelsnickaren Harry Larsson, Albogatan 14, Kristianstad, vid mitt frånfalle skall med äganderätt erhålla den mig tillhöriga fastigheten Väby 9:11, Bräkne-Hoby socken.

För den händelse jag skulle överleva Harry Larsson, skall ovanstående fastighet i stället med äganderätt tillfalla Harry Larssons barn med lika rätt för envar av dem.

Ronneby den 27 januari 1970.
Adela Svensson⁴⁵

Arvet efter Arnold

Stenhuggaren och egnahemsägaren Arnold Pettersson avled 1943. Kvarlevorna efter Arnold, hustrun Anna och barnen Adela och Rut ligger idag i familjegraven på gravplats B sydvästra nr 134 på Bräkne-Hoby nya kyrkogård, men även Egon, Ester och svärsonen John har sina gravar i Bräkne-Hoby.

År 1943 den 27 mars förrättades av undertecknade bouppteckning i sterbhuset efter f. lantbrukaren Sven Arnold Pettersson, från No.9 Väby i Hoby socken, som avlidit den 8 januari 1943 och efterlämnat som bodelägare under äktenskap med jämväl framlidna hustrun Anna Pettersson födda barnen:

1. Sonen, lantbrukaren Albert Svensson, Väby, Kullåkra
2. ” möbelsnickaren Egon Svensson, Br. Hoby
3. Dottren Adele Svensson, vistas i hemmet
4. ” fru Ester Larsson, Torrlösa, Svalöv
5. ” fru Edith Persson, samma adress
6. ” Ruth Svensson, Bökevik, Ronneby
7. ” fru Annie Nilsson, samma adress

Bodelägarerna myndiga och personligen närvarande med undantag av Ester Larsson och Edith Persson, vars rätt bevakades av deras syster Adele Svensson enligt fullmakter.

Dottren Adele som hade boet i sin vård anmodades uppge detta under edsplikt, varefter uppteckningen skedde...⁴⁶

Tillgångarna i dödsboet bestod av 50 kronor i kontanter samt 2 794:55 i kapital och ränta på motbok No. 4014, Hoby Sparbank. Lösöret med sängar, skrivbord, stolar och andra möbler; linne inklusive tolv slitna lakan; den avlidnes garderob samt glas och porslin värderades till 183 kronor. Totalt uppgick tillgångarna till 3 156:57. Sedan skulderna (begravningskostnader 373:45 samt en fordran från den avlidnes dotter Rut på 500 kr) dragits ifrån återstod i kontanta medel 1946 kronor vilket fördelades på de sju arvingarna med 278 kronor vardera. Vad gäller lösöret var bodelägarerna överens om att det skulle tillfalla deras syster Adele som ersättning för vård och bostad åt den avlidne.⁴⁶

Sven Arnold Petterssons familjegrav, Bräkne-Hoby kyrkogård

Sven Arnold Pettersson gift 1895-06-03 med Anna Olsdotter	1874-05-15 Ronneby 1870-12-28 Åryd	1943-01-08 B-Hoby 1933-06-30 B-Hoby
barn Tekla Adelia ¹ Esther Mathilda Edit Theresia ² Albert Sigfrid N ³ Rut Alice ⁴ Anni Victoria ⁵ Bror Victor Egon ⁶	1895-11-09 B-Hoby 1897-03-09 B-Hoby 1900-01-16 B-Hoby 1902-08-23 B-Hoby 1905-05-31 B-Hoby 1908-04-28 B-Hoby 1913-09-11 B-Hoby	1973-02-22 B-Hoby 1987-03-14 B-Hoby 1976-04-17 Torrlösa 1966-11-03 B-Hoby 1992-02-09 B-Hoby 1987-10-31 Ronneby 1996-01-28 B-Hoby
1) ej gift, inga barn		
2) gift 1924-03-16 med Johan Palmmon Persson barn Folke Herbert ²¹	1900-06-17 Torrlösa 1924-06-19 Torrlösa	1976-12-18 Torrlösa
21) gift 1949-03-19 med Wiwie Ulla-B Johansson barn Tommy Folke ²¹¹ Lena Britt-Marie ²¹²	1929-07-27 Holmby 1950-11-03 Torrlösa 1954-01-11 Torrlösa	
211) gift med Siv-Britt Persson barn Maria ²¹¹¹ Johan ²¹¹²	1949-09-26 Rya 1973-04-24 Ystad 1976-09-07 S Åsum	
2111) gift med Peter Ström	1972-08-10 Skanör	
2112) samboende med Sophie Schön	1979-05-27 S Åsum	
212) gift med Hans-Lennart Olofsson barn Daniel	1951-12-04 Torrlösa 1979-01-28 Eslöv	
3) gift 1937-10-23 med Hilma Vilhelmina Pettersson barn Anna-Karin ³¹	1903-03-31 B-Hoby 1940-05-29 B-Hoby	1969-02-10 B-Hoby
31) gift 1962-04-21 med Erik Einar Ingmar Petersson barn Anders Per Olof Ulf Mats Johnny ³¹¹	1941-08-02 Ronneby 1962-10-08 Kallinge 1965-05-30 Kallinge	
311) sambo med Anna Johannesson barn Linnea Daniel	1970-12-19 Ronneby 1992-07-11 Ronneby 1996-02-12 Ronneby	
4) ej gift och utan barn, men var hushållerska hos Alberts svåger August Pettersson	1901-01-30 B-Hoby	1961-12-05 B-Hoby
5) gift 1931-09-26 med Evald Reinhold Nilsson barn Kjell Lennart ⁵¹	1903-07-15 Ås, Kalmar län 1934-08-28	1985-05-09 Ronneby
51) antagit familjenamnet Anesund, gift 1961 med Maiken Birgitta Eriksson barn Magnus ⁵¹¹ Joakim	1937-03-08 1963-01-08 1966-02-24	
511) i förhållande med ? barn Marcus		
6) gift 1942-06-20 med Ebba Lovisa Nilsson	1905-03-11 B-Hoby	1991-01-03 B-Hoby

Harrys föräldrar

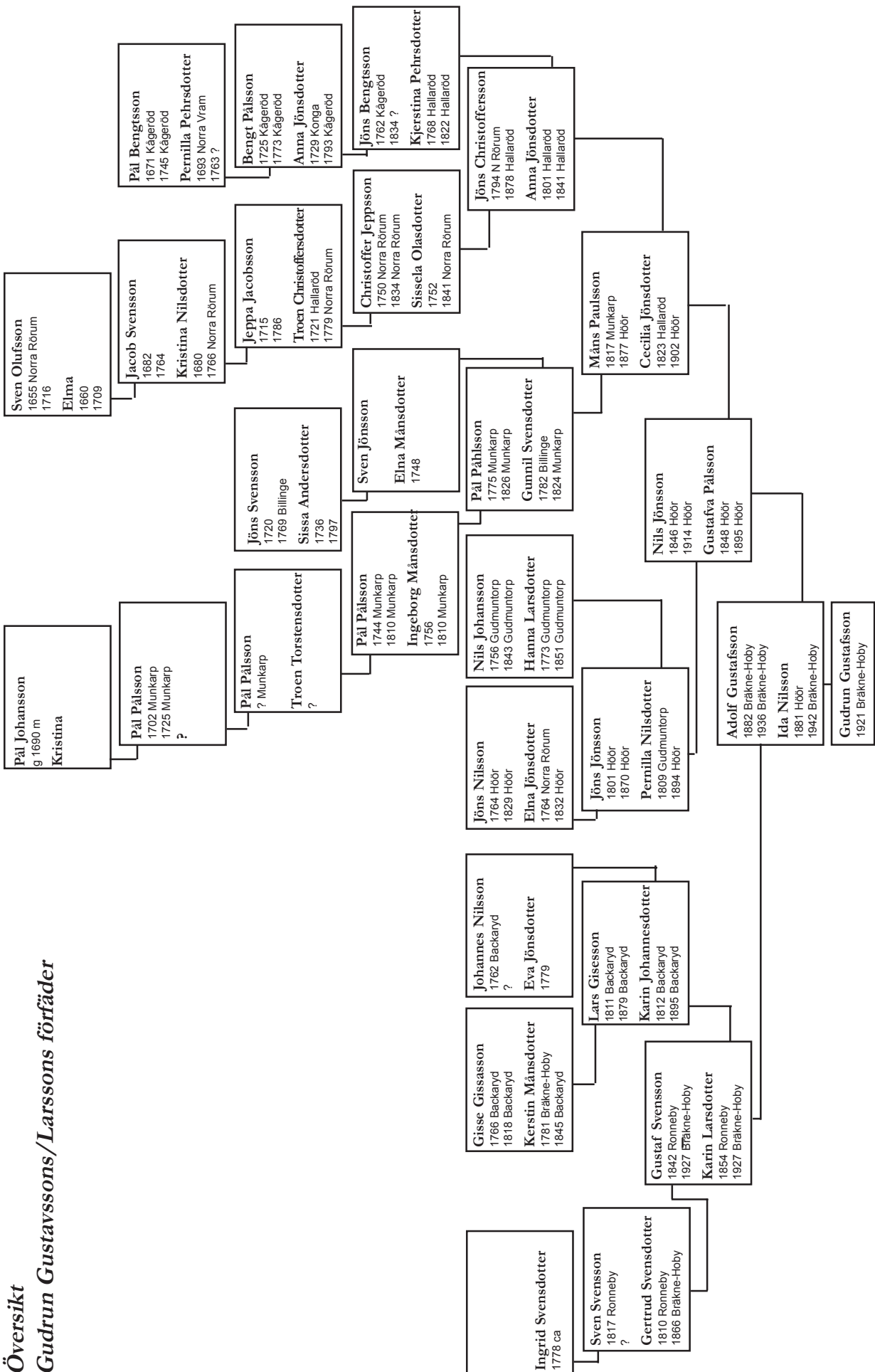
John Larsson och Esther Svensson

Berättelsen om John Larssons och Ester Svenssons liv, liksom sonen **Harrys**, återfinns i kapitlet *Harry och Gudrun Larsson* (9 ♣).

John Larsson gift 1927-11-13 med Esther Matilda Svensson barn Harry Verner (f Svensson)	1899-08-09 Svalöv 1897-03-09 B-Hoby 1921-05-29 B-Hoby	1946-07-22 Torrlösa 1987-03-14 H Trefaldighet, Kstd
---	---	--

Gudrun Larssons släkt

Översikt
Gudrun Gustavssons/Larssons förfäder

Gudruns farfars farmor Ingrid Svensdotter

Gudruns farfars farföräldrars historia är höljd i dunkel. Vad som anträffats i kyrkoböckerna av dessa personer är endast följande:

1817 5/7 Oäkta Swen, Bredåkra.
Lördagen den 5 juli föddes och fredagen den 11 döptes pigan Ingrid Svensdotters oäkta gossebarn Swen i Bredåkra. Bars af enkan Carin Hansdotter därstädes. Modrens ålder 39 år.⁵⁰

Fortsättning följer således med pigans oäkta son **Sven** (► 78), som gavs efternamnet Svensson, troligen med hänvisning till moderns efternamn såvida inte hans okände fader hette Sven.

Ingrid Svensdotter i förhålland med okänd barn Sven	1778 ca 1817-07-05 Ronneby
---	-----------------------------------

Gudruns farmors farföräldrar Gisse Gissasson och Kerstin Månsdotter

Gisse Gissasson föddes 1766 i Backaryds socken i Blekinge. Några år in på 1800-talet gifte han sig med den femton år yngre Kerstin Månsdotter från Hoby. Vid tiden för sonen Lars födelse 1811 bodde familjen på nr 7 Gunnarskulla, där Gisse var åbo.

1818 avled den då 52-årige Gisse och lämnade Kerstin med söner Gisse, Lars och Måns. Särskilt ensam verkar änkan Kerstin dock inte ha varit länge. Förutom arbetet på gården tjänade uppenbarligen drängen Pehr Månsson sin husmor även på andra sätt, eftersom Kerstin på försommaren 1821 blev med barn och i februari året därpå födde sonen Sven. Drängen tog dock på sig faderskapet och lille Sven fick också följaktligen efternamnet Persson. Pehr verkar dock ha lämnat Kerstin en kortare tid efter sonens födelse. Det kan inte utslutas att Pehr tog sonen med sig, eftersom denne uppges ha flyttat från Gunnarskulla redan i april 1823.

Gisse Gissassons och Kerstin Månsdotters äldste son **Gisse** bodde efter faderns död en tid hos sin farbror, gårdsmannen Sven Gissasson, men lämnade sedan i övre tonåren hemorten. Yngste sonen **Måns** vidare öden är okända medan mellanbrodern **Lars** fortsatta liv finns beskrivet på annan plats (► 79).

Kerstin Månsdotter bodde kvar ett antal år som åboänka på nr 7 Gunnarskulla. Från början av 1830-talet anges hon som gårdskvinna, det vill säga hon ägde ett hus på den mark om 5/22 mantal som en Pehr Hansson övertagit åborätten till.

Efter att i yngre dagar ha låtit sig tröstas av en av sina drängar kom Kerstin på äldre dagar att uppenbarligen alltmer söka lindring i flytande jordbruksprodukter. Vid sin död av vattusot i januari 1845 beskrivs hon nämligen som ”brännvinskär”.

Gisse Gissasson gift med Kerstin Månsdotter ¹ barn Gisse Lars Måns	1766-07-16 Backaryd 1781 Hoby 1806-03-23 Backaryd 1811-05-12 Backaryd 1816-10-25 Backaryd	1818-08-28 Backaryd 1845-01-05 Backaryd
--	---	--

1) i förhållande med Pehr Månsson barn Sven Persson	1787-05-14 Hållaryd 1822-02-11 Backaryd
---	--

Gudruns farmors morförelldrar

Johannes Nilsson och Eva Jönsdotter

Johannes Nilsson var född 1762 och änkling när han fyrtio år senare gifte sig med den sjutton år yngre Eva Jönsdotter. Eva hade dessförinnan år 1808 utom äktenskapet fött sonen Måns.

Uppenbarligen hade Johannes och Eva det tämligen knapert, för när dottern Karin föddes i okto-

ber 1812 bodde de inhysta hos torparen Åke Hansson under nr 1 Norra Långsjöry(d) i Backaryds socken. Tre år senare fick paret sonen Nils, som dock bara blev nitton månader gammal.

Familjemedlemmarnas fortsatta liv har, bortsett från **Karins** (▶ 79), inte kunnat klarläggas.

Eva Jönsdotter i förhållande med okänd barn Måns	1779-11-09 1808-12-01 Backaryd	
gift 1812-06-14 med Johannes Nilsson barn Karin Nils	1762-02-21 Backaryd 1812-10-31 Backaryd 1815-03-18 Backaryd	1895-05-22 Backaryd 1816-10-17 Backaryd

Gudruns morfars farförelldrar

Jöns Nilsson och Elna Jönsdotter

Husmannen Jöns Nilsson och hans hustru Elna Jönsdotter levde under större delen av sina liv i ett gatehus till Maglasäte nr 8 i Höörs socken. Paret fick såvitt känt fem barn, varav sonen **Jöns** fortsatta liv skildras på annan plats (▶ 82).

Jöns Nilsson avled på julafton 1829 i en ålder av 65 år. Änkan Elna levde ytterligare ett par år, men betraktades under sina sista år som ”svag och half blind”.

Jöns Nilsson gift med Elna Jönsdotter barn Elsa Jöns Bengta ¹ Elna Nils	1764-08-10 Höör 1764-06-24 N Rörum 1799-02-21 Höör 1801-09-15 Höör 1804-09-06 Höör 1806-09-06 Höör 1813-10-22 Höör	1829-12-24 Höör 1832-05-20 Höör 1870-10-04 Höör
1) i förhållande med okänd barn Bengta	1825-05-23 Höör	

Nils Johansson och Hanna Larsdotter

Nils Johansson föddes i Gudmuntorps församling år 1756. Sedan hans första hustru avlidit gifte han mot slutet av 1790-talet om sig med den sjutton år yngre Hanna Larsdotter, även hon född i Gudmuntorps socken. Några år in på 1800-talet stod Nils som ägare till den gård om 5/16 mantal under Brostorp 5 där han bodde med sin familj, men han ägde också ett par andra lantbruksfastigheter i trakten.

Nils hade från sitt första äktenskap två döttrar, där den 1785 födda Elsa betraktades som något svagsint. Tillsammans med Hanna Larsdotter fick Nils under åren 1799–1813 ytterligare åtta barn.

Omkring 1830 tog sonen **Bengt** över gården i Brostorp. Föräldrarna tillförsäkrades ett undantag och en del av barnen stannade kvar en tid och arbetade som drängar respektive pigor åt sin bror. Syskonen lämnade dock efter hand fädernegården, däribland **Pernilla** (► 82), varpå hemmansägaren Bengt tog annat folk i tjänst.

1843 dog Nils Johansson. Änkan Hanna flyttade då till dottern Elna och hennes man, åbon Nils Persson. Bengt Nilsson sålde 1847 gården i Brostorp och flyttade med sin familj till Fulltofta. Fyra år senare dog Hanna Larsdotter, 78 år gammal.

Nils Johansson	1756 Gudmuntorp	1843-02-24 Gudmuntorp
gift första gången med ?		
barn Else	1785 Gudmuntorp	
Hanna	1791 Gudmuntorp	
gift andra gången med		
Hanna Larsdotter	1773 Gudmuntorp	1851-03-12 Gudmuntorp
barn Elna ¹	1798-09-24 Gudmuntorp	
Pehr	1799-03-30 Gudmuntorp	
Karna	1800-07-16 Gudmuntorp	
Maria	1801-10-05 Gudmuntorp	
Nils	1802-12-15 Gudmuntorp	
Bengt ²	1804-09-20 Gudmuntorp	
Pernilla	1809-12-26 Gudmuntorp	1894-01-20 Höör
Kjerstin	1811-10-12 Gudmuntorp	
Bolla	1813-06-09 Gudmuntorp (datum osäkert)	
1) gift med		
Nils Persson	1785-12-24 Gudmuntorp	
barn Pehr	1828-09-15 Gudmuntorp	
Karna	1825-03-05 Gudmuntorp	
Maria	1833-11-01 Gudmuntorp	
Johanna	1837-11-01 Gudmuntorp	
2) gift med		
Else Nilsson	1811-04-19 Gudmuntorp	
barn Lars	1840-08-23 Gudmuntorp	

Gudruns mormors farföräldrar och deras bakgrund

Påhl Pålsson och Gunnil Svensdotter

År 1690 gifte sig Pål Johansson, ägare till nr 4 Vittseröd i Munkarps socken, en knapp mil väster om Höör. Hustrun Kristina fick år 1702 sonen Pål, som var den som kom att ta över gården. Pål dog dock redan när han var 23 år gammal. Hans son hette också Pål och blev rusthållare på fädernegården under åren 1742–1748 och gift med Troen Torstensdotter från Rugerup i Hallaröds socken.

Gården gick vidare i arv till Påls och Troens son född 1744, även han med namnet Pål. Den 10 april 1775 födde Ingeborg Månsdotter en son till sin make, rusthållaren på Vittseröd nr 4, Pål Pålsson. Pojken, som kom att bli Gudrun Larssons mormors farfar, fick även han namnet Påhl Pålsson (stavningen av namnen Pål och Pålsson varierar mellan generationerna) och fostrades av allt att döma till att ta över den gård som gått i arv i flera generationer.

Dessförinnan hade på nr 21 i Billinge socken år 1720 fötts Jöns Svensson, sedermera Gudrun Larssons mormors farmors farfar. Jöns gifte sig med Sissa Andersdotter och fick med henne sonen Sven.

Sven blev sockensmed i Billinge, var gift med Elna Månsdotter och fick år 1782 med henne dottern Gunnil.

Påhl och Gunnil

När Påhl Pålsson var trettio år gammal gifte han sig 1805 med den ovannämnda sju år yngre Gunnil Svensdotter. Det är inte klarlagt hur många barn Påhl och Gunnil fick, men 1817 föddes sonen Måns och under de närmaste åren även Påhl och Sven. **Måns** (► 83) kom att ta över föräldragården, medan hans bröders fortsatta öden är okända.

Gunnil Svensdotter drabbades när hon var 41 år gammal av en tarmsjukdom och dog på sommaren 1824. Den fyrtionioårige änklungen Påhl gifte dock snabbt om sig med den 25 år yngre Elna Månsdotter från Röstånga, ett äktenskap som blev såväl barnlöst som kort.

Två år efter att han följt sin första hustru till graven dog nämligen rusthållaren och hemmansägaren Påhl Pålsson av lungsot och begrovs på Munkarps kyrkogård den 24 september 1826.

Höörstrakten år 1752

Påhl Pålssons förfäder

Pål Johansson gift 1690 med Kristina barn Pål ¹	1702 Munkarp	1725 Munkarp
1) gift med ? barn Pål ¹¹	Munkarp	
11) gift med Troen Torstensdotter barn Pål ¹¹¹	1744 Munkarp	1810-12-05 Munkarp
111) gift med Ingeborg Månsdotter barn Påhl (Paul)	1756 1775-04-10 Munkarp	1810-06-02 Munkarp 1826-04-16 Munkarp

Gunnil Svensdotters förfäder

Jöns Svensson gift med Sissa Andersdotter barn Sven ¹	1720 1736-11-20	1769-02-23 Billinge 1797-03-15
1) gift med Elna Månsdotter barn Gunnil	1748 1782-04-03 Billinge	1824-07-19 Munkarp

Påhl och Gunnil

Påhl Pålsson gift första gången 1805-11-02 med Gunnil Svensdotter barn Måns Påhl Sven	1775-04-10 Munkarp 1782-04-03 Billinge 1817-02-17 Munkarp 1821-05-06 Munkarp 1822-07-25 Munkarp	1826-09-16 Munkarp 1824-07-19 Munkarp 1877-05-18 Höör
---	---	---

Troligen fick Påhl och Gunnil ytterligare barn tidigare under äktenskapet.

gift andra gången med Elna Månsdotter (inga barn)	1800-01-04 Röstånga
---	---------------------

Gudruns mormors morförlädrar och deras bakgrund

Jöns Christoffersson och Anna Jönsdotter

År 1675 avled Oluf Jeppson från Vägasked i Norra Rörums socken, omkring en mil nordväst om Höör i mellersta Skåne. Olufs son Sven blev 1682 far till Jacob, som 1709 gifte sig med Kristina Nilsdotter och bosatte sig med henne i Nötarp i Norra Rörums socken.

Jacobs och Kristinas son Jeppa blev rusthållare i Nötarp liksom dennes son Christoffer. Christoffer gifte sig med Sissela Olsdotter och fick 1794 med henne sonen Jöns, som kom att bli Gudrun Larssons mormors morfar.

Gudruns mormors mormors farfars far Pål Bengtsson var född 1671 i Sonarp, Kågeröds socken, och gift med Pernilla Pehrson från Norra Vram. Deras son Bengt Pålsson föddes 1725 i Ylmesåkra i Kågeröds socken och gifte sig med Anna Jönsdotter från Konga.

Bengt och Anna bosatte sig på Bengts föräldragård i Ylmesåkra. Omkring 1763 flyttade de någon kilometer söderut till Benarp, där Bengt var åbo. Paret fick tillsammans nio barn inklusive sonen Jöns, som blev bonde och rusthållare i Tockarp i Hallaröds socken. Bengt Pålsson dog när han var 47 år gammal av "hetsig och långvarig sjukdom". Hans änka Anna gifte om sig med åbon Jöns Persson och avled i Benarp 1793 av bröstfeber.

Jöns Bengtssons och Kjerstina Pehrson dotter Anna föddes 1801. På sin tjugooftårsdag i december 1822 gifte sig Anna med den tidigare nämnde Jöns Christoffersson.

Jöns och Anna

Jöns Christoffersson, Anna Jönsdotter och de barn som efter hand kom till världen bodde på ett av Jöns ägt hemman om 9/32 mantal på Tockarp nr 1 i Hallaröds socken, tillsammans med de pigor och drängar som behövdes i jordbruket.

När yngste sonen **Olof** på sommaren 1841 endast var sexton månader gammal dog 39-åriga Anna av lungdot. Änklingen Jöns gifte dock om sig några år senare med Karna Månsdotter från Höör.

I mitten av 1850-talet tog Jöns och Annas son **Christoffer** över gården. Jöns och Karna framlevde resten av sina dagar i en undantagsstuga på Tockarp, ofta boende tillsammans med ett par av gårdens tjänstefolk. 83-åriga Jöns avled av ålderdomssvaghet 1878, medan Karna hann bli 91 år gammal innan hon 1892 dog av samma åkomma.

Jöns Christofferssons äktenskap med Karna Månsdotter blev barnlöst, men med sin första

hustru Anna Jönsdotter fick han under åren 1823–1840 nio barn, där det förstföddas, **Sissela**, vidare öden beskrivs längre fram (► 83).

Äldste sonen **Jacob** flyttade som tjugotreåring till Munkarp för att bli åbo på Vittseröd 1. Två år senare kom han till Norra Rörums socken som nybliven ägare till ett lantbruk om 1/32 mantal på Rugerup nr 1. Efter 22 år på Rugerup flyttade familjen 1872 till Munkarps församling. 46-åriga Jacob dog dock av lungdot redan efter två månader som ägare till en gård på Henninge 1.

Tillsammans med hustrun Cecilia Andersdotter fick Jacob Jönsson under åren 1849–1871 fyra pojkar och fyra flickor. Dottern Christina kom med sin man, snickaren Hans Borgkvist, att stanna kvar på gården hos sin mor. På våren 1892 drabbades Hans och Christinas familj hårt när barnen Hedda, Tage och Gösta inom loppet av drygt två veckor dog av scharlakansfeber. 1902 dog Cecilia Andersdotter hemma på Munkarp 4, följd fyra år senare av dottern Christina.

Catharina lämnade hemmet i tjugooftårsåldern för att bli piga. Omkring 1849 gifte hon sig med Jöns Olsson, ägare till ett lantbruk om 5/16 mantal på Nötarp 1. Paret fick fyra döttrar innan Catharina dog av "blodgång" på julaften 1862, trettiofem år gammal. Två år senare gifte änklungen Jöns Olsson om sig och fick ytterligare tre döttrar.

Elna gifte sig 1859 med den sjutton år äldre Ola Persson, rusthållare och ägare till en gård om 5/16 mantal på Lillasäte nr 1 i Höörs socken. Lillasäte nr 1 omfattade två gårdar om vardera 5/16 mantal, med Måns Paulsson (► 83) som ägare till den andra, samt de båda torpen Furehus och Rönshus. Utöver att torparna bidrog med dagsverken hade båda gårdarna en del pigor och drängar i tjänst. Elna Jönsdotter och Ola Persson fick tillsammans fem barn.

Omkring 1890 övertog sonen Sven ägandet av gården i utbyte mot att Elna och Ola garanterades undantag. Ola avled 1900 av njur- och hjärtinflammation medan Elna åtta år senare dog av lunginflammation. Sven Henrik fick nio barn med sin hustru Hilda och drev gården vidare till sin död 1930. Ett av barnbarnen, Jan Ove, avled som tolvåring 1969 sedan han cyklande blivit påkörd av en bilist.

Christoffer kom på äldre dagar att sälja gården till sin son Gustaf, men bodde tillsammans med sin fru Gunnil kvar under resten av livet. Av Christof-

fers och Gunnils övriga tre söner kan nämnas att Sven Henrik dog i tjugoårsåldern medan Jöns år 1888 flyttade till Nordamerika.

Hedvig var knappt tjugo år gammal när hon 1855 avled av feber.

Sven blev 1860 arrendator i Wädseröd i Hallaröds socken. 1866 gifte han sig och blev hemmansägare på Hallaröd nr 1. Sven dog barnlös 1888 i en ålder av 51 år.

Jöns Christofferssons förfäder

Oluf Jeppson ? gift med ? barn Sven ¹ 1655	1675 N Rörum 1716	
1) gift med Elma barn Jacob ¹¹	1660 1682	1709 1764-12-03 N Rörum
11) gift 1709 med Kristina Nilsdotter barn Jeppa ¹¹¹	1680 1715	1766-03-22 N Rörum 1786-12-03
111) gift 1743 med Troen Christofersdotter barn Christoffer ¹¹¹¹	1721-06-16 Hallaröd 1750-10-23 N Rörum	1779-05-03 N Rörum 1834-05-24 N Rörum
1111) gift 1776-06-09 med Sissela Olasdotter barn Jöns	1752-10-18 1794-08-18 N Rörum	1841-11-11 N Rörum 1878-04-01 Hallaröd

Anna Jönsdotters förfäder

Pål Bengtsson gift med Pernilla Pehrsson barn Bengt ¹	1671 trol. Kågeröd 1693 N Vram 1725 Kågeröd	1745-10-10 Kågeröd 1763-04-21 1773-03-22 Kågeröd
1) gift 1749 med Anna Jönsdotter barn Boel Kirstina Påhl Bengt Jöns ¹¹ Pär Nels Åke Åke	1729 Konga 1750-01-21 Kågeröd 1751-04-12 Kågeröd 1756-01-01 Kågeröd 1759-03-15 Kågeröd 1762-02-04 Kågeröd 1764-07-10 Kågeröd 1767-05-10 Kågeröd 1769-09-22 Kågeröd 1772-08-01 Kågeröd	1793-04-18 Kågeröd 1750 Kågeröd 1765-09-09 Kågeröd 1834-03-13 1772-03-19 Kågeröd 1773-04-24 Kågeröd
11) gift 1792-10-20 med Kjerstina Pehrsson barn Anna	1768-03-18 Hallaröd 1801-12-27 Hallaröd	1822-01-04 Hallaröd 1841-07-18 Hallaröd

Jöns Christoffersson gift första gången 1822-12-27 med Anna Jönsdotter barn Sissela (Cecilia) Jacob ¹ Catharina ² Johanna Elna ³ Christopher ⁴ Hedvig Sven ⁵ Olof	1794-08-18 N Rörum 1801-12-27 Hallaröd 1823-12-04 Hallaröd 1825-05-22 Hallaröd 1827-02-20 Hallaröd 1829-01-15 Hallaröd 1830-11-11 Hallaröd 1833-08-30 Hallaröd 1835-11-05 Hallaröd 1837-09-05 Hallaröd 1840-03-19 Hallaröd	1878-04-01 Hallaröd 1841-07-18 Hallaröd 1873-01-09 Munkarp 1862-12-24 N Rörum 1905-04-10 Hallaröd 1855-04-12 Hallaröd
gift andra gången 1845-04-29 med Karna Månsdotter (ej barn)	1801-03-09 Höör	1892-08-12 Hallaröd
1) gift ca 1848 med Cecilia Andersdotter barn Anna Anders ¹¹ Christina ¹² Jöns Hedvig Sofia Carl Carl	1826-04-04 Hallaröd 1849-03-16 Munkarp 1851-05-17 Hallaröd 1853-11-06 Hallaröd 1856-05-16 Hallaröd 1859-05-15 Hallaröd 1862-07-24 Hallaröd 1866-05-03 Hallaröd 1871-11-27 Hallaröd	1902-04-21 Munkarp 1906-04-23 Munkarp 1887-05-06 Munkarp 1877-01-07 Munkarp 1868-08-03 Hallaröd 1872-04-14 Hallaröd
11) gift med Johanna Månsdotter barn Jacob Theodor	1857-09-22 Höör 1884-01-06 Munkarp	
12) gift 1883-07-18 med Hans Larsson Borgkvist barn Hedda Charlotta Tage Rudolf Gösta Bernhard John Anselm ¹²¹ Helmi Teresia ¹²² Gösta Birger Hansine Christina Cecilia fosterd Anna Cecilia Jacobsson	1853-11-27 Kyrkheddinge 1884-07-19 Munkarp 1886-11-11 Munkarp 1889-04-24 Munkarp 1890-07-09 Munkarp 1893-05-11 Munkarp 1896-11-28 Munkarp 1898-11-13 Munkarp 1893-01-02 Köpenhamn	1952-11-16 Höör 1892-04-23 Munkarp 1892-05-10 Munkarp 1892-04-24 Munkarp 1928-05-05 Munkarp 1917-01-19 Munkarp
121) gift 1927-12-28 med Anna Svensson ¹²¹¹	1904-06-18 Höör	1995-09-07 Hörby
1211) omgift med ?	?	1980-09-04
122) gift 1923-04-07 med Mauritz Gottfrid Nilsson barn Nils Harry Mauritzson	1895-07-26 Höör 1925-07-21 Lunds Stadsfs	1972-07-22 Munkarp
2) gift ca 1849 med Jöns Olsson ²¹ barn Oliva Anna Maria Elise Hilda	1818-04-29 N Rörum 1852-07-15 N Rörum 1854-12-08 N Rörum 1858-03-06 N Rörum 1861-01-21 N Rörum	1861-08-24 N Rörum
21) gift andra gången ca 1864 med Kjersti Pehrsdotter barn Johanna Catharina Elsie Betty	1835-11-05 Höör 1865-06-17 N Rörum 1866-10-24 N Rörum 1869-05-15 N Rörum	
3) gift 1859-05-11 med Ola Persson barn Betti Karl Henrik Carl Anton Sven Henrik ³¹ Anna Maria	1814-02-21 Hallaröd 1860-12-18 Höör 1862-06-05 Höör 1865-03-16 Höör 1867-02-22 Höör 1870-08-17 Höör	1900-01-02 Höör 1908-12-26 Höör 1894-06-19 Höör 1930-12-21 Höör 1903-05-22 Höör

31) gift 1905-11-10 med Hilda Elfrida	1867-02-22 Höör	1962-01-18 Höör
barn Sigfrid Harald	1906-08-28 Höör	
Edit Adina	1907-11-06 Höör	
Gunnar Oliver	1909-11-04 Höör	
Astrid Linnea ³¹¹	1911-09-18 Höör	
John Erik ³¹²	1913-10-25 Höör	1965-11-14 Höör
Ove Lennart ³¹³	1915-07-28 Höör	1974-10-26 Höör
Henrik Bertil	1918-01-12 Höör	
Anna Gunhild	1920-01-30 Höör	
Irma Cecilia	1923-08-02 Höör	
311) gift med Ture Ragnar Lundahl	1911-09-18 Höör	
312) familjenamn Henriksson, gift 1955-09-25 med Gertrud Maria(f Mikaelsson)	1928-07-26 Lund	
barn Agda Inga-Britt	1960-03-11 Höör	
Jan Erik Kenneth ³¹²¹	1956-09-19 Höör	
3121) gift 1978-12-19 med Susanne Helena	1959-12-26 Höör	
barn Linda Maria Karin	1977-10-30 Höör	
Gunilla Anette Helena	1980-10-11 Höör	
313) gift 1953-04-04 med Karin Gunbritt Jönsson	1929-06-19 Ö Strö	
barn Eva Gullbritt Irene	1954-04-30 Höör	
Jan Ove Ronny	1957-07-06 Höör	1969-09-19 Höör
4) gift med Gunnil Jönsdotter	1834-05-01 Höör	1916-07-31 Hallaröd
barn Jöns Paulus	1861-01-25 Hallaröd	
Karl Anton	1863-08-28 Hallaröd	
Sven Henrik	1866-09-25 Hallaröd	1888-10-14 Hallaröd
Gustaf Emil ⁴¹	1869-07-07 Hallaröd	Utv. t. Amerika 1900
41) efternamn Lindholm, gift med Amanda E Eriksson	1862-11-17 Bosarp	
Såvitt känt flyttade inte Amanda med maken till Amerika utan flyttade till Lerum 1901.		
5) gift 1866-07-14 med Helena Olsdotter	1839-05-30 Riseberga	1895-10-04 Hallaröd
(äktenskapet barnlöst)		

Sven Svensson och Gertrud Svensdotter

Sven Svensson föddes 1817 som oäkta son till 39-åriga pigan Ingrid Svensdotter (69 ◀) i Bredåkra, Ronneby församling. 1837 arbetade och bodde Sven hos mjölnaren Petter Pettersson på nr 29-30 i Ronneby, i ett hus ägt av den 1814 födde vice häradshövdingen August Emil Lindblom.

Sven kom att gifta sig med den sju år äldre Gertrud Svensdotter och tillsammans fick de 1840 sonen Gustaf. Efter Gustafs död året därpå flyttade Sven och Gertrud till Fridlevstad där Sven var dräng i Björkeryd. I mars 1842 födde Gertrud en son som också fick namnet Gustaf. Några veckor

senare flyttade familjen till ett torp under nr 56 Ettebro (Ättebro), en knapp mil norr om Ronneby. Torparfamiljen utökades på julafton 1844 med en dotter som dock dog några år senare.

Efter några år som torpare lyckades Sven och Gertrud 1853 arrendera en gård om 3/64 mantal under nr 53 Ettebro, varefter de 1861 köpte ett lantbruk om 3/32 mantal på nr 130 Hjertonemåla i Bräkne-Hoby socken. Gården kom senare att övertas av sonen **Gustaf** och hans familj (▶ 87).

Gertrud Svensdotter dog av ”blodslag” 1866 medan Sven levde ytterligare tolv år.

Sven (Sven) Svensson	1817-07-05 Ronneby	
gift med		
Gertrud Svensdotter ¹	1810-10-11 Ronneby	1866-03-16 B-Hoby
barn	Gustaf	1840-05-17 Ronneby
	Gustaf ²	1841-05-19 Ronneby
	Augusta Christina	1842-03-28 Ronneby
		1927-09-06 B-Hoby
		1849-12-14 Ronneby

1) Födelsedatum enl husförhörlängderna. Ej anträffad i födelseboken.

2) Född medan familjen bodde i Fridlevstad men inskriven i Ronnebys födelsebok.

Lars Gisesson och Karin Johannesdotter

Lars Gisesson, son till Gisse Gisesson och Kerstin Månsdotter (69 ♠), lämnade i tonåren hemmet i Gunnarskulla, Backaryds socken. Som tjugotåring gifte han sig 1831 med den ett år yngre Karin Johannesdotter från Norra Långsjöryd (70 ♠) och bosatte sig som torpare på nr 42 Bråtabron. Paret fick under åren 1833–1857 fyra söner och fem döttrar, däribland Karin, Gudrun Gustafssons farmor.

I mitten av 1850-talet köpte Lars Gisesson av åbon Per Månsson rätten till 1/36 mantal under nr 42 Bråtabron och bodde där fram till sin död 1879. Karin Johannesdotter bodde kvar som gårdskvinna tills hon dog av "hög ålderdom" 1895.

Lars och Karins dotter **Bengta** lämnade hemmet som sjuttonåring 1850 och flyttade till Ronneby, där hon blev piga i Penseryd och Ettebro. 1859 gifte hon sig med bonddrängen Sven Olsson. Paret inhystes hos torparen Anders Johansson under nr 56 Ettabro, där barnen Sven och Abraham föddes. Den 17 oktober 1865 dog Bengta i sviterna av barnsäng och samma dag dog den sju dagar gamle sonen Olof.

På sommaren 1871 gifte Sven Olsson om sig med tvåbarnsmodern Kjerstin Månsdotter. Några månader efter vigseln dog Kjerstin i barnsängsfeber efter att sexton dagar tidigare fött en son, även han med namnet Olof. Samma dag Sven Olsson följde sin andra hustru till graven dog sonen Olof av feber. Änklingen Sven flyttade 1896 till Backaryd och tjugofem år senare till Ronneby, där han avled 1922.

När Lars Gisessons och Karin Johannesdotters dotter **Inga** var 21 år lämnade även hon hemmet och flyttade till Ronneby socken. Där blev hon piga i Skarup innan hon sommaren 1868 flyttade till Danmark, varefter hennes öden är okända.

Ingas syster **Maria** blev piga i bland annat Långgömlå. I september 1864 döpte prostén J. N. Melander i Backaryd en pojke vid namn Ola, resultatet av en utomäktenskaplig förbindelse som tjugotåriga Maria haft med för kyrkoböckerna okänd man. Den 4 december undergick Maria särskilt skriftande för lägersmål, en kyrklig syndabestrafning som hon och elva andra kvinnor och tre män i Backaryds socken fick utstå det året.

I samband med barnafödandet hade Maria flyttat hem till föräldrarna i Bråtabron. Där bodde hon kvar och arbetade fram till 1879 då hon flyttade till Hoby och gifte sig med torparen och änklingen

Olof Pehrsson på Rödeby nr 4. Olof dog 1897, men redan året därpå gifte den sextiotvååriga änkan Maria om sig. Efter elva års äktenskap avled dock maken Carl Jönsson av hjärtslag, medan Maria bodde kvar i Rödeby och dog av ålderdom ett drygt år senare.

Marias son Ola lämnade hemmet som fjortonåring och arbetade bland annat en tid i Danmark. 1887 gifte Ola sig och bodde en tid med fru och barn inhyst hos Maria och Olof i Rödeby innan han skaffade eget hus i Väby. 1896 flyttade stenhuggaren Ola Abrahamsson med familj norrut till Traneberg i Bromma församling, för att kort därefter slå sig ned i trakten av Oskarshamn.

Lars Gisessons och Karin Johansdotters äldste son **Sven** arbetade såväl hemma som hos andra lantbrukare. 27 år gammal hamnade han på kvällen den 10 april 1867 i ett bråk på en auktion i Stamsmåla, Tvings socken, och blev så illa slagen att han avled tre dagar senare i Kroksjömåla, Ronneby.

Johannes flyttade 1873 som trettioåring till Ronneby. Samma år gifte han sig med Botilla Håkansdotter och fick med henne fyra barn under åren 1874–1880. Familjen bodde på nr 67 Skarup där Johannes först arbetade som dräng, en syssla han snart övergav för att bli skräddare. 1898 flyttade familjen till det som senare blev Skarup nr 3, en fastighet som Johannes köpt och där han också troligen bedrev sin skrädderiverksamhet. Johannes avled 1909 och Botilla två år senare. Dottern Elvira flyttade till Amerika på hösten 1900, medan hennes syster Thorborg åtta år senare fick en dotter som också fick namnet Elvira.

Gumme arbetade även han till största delen hemma på gården, men sedan fadern dött flyttade Gumme 1879 till Danmark.

Även Lars och Karins yngsta dotter **Karin** kom att stanna hemma och arbeta på gården. Hösten 1872 flyttade hon dock till Hoby för att gifta sig (▶ 87).

Karins svagsynte syster **Ingrid** hade som nittonåring flyttat till Danmark för att arbeta där. 1878 återvände hon till Bråtabron och gifte sig med änklingen och tvåbarnsfadern Johan Håkansson. Tre månader efter bröllopet avled Ingrid's far Lars Gisesson, varpå John och Ingrid övertog lantbruket på nr 42.

Ingrid dog 1897 av hjärtlidande, lämnande Johan Håkansson ensam med parets sex gemensamma barn. Döttrarna Hanna och Klara kom att utvandra

till Danmark, medan Augusta stannade kvar i Bråta-bron, gifte sig med Victor Månsson och fick sonen John. Augusta och Victor tog även hand om Johan Håkansson, som bodde hos dem resten av sin levnad. Ernst bildade familj, tog sig liksom Elof namnet Berggren, blev plantskoleägare och bodde under större delen av sitt liv på Trastvägen i Ronneby.

Av Johan Håkanssons barn i första äktenskapet kan nämnas att Emil bodde i byn Stockholm i Backaryds socken. Emil gifte sig som trettioåring på julafton 1902, men dog av lungshot efter några månaders äktenskap, tolv dagar innan dottern Emy föddes.

Lars Gisesson gift 1831-12-31 med Karin Johannesdotter barn Bengta ¹ Maria ² Swen Johannes ³ Inga Gumme Ingrid ⁴ Karin Ola	1811-05-12 Backaryd 1812-10-31 Backaryd 1833-09-06 Backaryd 1836-09-29 Backaryd 1839-07-08 Backaryd 1842-04-18 Backaryd 1844-12-02 Backaryd 1847-07-26 Backaryd 1850-04-14 Backaryd 1854-07-23 Backaryd 1857-01-26 Backaryd	1879-02-09 Backaryd 1895-05-22 Backaryd 1865-10-17 Ronneby 1911-01-14 B-Hoby 1867-04-13 Backaryd 1909-07-08 Ronneby 1897-03-06 Backaryd 1860-02-26 Backaryd
1) gift 1859-05-13 med Sven Olsson ¹¹ barn Sven Abraham Olof	1834-04-13 Ronneby 1860-08-12 Ronneby 1862-10-06 Ronneby 1865-10-10 Ronneby	1922-12-12 Ronneby 1865-10-17 Ronneby
11) omgift 1871-06-29 med Kjerstin Månsdotter ¹² barn Olof	1841-03-17 Backaryd 1871-10-01 Ronneby	1871-10-17 Ronneby 1871-10-22 Ronneby
12) i förhållande/äktenskap med okänd barn Ingrid Maria Bengta	1865-09-29 Backaryd 1869-10-06 Backaryd	
2) i förhållande med ? barn Ola ²¹	1864-09-16 Backaryd	
gift första gången 1879-08-01 med Olof Pehrsson	1837-12-19 B-Hoby	1897-08-19 B-Hoby
gift andra gången 1898-12-30 med Carl Jönsson	1842-02-19 Ronneby	1909-10-19 B-Hoby
21) gift 1887-09-09 med Hanna Svensdotter barn Thekla Theodor	1866-06-05 B-Hoby 1888-12-09 B-Hoby 1895-05-02 B-Hoby	
3) gift 1873-07-11 med Botilda Håkansdotter barn Johanna Thorborg ³¹ Oscar Victor Elvira	1841-11-02 Backaryd 1874-01-29 Ronneby 1875-10-05 Ronneby 1877-05-21 Ronneby 1880-10-29 Ronneby	1911-05-18 Ronneby 1936-11-01 Ronneby 1878-12-06 Ronneby (Amerika)
31) i förhållande med okänd barn Elvira ³¹¹	1908-06-07 Ronneby	1993-02-09 Ronneby
311) gift 1942-05-23 med Magni Mattsson	1899-09-29 Backaryd	1982-10-03 Ronneby
4) gift 1878-11-09 med Johan Håkansson barn Sofia ⁴¹ Emil ^{41, 42} Hanna Mathilda Augusta ⁴³ Clara Adolf Elof ⁴⁴ Ernst ⁴⁵	1845-11-28 Backaryd 1870-06-18 Backaryd 1872-12-20 Backaryd 1880-05-08 Backaryd 1883-01-30 Backaryd 1884-05-09 Backaryd 1885-11-08 Backaryd 1887-07-19 Backaryd 1889-02-22 Backaryd	1926-11-14 Backaryd 1903-03-16 Backaryd 1956-01-16 Backaryd 1966-11-08 Ronneby 1977-07-12 Ronneby

41) barn till Johan Håkansson i tidigare äktenskap

42) gift 1902-12-24 med Emelie A Petersson ⁴²¹	1872-01-04 Backaryd	1949-05-30 Backaryd
barn Emy Maria ⁴²²	1903-03-28 Backaryd	1980-02-28 Ronneby

421) omgift 1914-11-27 med Mattis Johansson	1879-07-14 Backaryd
--	---------------------

422) ogift och utan barn

43) gift 1920-07-31 med Victor Edvard Månsson	1893-08-21 Backaryd	1973-11-10 Backaryd
barn Johan Allan ⁴³¹	1922-06-22 Backaryd	

431) gift 1962-12-08 med Marta Ingeborg (inga barn)	1926-09-13 Kristianstad	1989-10-18 Backaryd
---	-------------------------	---------------------

44) familjenamn Berggren, gift 1925-10-27 med Jenny Eleonora Holm (inga barn)	1891-02-04 Erikstad, Älvsb I	1971-05-07 Ronneby
---	------------------------------	--------------------

441) gift 1938-06-04 med Arnold Yngve Sjöström	1908-09-19 Ronneby	1991-11-26 Ronneby
barn Mari-Helen E	1943-02-25 Ronneby	

Agnes och Arnold skildes 1969-05-27, Arnold omgift 1976-09-25 med ?

442) gift med Göte F V Persson Äktenskapet upplöst 1975-11-25	1916-06-07 Ronneby	1998-05-21 Ronneby
---	--------------------	--------------------

45) familjenamn Berggren, gift 1912-11-05 med Karolina Hansson	1888-01-26 Edestad	1963-04-05 Ronneby
barn Agnes Viola ⁴⁴¹	1913-03-26 Ronneby	1993-04-01 Ronneby
Anna Valborg ⁴⁴²	1914-11-18 Ronneby	1999-11-24 Ronneby
Signe Gunhild	1919-03-26 Ronneby	

Jöns Jönsson och Pernilla Nilsdotter

Jöns Jönsson var född 1801 och lämnade i tonåren föräldrarna, Jöns Nilsson och Elna Jönsdotter (70 ♣) i Maglasäte i Höörs socken, för att arbeta som dräng i Maglasäte och Lillasäte. Mot slutet av 1830-talet var Jöns åbo på Lillasäte nr 4, ett hemman han senare blev ägare till, och gift med den åtta år yngre Pernilla Nilsdotter.

Pernilla var dotter till hemmansägaren i Brostorp Nils Johansson och hans hustru Hanna Larsdotter (71 ♣). Pernilla kom att först arbeta som piga åt sin bror Bengt, sedan denne övertagit gården och föräldrarna satts på undantag. Som tjugo-femåring lämnade Pernilla Nilsdotter Brostorp för att bli piga i Dönhult varefter hon några år senare gifte sig med Jöns Jönsson.

Sedan Jöns dött 1870 tog Jöns och Pernillas son **Nils** (▶ 90) över gården och gifte sig tio år senare med Gustafva Månsdotter, medan änkan Pernilla bodde kvar på undantag till sin död av ålderdoms-svaghet i en ålder av 84 år.

Utöver sonen Nils fick Jöns Jönsson och Pernilla Nilsdotter ytterligare fyra barn. Äldsta barnet **Emilia** levde kvar ogift hemma på Lillasäte och dog där 1902 i en ålder av 56 år.

Förste sonen med namnet Jöns dog av scharla-kansfeber när han var tre år gammal och hans sys-ter **Hanna** dog också i unga år. Den andre sonen med namnet **Jöns** flyttade 1877 till Hurva, där han blev handlare och två år senare gift. Jöns hustru Lovisa födde under åren 1879–1897 elva barn, varav tre dog mycket tidigt. 1899 flyttade familjen till Bosjöklosters socken, där handlaren Jöns 1908 även blev hemmansägare på Fogdarp nr 1. Förut-om egna barn växte även flera som var ”dotter af okända föräldrar” upp i Fogdarp hos Jöns och Lovisa. Bland de egna barnen kan nämnas träd-gårdsmästaren Janne och vagnmakaren Pål.

Jöns Jönsson gift med Pernilla Nilsdotter	1801-09-15 Höör	1870-10-04 Höör
barn Emilia	1809-12-26 Gudmuntorp	1894-01-20 Höör
Nils	1842-12-16 Höör	1902-02-22 Höör
Jöns	1846-03-09 Höör	1914-12-17 Höör
Hanna	1849-01-19 Höör	1852-04-23 Höör
Jöns ¹	1851-10-25 Höör	1859-02-17 Höör
1) gift 1879-01-31 med Lovisa Holmberg	1856-01-04 Hurva	1917-09-27 Bosjökloster
barn Janne Philemon	1879-03-08 Hurva	
Pål Edvin Fritiof	1881-05-13 Hurva	
Hilma Paulina ¹¹	1883-01-13 Hurva	1974-06-16 V Skrävlinge
Nils Bernhard	1885-03-25 Hurva	1886-12-24 Hurva
Amanda Bernh.	1887-01-02 Hurva	1887-01-14 Hurva
Agnes Bernh.	1888-03-23 Hurva	
Ingeborg	1890-03-22 Hurva	
Ester Thiolina	1892-05-30 Hurva	
Nils Bernhard	1894-03-13 Hurva	1897-05-24 Hurva
Harald Lorens ¹²	1896-04-01 Hurva	1980-06-24 Falsterbo
Ruth Hanna ¹³	1897-07-02 Hurva	1983-08-09 Staffanstorp
11) gift med ?		1966-10-04
12) gift 1928-03-24 med Klara	1896-08-24 Osby	1973-10-30 Falsterbo
13) gift 1919 med ? Lindbäck		1967-07-21
barn Niils Gunnar ¹³¹	1918-04-12 Bosjökloster	1991-04-30 Staffanstorp
131) gift 1942-10-11 med ?		

Måns Paulsson och Cecilia Jönsdotter

Måns Pålsson var son till Pål Pålsson och Gunnil Svensdotter (72 ♣) och föddes på en gård i Vittseröd i Munkarps församling. I tonåren blev Måns dräng på Munkarp nr 1 och arrenderade därefter faderns gård på Vittseröd nr 4. Tjugoåttio år gammal var han ägare till gården och gift med den sex år yngre Cecilia (Sissela) Jönsdotter från Tockarp i Hallaröds socken (74 ♣).

Hösten 1847 flyttade Måns, Cecilia och dottern Agneta till Höörs socken, där Måns köpt en gård på Lillasäte nr 1. Måns var nu ägare till en gård om 5/16 mantal, hade ett antal pigor och drängar i sin tjänst och kunde titulera sig såväl hemmansägare som rusthållare.

Under åren 1845–1869 födde Cecilia Jönsdotter fjorton barn, varav fyra döttrar:

Gustafva föddes efter nio månaders äktenskap, men dog redan i fyraårsåldern. **Agneta** (Anette) blev däremot 78 år gammal, gift och fick fyra barn med dekorationsmålaren Hans Olsson. Därefter följde dottern **Gustafva**, vars öden beskrivs på annan plats (► 90).

Förste sonen **Olof** blev bara tio år gammal, medan **Carl** fick leva desto längre. Carl blev först hemmansägare i Munkarp och flyttade 1898 till Tockarp i Hallaröds socken där han arrenderade en gård. Carl Pålsson levde ett långt liv som lantbrukare och ungarl och dog av pulsåderinflammation när han var 97 år gammal.

Jöns (Gösta) blev kvarnstenshandlare och emigrerade omkring 1887 till Amerika.

Magnus började som 26-åring på lantbruksskola i Bösjökloster och kom sedan till Burlöv, innan han i Lund gifte sig och blev kamrer.

Ytterligare en son, **Sven**, dog kort efter sin tjugotvåårsdag.

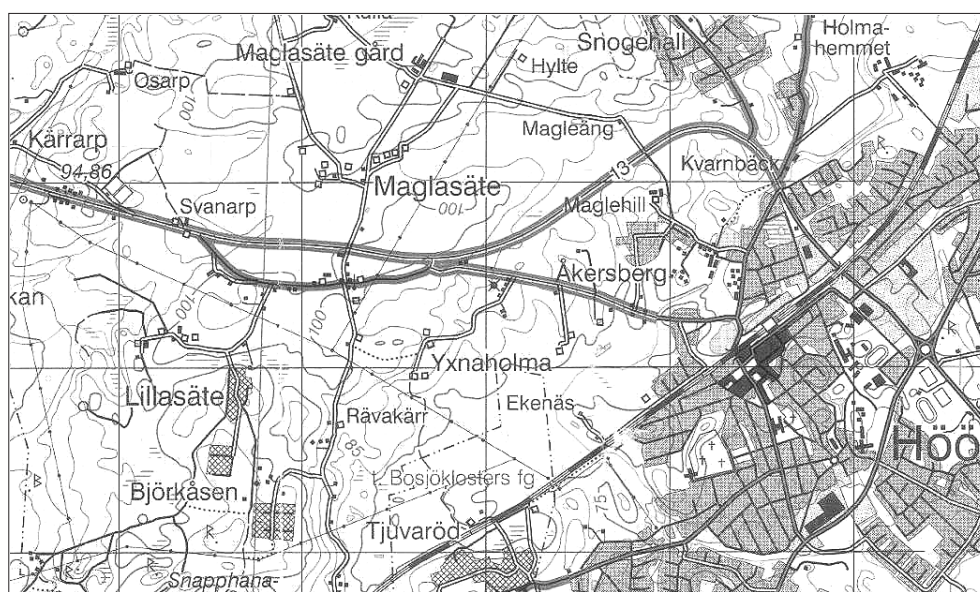
Dottern **Hedvig** dog innan hon blev två år medan nästa barn, den andre som fick namnet **Olof**, fick som tjugoeittåring gesällbrev för att utbilda sig till sadelmakare, vilket han bland annat gjorde under fyra år i Danmark. Olof levde sedan i Lund med sin fru och deras sju barn.

Elfte barnet, **Gustaf**, utbildade sig till arkitekt och fick som sådan 1876 "betyg från tekniska skolan i Malmö". Till Malmö flyttade han också sju år senare, blev gift och fembarnsfar innan han slutade sina dagar i Norrköping, 77 år gammal.

Otto började utbilda sig till smed och flyttade som nittonåring till Amerika. **Sigfrid** blev liksom sin bror Olof sadelmakare, frikallades som tjugoeittåring från värnplikten och flyttade tre år senare till Lund. Han arbetade längre fram som dekoratör och fick två barn med sin hustru Anna.

Om Måns Paulssons och Cecilia Jönsdotters yngsta barn **Edvin** är endast känt att han i oktober 1888 som nittonåring emigrerade till Amerika där han, liksom sina bröder Gösta och Otto, senare avled.

Rusthållare Måns Paulsson avled 1877 i en ålder av 60 år, medan Cecilia Jönsdotter blev 78 år gammal innan hon 1902 drabbades av lunginflammation och avled hemma på Lillasäte 1.

Lillasäte, Maglasäte med flera platser väster om Höör, 1990-talet

Måns Paulsson gift 1845-01-21 med Cecilia Jönsdotter barn Gustafva Agneta (Anette) ¹ Gustafva Olof Carl Jöns (Gösta) Magnus ² Sven (Henrik) Hedvig Olof ³ Gustaf ⁴ Otto (Bernt) Sigfrid Natanael ⁵ August Edvin	1817-02-17 Munkarp 1823-12-04 Hallaröd 1845-10-12 Munkarp 1846-12-25 Munkarp 1848-10-24 Höör 1849-12-01 Höör 1851-02-20 Höör 1852-07-05 Höör 1854-03-30 Höör 1856-02-16 Höör 1858-01-09 Höör 1860-07-26 Höör 1862-04-05 Höör 1865-01-29 Höör 1867-08-11 Höör 1869-08-09 Höör	1877-05-18 Höör 1902-10-14 Höör 1847-06-16 Munkarp 1925-03-01 Höör 1895-07-24 Höör 1859-02-11 1948-08-28 Hallaröd ?, USA 1942-11-25 Lund 1878-03-27 1859-08-10 Höör 1938-02-23 Lund 1939-12-13 Norrköping ?, USA 1956-04-06 Lund 1954-05-23 USA
---	---	--

Anm: Samtliga söner tog sig efternamnet Pålsson, i stället för Månsson vilket vore det naturliga med tanke på den tidens namnsed.

1) gift 1886-01-29 med Hans Olsson ¹¹	1847-01-12	1922-11-21 Höör
11) barn i tidigare äktenskap Hanny Olsson Gersy Olsson Adolf Olsson Ina Olsson	1874-01-22 USA 1876-06-28 1878-01-27 1880-07-17	
2) gift 1904-01-06 med (Caro)Lina Larsson barn Nils Einar Margit Karolina Cecilia	1869-11-20 Lund 1905-01-17 1909-02-01 Brunneby (Ö-götl)	1949-12-08 Lund 1983-08-19 Domk.fs, Lund
3) gift 1899-05-06 med Bothilda Larsson barn Karin Signe Ingegerd ³¹ Martha Otilia (og) ³² Tora Gustava ³² Doris Elisabeth ³³ Gulli Ingeborg ³⁴ Inga Gertrud ³⁵ Claes-Olof ³⁶	1873-08-03 Lund 1899-10-13 Lund 1901-07-19 Lund 1903-07-12 Lund 1905-08-20 Lund 1907-04-03 Lund 1909-06-25 Lund 1917-03-09 Lund	1917-12-13 Lund 1983-04-06 Katarina, Sthlm 1981-02-19 Höör 1986-05-05 Lund 1997-03-03 St Peters kl, Lund 1979-05-20 Domkyrkof, Lund
31) gift 1924-05-18 med Åke K H Kindblom barn Birgit Ingegerd ³¹¹ Anna Marianne ³¹²	1898-03-18 1925-03-28 1927-03-09	1966-07-17
311) gift 1948-02-14 med Hans-Erik Nygren barn Gunnel Kristina Hans-Åke	1920-08-29 1948-07-13 1950-10-16	
312) gift 1959-04-25 med Sven Sahlin	1922-05-19	
32) gift 1929-11-02 med Johan Enar Frohlund barn Lars Johan ³²¹ Ingrid Elisabeth ³²² Per Enar ³²³	1901-02-20 1930-12-08 1933-06-05 1934-08-20	
321) gift 1959-06-19 med Irene Carlsson barn Johan Magnus Anna Cecilia	1934-10-21 1960-09-06 1963-11-28	
322) gift 1954-11-02 med Kurth Dahl barn Lena Ingrid K Per Anders	1931-09-09 1957-02-11 1962-04-05	
323) gift 1961-06-24 med Anne Rudi barn Hans Enar Karin Helena	1937-02-22 1964-05-12 1966-03-08	

331) gift 1934-07-14 med
G Henning von Plenker-Tind 1903-03-27 N Åsum 1995-10-25 St Peters kl, Lund
barn Inger ³³¹¹ 1935-07-02
Georg Andreas 1936-09-27
Lars Olof H 194-11-14
Gertrud Elisab. 1944-02-23

3311) gift 1965-06-19 med
Leif A V Gerdin 1932-08-17
barn Eva Marianne 1966-05-29

34) gift 1934-02-21 med
Gösta Alexius Witzell 1905-09-02 Fjälestad 1983-10-31 Domkyrkof, Lund
barn Gunnel Marg. ³⁴¹ 1935-04-15
Lena Birgitta ³⁴² 1937-02-01
Per Olof ³⁴³ 1938-06-27
Karin Ingeborg 1943-12-07

341) gift 1961-09-16 med
Tom Willy Östlund 1933-08-02
barn Per Henrik 1963-04-22
Klas Thomas 1965-04-15

342) gift 1960-08-13 med
Hans Lennart Karlsson 1935-11-15
barn Eva Helena 1961-07-02
Mats Lennart 1964-11-10

343) gift 1963-06-15 med
Annika R-M Engquist 1941-06-02
barn Per Jesper 1965-04-10

35) gift 1938-05-14 med
Herman J F Meyer 1904-06-07 Trelleborg 1971-02-15 Höör
barn Jan Herman 1939-09-25
Lars Håkan 1943-06-26

36) gift 1945-09-22 med
Karin Martha L Björk 1919-02-08
barn Mats Olof 1946-10-23
Anna Karin 1948-11-21
Maria Charlotta 1953-09-15

Personernas Namn, efternamn, yrke och utgångsstad (barns- namn och födelseort), utgångsstad (om födelseort ej känd, (stagnation, död, dödsdatum).	Födelse		Äktenskap		Flyttat		Död
	År	Mån. och dag	Ort (Socken i Län, Stad)	Gift hög eller Enka	Ort (Socken i Län, Stad eller på Hälsö, Boken, Boken)	År, månad och dag	
Hemmansägare Måns Pålsson							
1. Sissela Jönsdotter	1857	2/10	Höör	77/10	Höör	1895	
2. Carl	1857	2/10	Höör				
3. Gösta, Gösta, grannstanshandl.	1858	2/10	Höör				
4. Magnus	1858	2/10	Höör				
5. Lennart	1858	2/10	Höör				
6. Olof	1860	2/10	Höör				
7. Gustaf Pålsson	1860	2/10	Höör				
8. Berndt Otto	1865	2/10	Höör				
9. Sigfrid Nathanael	1867	2/10	Höör				
10. Agneta	1868	2/10	Höör				
11. Gustaf Pålsson	1868	2/10	Höör				
12. August Edvin	1868	2/10	Höör				

Hemmansägare Måns Pålssons
efterlevande på No. 1 Lillasäte,
Höör, som de omkring 1880
skrevs in i husförhörlängden:
änkan Sissela Jönsdotter med
barnen Carl, Gösta (quarnstens-
handl.), Magnus, Sven Henrik,
Olof, Gustaf (arkitekt), Berndt
Otto, Sigfrid Nathanael, Agneta,
Gustafva och August Edvin. ⁴⁷

4) gift med Ebba Thunholm	1868-05-07	1923-07-15
barn Cecil Gustaf ⁴¹	1898-09-29 Hedvig, Norrk	1987-03-04 St Johannes, Norrköping
Greta Gunhild ⁴²	1900-01-23	
Nils ⁴³	1902-12-06	
Ebba Cecilia ⁴⁴	1904-05-05 St Nicolai, Norrk.	1985-01-26 Danderyd
Agda Torborg ⁴⁵	1908-04-24	
41) gift 1935-05-25 med Greta Dagmar Mönner	1902-12-20 Häradsh. Österg	1991-02-27 St Johannes, Norrköping
42) gift med Sune Lundquist	1894-07-20	
barn Ebba Barbro ⁴²¹	1923-02-03 Gustav V, Sthlm	1993-11-21 Engelbrekt, Sthlm
Axel Urban ⁴²²	1927-09-21	
Klas Edvin ⁴²³	1932-02-04	
421) gift 1944-10-12 med John Paul Johnson	1911-09-01 Sydafrika	1989-04-22 Engelbrekt, Sthlm
barn John Edvard	1946-01-14	
Anna Margareta	1953-07-10	
422) gift med Birgit M Larsson	1930-04-16 Söderala, Gävleb	1981-07-18 Hofors, Gälveborg
barn Björn S Vilhelm	1953-06-28	
Brita A M	1955-05-12	
Jonas Axel	1961-03-22	
Eva Johanna	1965-09-23	
423) gift med Marianne L E de Geer	1937-12-07	
barn Johan Sune G	1962-02-05	
43) gift 1935-04-15 med Emilyn Huebscher	1906-01-17	1938-08-07 Mexico City
barn Edvin Gustaf ⁴³¹	1938-08-07	
431) gift med Nancy Prescott-Hersey		
44) gift första gången 1927-08-09 i New York med Hans E Triest	1895-10-09	1932-04-17
barn Cecilia Dorothy ⁴⁴¹	1928-10-03	
gift andra gången 1936-04-06 i Danderyd med Sven Mårtensson	1899-08-15 Torsåker, Gävleb	1987-08-29 Danderyd
barn Per Gustaf	1938-11-10	
441) gift 1951-08-31 med Simon Liljedahl	1924-08-08	
barn Sten Johan	1952-06-21	
C V Magnus	1954-12-29	
Ebba Charlotta	1956-05-18	
Frans Henrik	1959-10-27	
Nils	1965-12-02	
45) gift med Johannes Gehlen	1901-03-15	
barn Kristina	1940-03-05	
5) fick vid dopet namnet Alfred Nathanael, men senare skrivs Sigfrid Nathanael. gift 1911-08-26 med Anna Severina Holm	1885-10-22	1958-04-06 Lund
barn		
Sune Erling ⁵¹	1912-08-13	1952-01-09
Gudrun Cecilia E ⁵²	1915-07-14	
51) gift 1945-03-17 med Ruth Maiken Åberg	1914-04-05 St Pauli, Malmö	1987-10-28 St Pauli, Malmö
52) gift 1942-12-30 med Sven A A Garpinger	1910-11-17	
barn Sven Göran S	1944-12-28	
Anna Gunilla C	1948-05-10	

Gudruns farföräldrar

Gustaf Svensson och Karin Larsdotter

Gustaf Svensson var son till bonden Sven Svensson och hans hustru Gertrud (78 ◀), född i Björkeryd i Fridlevstad socken och uppväxt i Ettebro (Ronneby socken). Efter skollåren arbetade Gustaf hemma på gården och följde även med sina föräldrar när de 1861 flyttade till den gård de köpt om 3/32 mantal i Hjertonemåla, Bräkne-Hoby.

Hösten 1872 gifte sig den då trettioårige Gustaf Svensson med artonåriga Karin Larsdotter (79 ◀) och fortsatte att driva gården i Hjertonemåla. Äktenskapet blev mycket barnrikt. Karin födde första barnet Johanna efter fem veckors äktenskap och fick under de följande trettio åren ytterligare tre döttrar och elva söner.

År 1897 lämnade Gustaf, Karin och deras då hemmavarande barn gården och flyttade till Svenstorp 2:40 intill Bräkne-Hoby.

– Dom hade en ganska stor gård i Hjertonamåla. Men farfar var både välmående och snäll, så han gick i borgen för grannarna där. Och det gick inte bra för grannarna så han blev tvungen att sälja gården, berättar Gustafs sondotter Gudrun.

I huset i Svenstorp bodde Gustaf Svensson och Karin Larsdotter fram till 1912 då de flyttade till en liten stuga på Röaby nr 4 (huset i Svenstorp hade ett par år tidigare övertagits av sonen Adolf). Karin avled i maj 1927 efter en hjärnblödning, medan Gustaf dog fyra månader senare av kronisk inflammation i urinblåsa/njurbäcken samt förträngning av hjärtats artärer.

Femton barn

Gustaf Svenssons och Karin Larsdotters första barn **Johanna** avled av scharlakansfeber 1876, endast fyra år gammal.

Sven lämnade hemmet 1894 för att bli bagare hos bagarmästare Olaus Magnus Olsson i Backaryd.

Sexton år gammal tog **Johan** 1893 ut flyttningsattest för att resa till Nordamerika och hans öden är därefter okända.

Sjuttonåriga **Johanna** flyttade 1895 hemifrån för att arbeta som piga. 1912 lämnade hon hembygden helt för att bosätta sig i Malmö och arbeta som

Karin Larsdotter

Gustaf Svensson

tjänstekvinna. Under några år bodde hon hos brodern Victor och hans familj på Rönngatan, innan hon omkring 1920 tog sig över sundet till Köpenhamn dit hon formellt flyttade i augusti 1922. I den danska huvudstaden kom Johanna att leva i ett barnlöst äktenskap med en man vid namn Jensen.

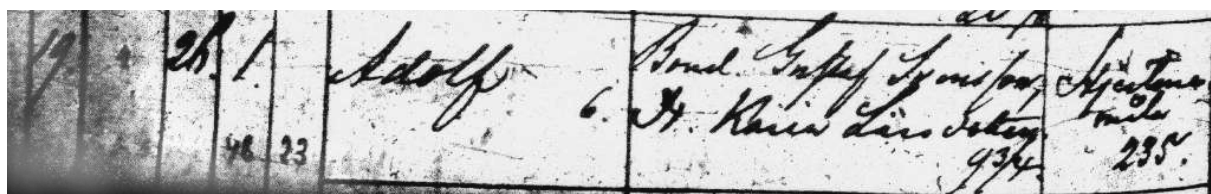
Mathilda kom redan som fjortonåring att flytta till Backaryd för att arbeta som piga. Åtta år senare utvandrade även hon till Nordamerika.

– Vi hade en del brevkontakt med faster Mathilda och hon var också hemma och hälsa på i Blekinge några gånger. Hon hade en son som hette Steve och bodde i Duluth, Minnesota, berättar Gudrun.

Adolfs liv har redan beskrivits i avsnittet *Harry och Gudrun Larsson* (9 ◀).

Emil arbetade under ett par av tonåren som dräng på Svenstorp 8. Han bodde därefter hemma hos föräldrarna en tid innan han på våren 1900 flyttade till Karlskrona, varefter hans vidare öden är okända.

Elof kom i vuxen ålder att bli cementarbetare. Han var den som kom att längst bo kvar i föräldrahemmet, men 1916 flyttade han dock till Malmö. Där gifte han sig året därpå med Elisa Nilsson och bosatte sig på Skolgatan 8. Elof blev sedermera förman och flyttade i november 1922 till Stockholm, medan resten av familjen kom efter hösten därpå. 1924 flyttade familjen till Bräkne-Hoby och därefter till Malmö där Elof bland annat kom att arbeta som chaufför.

Född 19 maj och döpt 26 maj 1882, Adolf. Föräldrar: bonden Gustaf Svensson och hustru Karin Larsdotter i Hjertonamåla.⁴⁸

Anton blev bagare och flyttade 1908 till Karls-hamn. Där träffade han den sex år äldre Hanna Olsson som hade en dotter, Ingrid, utom äkten-skapet. I oktober 1909 föddes Antons och Hannas första gemensamma barn Astrid. Ett par veckor senare flyttade bagarfamiljen till Hannas föräldra-hem i Kärresjömåla i Jämshög. I december samma år gifte Hanna och Anton sig och flyttade året där-på tillsammans med Astrid vidare till Ystad, där dottern Berta föddes. Familjen kom på våren 1913 till Klippan, där Anton kom att arbeta som bageri-föreståndare på Kooperativa Bageriet.

Anton Gustavsson avled 1971 och hans fru Hanna året därpå. Deras dotter Astrid kom att arbeta som handelsbiträde och bagerska, gifta sig med typografen Rolf Nilsson, 1939 anta släkt-namnet Söderås och få fyra barn. Astrids syster Berta förblev ogift och bor liksom Astrid kvar i Klippan.

Tjugo år gammal flyttade handelsbiträdet **Victor** till Malmö för att där hamna i restaurangbranschen. Viktor kom att arbeta som kypare på Amerika-linjens skepp och andra fartyg, men också i hotell och på restauranger. Han bodde en tid hos sin bror Bernt innan han 1914 som nygift med (Theo)Dora Nilsson (►90) slog sig ner på Rönngatan 16, intill där Stadsteatern nu ligger. Under tiden på Rönngatan fick Victor och Dora barnen Gurli, Doris och Stig. 1921 flyttade servitören Viktor med familjen till kvarteret Höken i Höör. 1925 återvände dock Viktor till Malmö och följdes sex år senare av resten av familjen. Såvitt känt stannade Viktor och Dora kvar i Malmö resten av sina liv.

Anton och Hanna Gustavsson i Klippan
med döttrar och barnbarn

Köpenhamn 1947: Berndt Gustafssons dotter Carla, hans fru Jenny, hans syster Johanna samt Berndt själv.

Otto kom att bli järnarbetare och flyttade till Karlskrona 1907. Ett par år senare gifte han sig med Olga Svensson och flyttade 1919 tillsammans med henne och barnen Harry och Magda till Helsingborg, där de under senare delen av 1920-talet bodde i stadsdelen Eneborg. Ottos yrke uppges då ha varit dykare, men ytterligare uppgifter med anledning av denna något udda profession har inte framkommit.

Berndt flyttade 1907 som sjuttonåring till Karls-hamn, där han blev skräddarlärling. I januari 1909 flyttade han till Malmö där han arbetade som skräddare. 1917 gifte Berndt sig och flyttade till Trelleborg, där hans och hustrun Jennys döttrar Signe och Carla föddes. Omkring 1925 flyttade familjen till Köpenhamn.

Thiodolf kom att förbli ogift och barnlös. 1911 kom han till Karlskrona och gick till sjöss. När han kom hem var han nervsjuk och levde under resten av sitt liv med ständiga nervproblem. Thiodolf avled 82 år gammal på en vårdinrättning i Ronneby.

Gustaf Svenssons och Karin Larsdotters båda yngsta barn dog båda mycket tidigt. **Alfred** levde bara en knapp månad och **Syster** dog knappt fyra månader gammal av en böld i sidan under hjärtat.

Gustaf Svensson gift 1872-08-24 med Karin Larsdotter	1842-03-28 Ronneby	1927-09-06 B-Hoby
barn Johanna	1854-07-23 Ronneby	1927-05-03 B-Hoby
Swen	1872-09-29 Backaryd	1876-11-22 B-Hoby
Johan	1874-02-18 B-Hoby	
Johanna ¹	1877-02-13 B-Hoby	
Mathilda ²	1878-12-01 B-Hoby	
Adolf	1880-06-27 B-Hoby	
Emil	1882-05-19 B-Hoby	1936-06-23
Elof ³	1884-02-10 B-Hoby	
Anton ⁴	1885-03-24 B-Hoby	1970-05-02 St Johannes, Malmö
Victor ⁵	1886-04-29 B-Hoby	1971-01-20 Klippan
Otto ⁶	1887-05-26 B-Hoby	1961-05-26 Malmö
Berndt ⁷	1888-11-13 B-Hoby	1931-02-13 Maria, Helsingborg
Thiodolf	1890-01-05 B-Hoby	
Alfred	1893-01-14 B-Hoby	1979-09-07 Ronneby
Syster Lilly	1894-06-27 B-Hoby	1894-07-25 B-Hoby
	1903-02-27 B-Hoby	1903-06-16 B-Hoby
1) gift med ? Jensen		
2) gift med ?		
barn Steve	? Duluth, Minnesota	
3) gift 1917-10-28 med Elisa Nilsson	1881-06-23 Sjörup	1973-12-24 Limhamn
barn Nils Gustaf Bonar ³¹	1919-08-01 S:t Pauli	1983-06-01 Limhamn
Karin Ethel Margaretha (og)	1921-01-10 S:t Joh, Malmö	1972-11-10 St Johannes, Malmö
Elof Arthur ³²	1921-12-06 S:t Joh, Malmö	1985-04-12 Norberg, Västmanland
Tore Gösta Valentin	1925-01-07 B-Hoby	
31) gift 1944-04-15 med Vera Ingeborg	1920-01-23 B-Hoby	1999-07-01 Limhamn
32) gift 1950-09-02 med ?		
4) gift 1909-12-30 med Hanna Olsson	1880-05-15 Jämshög	1972-05-04 Klippan
barn Ingrid Maria ⁴¹	1905-11-05 Jämshög	1990-08-16 Näsum
Astrid Linnea ⁴²	1909-10-08 Jämshög	
Berta Ingegärd	1912-03-13 Ystad	
41) dotter till Hanna Olsson utom äktenskapet, ogift		
42) gift 1939-01-05 med Rolf Nils Olof Nilsson	1912-02-09 Gråmanstorp	1988-11-15 Klippan
barn Ingegerd	1940-04-28 Klippan	1940-04-30 Klippan
Bengt Olof	1943-04-17 Maria, Hbg	
Anders Edvard	1948-07-22 Klippan	
Lars Gustaf	1951-07-09 Klippan	
Astrid och Rolf Nilsson antog 1939-06-22 familjenamnet <i>Söderås</i> .		
5) gift 1914-11-28 med Paulina Teodora (Dora)	1884-04-02 Höör	1979-05-17 Eriksfält, Malmö
barn Gurli Aldra Viktoria (og)	1915-11-06 St Petri, Malmö	1977-11-29 St Nikolai, Halmstad
Doris Brita Ingeborg ⁵¹	1917-05-10	
Stig Gustav Arvid ⁵²	1918-08-26	
51) gift 1947-04-05 med Tage Emil Norrvall	1908-08-03 St Joh, Malmö	1977-03-29 Kulladal, Malmö
barn Leif Krister	1950-02-07	
52) gift med Gärd	1925-06-16	
barn Eva Kristina Stigsdotter	1950-11-01	
Lena Doris Stigsdotter	1952-08-01	
Inga Maria Stigsdotter	1958-05-09	
6) gift med Olga Olivia Svensson	1892-07-31 Aspö	
barn Harry Napoleon ⁶¹	1911-02-19 Aspö	1978-05-05 Kulladal, Malmö
Magda Viola ⁶²	1913-04-03 Karlskrona AmF	
61) gift 1950-07-30 med ?		
62) gift 1937-03-19 med John Erik Alvar Emanuelsson	1911-11-20 Ängelholm	1977-11-25 Raus, Helsingborg
7) gift 1917-10-06 med Jenny I H K Ankarberg	1896-01-01 Trelleborg	
barn Signe Agnes Evy	1917-11-24 Trelleborg	
Carla Berta Dagny	1919-10-27 Trelleborg	

Nils Jönsson och Gustafva Pålsson

Gustafva Månsdotter/Pålsson var det tredje av hemmansägaren Måns Pålssons och dennes hustru Cecilia Jönsdotters (83 ♣) fjorton barn. Som 31-åring lämnade Gustafva hemmet på nr 1 Lillasäte i Höörs socken och gifte sig med lantbrukaren Nils Jönsson.

Nils Jönsson var son till Jöns Jönsson (82 ♣) på Lillasäte nr 4 och hade övertagit gården om 1/12 mantal i samband med faderns frånfälle. Tillsammans med Nils och hans Gustafva bodde under många år även Nils mor, änkan på undantag Pernilla Nilsdotter, samt Nils syster Emelie.

Sommaren 1895 dog Gustafva Pålsson av en njursjukdom, endast 46 år gammal. Hennes make Nils Jönsson stannade kvar på Lillasäte 4 och avled där i december 1914 av slaganfall och pulsåderinflammation.

Nils och Gustafva fick två söner och två döttrar, med **Ida** (♣ 91) som den äldsta. Theodora (**Dora**) flyttade 1905 till Lund och kom senare att gifte sig med Viktor Gustafsson (87 ♣). Hennes bror **Josef** dog redan före sin tvåårsdag, medan **Janne** kom att överta föräldragården på Lillasäte. 1916 gifte Janne sig, men dog barnlös av lungtuberkulos efter knappt fyra års äktenskap. Hans änka gifte efter några år om sig med en tio år yngre dräng.

Dora Gustafsson (till höger) med dottern Brita

Nils Jönsson gift 1880-09-13 med Gustafva Pålsson	1846-03-09 Höör	1914-12-17 Höör
barn Ida Hedda Martina	1848-10-24 Höör	1895-07-24 Höör
Paulina Teodora (Dora) ¹	1881-10-09 Höör	1942-12-23 B-Hoby
Josef Martin Benjamin	1884-04-02 Höör	1979-05-17 Eriksfält, Malmö
Janne Mauritz ²	1886-11-08 Höör	1888-08-01 Höör
	1890-12-09 Höör	1921-08-22 Höör

1) Se redovisning under Viktor Gustafsson (89 ♣)

2) gift 1916-11-7 med Anna C Gustavsson ²¹	1886-05-12 Bosjökloster	1975-03-06 Höör
--	-------------------------	-----------------

21) omgift 1924-04-09 med Nils Henry Håkansson	1896-01-31	1964-06-20 Höör
barn Nils Ivar	1924-03-04	
Kerstin Majken Cecilia	1927-05-01	

Gudruns föräldrar

Adolf Gustafsson och Ida Nilsson

Berättelsen om Adolf Gustafssons och Ida Nilssons liv, liksom deras dotter **Gudruns**, återfinns i kapitlet *Harry och Gudrun Larsson* (9 ◀).

Adolf Gustafsson gift 1911-06-03 med Ida Hedda M Nilsson barn Karla Gustava Linnea Bertil Nils Valentin ¹ Ebba Lilly Cecilia Konrad Gustaf Arne ² Irma Gunborg Adina ³ Gudrun Doris Ingeborg	1882-05-19 B-Hoby 1881-10-09 Höör 1912-03-02 B-Hoby 1913-06-16 B-Hoby 1915-06-01 B-Hoby 1916-12-28 B-Hoby 1919-05-31 B-Hoby 1921-12-30 B-Hoby	1936-06-23 B-Hoby 1942-12-23 B-Hoby 1995-04-06 Karlshamn 1963-01-02 B-Hoby 1924-10-29 B-Hoby 2003-08-13 Göteborg 2002-03-20 Karlshamn
1) gift med Margareta Svensson barn Inge Bertil V ¹¹ Tore Birger L ¹² Bodil Ingalill ¹³	1922-06-09 B-Hoby 1949-08-10 Rystad, Ö-Götland 1951-10-21 B-Hoby 1953-03-07 B-Hoby	
11) gift 1984-04-07 med Carina B Håkansson barn Susanne Carina Jenny Marlène	1959-07-29 Karlshamn 1981-01-08 B-Hoby 1984-01-30 B-Hoby	
2) gift med (äktenskapet upplöst) Solveig Hermansson barn Ronny ²¹ Hans ²²	1932-01-13 Lundby (?), Gbg 1954-02-12 Brämaregården, Gbg 1957-03-05 Brämaregården, Gbg	
21) gift med (äktenskapet upplöst) Lena Kyrklund barn Johan Alexander Hans Markus	1961-04-21 Lundby, Gbg 1986-08-06 Brämaregården, Gbg 1989-04-08 Brämaregården, Gbg	
sammanboende med Jessica Beck	1973-04-18 Stora Kil, Värmland	
22) gift 1993-06-05 med Helene Andersson barn Johanna Albert	1962-02-24 Lundby, Gbg 1995-03-08 Lundby, Gbg 1997-05-15 Torslanda, Gbg	
3) gift 1944-06-10 med Ragnar Georg Sonesson barn Thomas Eva ³¹	1916-06-02 B-Hoby 1945-07-25 Karlshamn 1949-03-08 Karlshamn	1996-02-08 Karlshamn
31) gift med (äktenskapet upplöst) Christer Hultqvist barn Christina Linda ³¹¹	1946-02-21 1971-06-26 Ö Torsås 1974-06-26 Ö Torsås	
311) gift med Hans Thord Olof Nilsson barn Elin Christina Johannes Olof	1964-07-22 (Göteborg) 1998-07-01 (Mölnadal) 2001-12-15 (Mölnadal)	

Källor

Förutom de uppgifter och det text- och bildmaterial som Harry och Gudrun Larsson, samt släktingar till dem, bidragit med har som grund för denna släkthistoria använts åtskilliga husförhörlängder, flyttlängder, födelse-, vigsel- och dödböcker, alltför många för att här anges utom i de fall det handlar om direkta citat. Uppgifterna ur dessa handlingar har tagits fram genom eget forskande på landsarkivet i Lund, stadsarkivet i Malmö samt församlingsexpeditioner. En omfattande korrespondens med ett stort antal församlingsexpeditioner har därutöver resulterat i en stor mängd uppgifter beträffande tiden efter omkring 1895.

Landsarkivets i Lund databaser DDSS (*Demografisk databas södra Sverige*) och SDD (*Skånes demografiska databas*) har också anlitats, liksom Sveriges släktforskarförbunds CD-skivor *Sveriges dödbok 1950–1999* och *Svenska ortnamn*.

Beträffande Gudrun Larssons släkt på moderns sida har jag som grund använt en sammanställning av födelse- och dödsdata, *Förfäder och efterkommande till Måns Paulsson och Cecilia Jönsdotter*, gjord i Lund

1966 av Margit Paulsson (84♦) och baserad på uppgifter som samlats in av lundapolisen Åke Kindblom (84♦). När det gäller generationerna fram till senare delen av 1700-talet får de medtagna uppgifterna anses ofullständiga och, som Kindblom/Paulsson påpekar, ”riktigheten av desamma får ej anses vara given”. Sammanställningen har dock kompletterats med av mig framtagna ytterligare uppgifter samt levnadsbeskrivningar i stil med det övriga materialet i denna släkthistoria.

Som resultat av de företagna forskningarna torde framgå att släkten under 1700- och 1800-talen haft sin hemvist i trakterna norr om Ringsjön i Mellersta Skåne, varit lantbrukare och ofta innehavare av rusthållshemman. Det framgår även att denna epok i släktens historia i och med Måns Paulsson (1817–1877) i stort sett var slut. Nya tider bröt in, hans stora barnskara kunde inte finna sin utkomst på fädernegården, de utbildade sig i andra yrken, lämnade hembygden och några av dem hamnade i det stora landet i väster.

(Margit Paulsson, 1966)

Notförlaringar

Utöver ovannämnda källor har uppgifter och citat hämtats från följande böcker, tidskrifter, handlingar med mera. Källorna, liksom vissa kompletterande uppgifter, hänvisas till genom notmarkering (¹²). Där ej annat anges har uppgifter och kopior ur kyrkoböcker, bouppteckningar, domböcker och fångrullor inhämtats på landsarkivet i Lund.

- 1 Betyg från lantbrukare Olof Bengtsson, Svalöv 1926 (Harry Larsson)
- 2 Från omkring 1930 finns uppgift om pris på mjölk till 20 öre per liter medan 1 kg smör kostade 2:99. En manlig industriarbetare med 48 timmars arbetsvecka tjänade 1:28 i timmen och kunde på realisation köpa en kostym för 14:50 och uppåt (*Vad kostade det?* – Lars O Lagerqvist och Ernst Nathorst-Böös, Natur & Kultur/LT 1984)
- 3 Köpekontrakt April 1939 (Landsarkivet Härnösand)
- 4, 5 Skisser gjorda efter uppgifter från Harry Larsson
- 6 *Sveriges bebyggelse – Blekinge län* (Hermes AB, 1948)
- 7 Bröllopsnotis ur okänd tidning, september 1945
- 8 Köpekontrakt 1946 (Landsarkivet Härnösand)
- 9 *Bra Böckers lexikon*
- 10 *Bräkne-Hoby, en blekingsk socken* – Folke Wirén (1962)
- 11 *Den svenska historien* (Bonniers, 1992)
- 12 *Focus 98* (Norstedts)
- 13 *Kyrkböcker* – Ulla Nilsson Jerub (Umeå universitet)
- 14 *Liten ordlista för nybörjare* (Nättidningen Rötter)
- 15 *Ordbok för släktforskare* – Kent Andersson/Henrik Anderö (ICA Bokförlag, 2002)
- 16 *Rättshistoria för släktforskare* – Barbro Nordlöf (Sveriges Släktforskarförbund, 1994)

- 17 *Statarnas liv och död* – Ivar Lo Johansson (Bonniers, 1963)
- 18 *Sveriges historia i årtal* – Hans Jägerstad (Prisma, 1964)
- 19 *Till fader utlades* – Käthe Bååth (Landsarkivet i Lund)
- 20 *Båtsmansboken* (Blekinge museum och Marinmuseum)
- 21 Kartskiss från Landsarkivet Lund
- 22 Dödbok Bräkne-Hoby 1835–1861 (F:1)
- 23 Dombok lagtima ting Bräkne häradsrätt vintern 1845 (AIa:79)
- 24 Dombok urtima ting Bräkne häradsrätt 1843–1845 (AIb:2)
- 25 Fångrulla Bräkne härads häkte 1840–1845 (ÖI:5)
- 26 Dombok lagtima ting Bräkne häradsrätt sommaren 1845 (AIa:80)
- 27 Dombok lagtima ting Bräkne häradsrätt hösten 1845 (AIa:81)
- 28 Den saknade uppgavs i de första tidningsnotiserna heta Hugo Nilsson.
- 29 Blekinge läns tidning 1949-07-06 (Karlskrona bibliotek)
- 30 Blekinge läns tidning 1949-07-11 (Karlskrona bibliotek)
- 31 Tidningsklipp (Karlskrona bibliotek)
- 32 Blekinge läns tidning 1950-01-24 (Karlskrona bibliotek)
- 33 Blekinge läns tidning 1950-01-30 (Karlskrona bibliotek)
- 34 Vigselsbok Bräkne-Hoby församling 1825–1858 (E:1)
- 35 Förhållningsbok för nr 186 Håkan Andersson From (Krigsarkivet, Stockholm)
- 36 Rulla för 186 From (Krigsarkivet, Stockholm)
- 37 Flottans pensionsrulla (Krigsarkivet, Stockholm)
- 38 Marinens rullor Blekinge IV, 1816–1821, 1823–1826 (Landsarkivet, Lund)
- 39 Dombok lagtima ting Bräkne häradsrätt hösten 1861 (AIa:24)
- 40 Bouppteckning, Ronneby Onsjös och Harjägers häradsrätt 1913 (FIIa:43)
- 41 Testamente tillfogat ovannämnda bouppteckning. ”m.h.p” torde betyda *med hand om penna*, det vill säga Johannes kunde av någon anledning inte för egen hand skriva sitt namn.
- 42 Avgångsbetyg Kulleryds folkskola, december 1888 (Harry Larsson)
- 43 Betyg för Adele Svensson, Väby gård 1925 (Harry Larsson)
- 44 Köpekontrakt 1937 (Landsarkivet Härnösand)
- 45 Testamente 1970 (Landsarkivet Härnösand)
- 46 Bouppteckning nr 56 V.T. 1943, Bräkne häradsrätt 1942–1943 (FIIa:55)
- 47 Husförhörlängd Höörs församling 1878/1882 (AI:12–13)
- 48 Födelsebok Bräkne-Hoby församling 1861–1882 (C:13)
- 49 *Vad kostade det? Priser och löner från medeltid till våra dagar* – Lars O Lagerqvist och Ernst Nathorst-Böös (Natur och Kultur/LT 1984)
- 50 Födelsebok Ronneby 1801–1824 (C:1)
- 51 Briggen Gladan levererades 1857 och var 28,5 m lång, 7,8 m bred och med en segelyta om 334 kvadratmeter. Den var bestyckad med två mindre kanoner. På Håkan Froms tid användes Gladan för transporter i Östersjön. 1871 deltog fartyget i en vetenskaplig expedition till Grönland och året därpå i en expedition till arktiska farvatten, ledd av professor A.E. Nordenskiöld. Den 3 september ankrade Gladan i Mosselbukta på nordligaste Svalbard och lasten lossades. Gladan skulle därefter återvänt, men på grund av oväder tvingades fartyget och dess besättning att övervintra tillsammans med Nordenskiölds expedition. Under sommaren 1873 lyckades man se en 1000 meter lång ränna i isen och kunde därigenom den 29 juni äntligen påbörja hemfärden för att en månad senare anlända till Karlskrona. Gladan kom från 1881 att användas för utbildning av skeppsgossar, med kryssningar framförallt i Östersjön och Kattegatt. Gladan utrangerades 1924 som övningsfartyg och blev omklädningsrum för varvsarbetare innan den sjönk 1942, sprängd av dykare (Karlskrona Marinmuseum).

Till sist

Utöver alla uppgiftslämnare på församlingsexpeditioner och olika arkiv vill jag tacka Lennart Anesund, Hans Gustafsson, Ronny Gustafsson, Eva Hultqvist, Linda Nilsson, Åke Olsson, Tommy Persson, Anna-Karin Petersson och Carina Svensson för minnen och uppgifter; Berit Olsson för gott jobb i tidningsarkiv; Pelle Thorsén för skriv- och layoutråd; min fru Ingemo för hjälp med faktainsamling; min son Johan för synpunkter och korrekturläsning; samt framförallt mina svärföräldrar Harry och Gudrun Larsson för villighet att dela med sig av minnen, bilder och dokument.

En släkthistoria kan egentligen aldrig göras färdig. Dels kan man fortsätta bakåt och åt sidorna nästan hur långt som helst, dels föds nya individer. Se därför denna släkthistoria som *min* version, med de begränsningar jag valt att göra och med den förhoppningen att någon, någon gång framöver, gräver vidare!

Rydebäck i december 2003

Charley Nilsson

